სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2023 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა 5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო....6
3 მომზადების საფუძველი 7
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას 8
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება....9
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები....10
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან....12
8 ძირითადი საშუალებები....14
9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში 17
10 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან....18
11 გაცემული სესხები 20
12 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები....20
13 სააქციო კაპიტალი....21
14 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები....22
15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან....23
16 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება....24
17 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები....25
18 ფინანსური შემოსავალი....25
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები....27
21 ფინანსური რისკის მართვა....29
22 კაპიტალის მართვა....35
23 სამართლიანი ღირებულების განმარტება....36
24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით 38
25 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 38

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ფოთის საზღვაო ნავსადგურის აქციონერსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს ფოთის საზღვაო ნავსადგურის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, რომელიც შედგება არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციისგან და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*- ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე ჩვენს მიერ გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენს მიერ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ მმართველობის ანგარიშგებაში არსებობს არსებითი უზუსტობა, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ

არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2024 წლის 26 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023 წ. 31 დეკ.	2022 წ. 31 დეკ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	631,941	630,402
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		7,955	8,989
აქტივის გამოყენების უფლება		4,479	5,528
არამატერიალური აქტივები		630	720
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	9	18,889	16,598
გაცემული სესხები	11	67,920	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	10	23,196	24,527
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**755,010**	**686,764**
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		4,235	4,222
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		11,706	8,128
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან		6,139	5,989
შეზღუდული ფულადი სახსრები		1,820	200
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	40,154	19,735
სულ მოკლევადიანი აქტივები		**64,054**	**38,274**
სულ აქტივები		**819,064**	**725,038**
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	13	196,370	196,370
გაუნაწილებელი მოგება		237,474	121,345
გადაფასების რეზერვი	8	340,010	343,132
სხვა რეზერვები		9,947	9,947
სულ კაპიტალი		**783,801**	**670,794**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები		5,545	6,738
გადავადებული შემოსავალი		7,920	8,665
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**13,465**	**15,403**
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები		1,162	1,060
გადავადებული შემოსავალი		605	466
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	11,747	31,998
ანარიცხები სხვა ვალდებულებებისა და ხარჯებისათვის		1,647	1,647
სხვა საგადასახადო ვალდებულებები, ნეტო		6,637	-
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		-	3,670
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**21,798**	**38,841**
სულ ვალდებულებები		**35,263**	**54,244**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**819,064**	**725,038**

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2024 წლის 26 მარტს.

ჰულიან ანდრეს ფერნანდესი	ნათელა ნაჭყებია
მმართველი დირექტორი	ფინანსური დირექტორი

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5-38 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	15	225,970	202,536
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	16	(78,177)	(62,519)
მთლიანი მოგება		**147,793**	**140,017**
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	17	(33,265)	(43,356)
სხვა შემოსულობები, ნეტო		191	851
საოპერაციო მოგება		**114,719**	**97,512**
ფინანსური ხარჯები		(1,225)	(3,174)
ფინანსური შემოსავალი	18	9,332	8,309
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	9	2,291	(157)
მოგება დაბეგვრამდე		**125,117**	**102,490**
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	(12,110)	(8,050)
წლის მოგება		**113,007**	**94,440**
სხვა სრული შემოსავალი:			
მუხლები, რომლებიც არ რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	-	103,094
გადაფასებული აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემცირება		(3,122)	(903)
გადაფასების რეკლასიფიკაცია გაუნაწილებელ მოგებაში		3,122	903
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	9	-	2,479
წლის სხვა სრული შემოსავალი		**-**	**105,573**
სულ წლის სრული შემოსავალი		**113,007**	**200,013**

ათასი ლარი	სააქციო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**196,370**	**240,941**	**7,468**	**71,136**	**515,915**
წლის მოგება	-	-	-	94,440	94,440
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	103,094	2,479	-	105,573
სულ 2022 წლის სხვა სული შემოსავალი	**-**	**103,094**	**2,479**	**94,440**	**200,013**
გადაფასების ნამეტის გადატანა (შენიშვნა 8)	-	(903)	-	903	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(45,134)	(45,134)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**196,370**	**343,132**	**9,947**	**121,345**	**670,794**
წლის მოგება	-	-	-	113,007	**113,007**
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-
სულ 2023 წლის სხვა სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**113,007**	**113,007**
გადაფასების ნამეტის გადატანა (შენიშვნა 8)	-	(3,122)	-	3,122	**-**
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**196,370**	**340,010**	**9,947**	**237,474**	**783,801**

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		125,117	102,490
შესწორებები::			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	27,089	21,693
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა		1,049	1,048
მარაგების გაუფასურება		253	557
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება		224	251
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)		860	101
ფინანსური შემოსავალი	18	(9,332)	(8,309)
ფინანსური ხარჯი		785	977
სავალუტო ზარალი, შემცირებული შემოსულობებით		(5,091)	7,347
სხვა არაფულადი საოპერაციო შემოსავალი		(516)	(465)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	9	(2,291)	157
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		**138,147**	**125,847**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება		(247)	1,825
მარაგების გაზრდა		(237)	(57)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების შემცირება/გაზრდა		350	3,421
შეზღუდული ფულადი სახსრების ზრდა		(1,620)	-
სხვა გადასახადების შემცირება, ნეტო		6,637	1,585
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		**4,883**	**6,774**
გადახდილი მოგების გადასახადი	19	(15,780)	(4,379)
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		2,962	2,080
გადახდილი პროცენტი		(785)	(977)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		**129,427**	**129,345**
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(49,260)	(83,763)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		-	(319)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		204	309
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული შემოსულობები		6,450	7,993
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული სესხები		(67,593)	-
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	9	-	25
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(110,199)**	**(75,755)**
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(1,030)	(1,038)
კომპანიის აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდები		-	(45,134)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(1,030)**	**(46,172)**
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		2,221	(4,086)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	12	**19,735**	**16,403**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	12	**40,154**	**19,735**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5-38 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1 სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურისთვის (შემდგომში „კომპანია“).

ფოთის საზღვაო ნავსადგური დაარსდა XIX საუკუნეში და მისი რეკონსტრუქცია და გაფართოება დაიწყო 1899 წელს. ამჟამად ის ახორციელებს შიდა და გარე საწყობების, საავტომობილო და სარკინიგზო გზების, სადისტრიბუციო ქვესადგურის და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურის ოპერირებას. ნავსადგურს გააჩნია რვა სატრანზიტო ნაგებობა 15 ნავმისადგომზე და ახორციელებს გემების მომსახურებას, ტვირთისა და კონტეინერების გადამუშავებას, სადისპეტჩერო საქმიანობას, სასაწყობეების, ნავმისადგომების გაქირავებას, ტერმინალის მომსახურებას და ა.შ. ფოთში, საქართველოში.

1999 წელს კომპანია დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი და 2004 წლის 27 დეკემბერს განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად გახდა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს კომპანია, განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215080999.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100% წილის მფლობელი გახლდათ APM Terminals BV, ნიდერლანდები (APMTBV) და საბოლოოდ კომპანიას მთლიანად აკონტროლებდა A.P. Moller-Maersk ჯგუფი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი სამეწარმეო საქმიანობაა შავი ზღვის პორტის საკუთარი საპორტო საშუალებებით ოპერირება, რომელიც მდებარეობს საქართველოში, ქალაქ ფოთში.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის ქუჩა #38, ქალაქი ფოთი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ ცვლილებებსა და არაერთგვაროვან ინტერპრეტაციებს.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

COVID-19. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში COVID-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის ზეგავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორებიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, სამოგზაურო და ბიზნეს საქმიანობის სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ყველა ზემოაღნიშნული შეზღუდვა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არსებობს რისკი, რომ ხელისუფლებამ დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2024 წელს, ვირუსის ახალი ვარიანტების გამოჩენის პასუხად.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. ზოგადად, მოსალოდნელია, რომ ომს ექნება ყოვლისმომცველი გავლენა გლობალურ ეკონომიკაზე, მაგალითად, საქონლის მზარდი ფასების, ნავთობის/გაზის/ნახშირის პოტენციური დეფიციტის, ბიზნესის შეფერხებების და ა.შ. მეშვეობით. მეორე მხრივ, რუსეთის საზღვაო ზონის სანქცირებამ გაზარდა ფოთის საზღვაო ნავსადგურში აღმოსავლეთის ქვეყნებიდან შესული ევროპისა და აშშ-ის მიმართულებით მიმავალი გემების რაოდენობა.

არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის გრძელვადიანი შედეგების პროგნოზირება რთულია, ხოლო ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან.

3 მომზადების საფუძველი

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც რეგურალურად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საწარმოს სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან საქართველოს ბანკის მიერ განსაზღვრული სავალუტო კურსით, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. კომპანიის ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - ‘ფინანსური შემოსავალი, ნეტო’. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში „სავალუტო ზარალი/(შემოსულობები) ნეტო“.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალუტის ოფიციალური გაცვლითი კურსი საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემების მიხედვით იყო შემდეგი: 1 აშშ დოლარი = 2.6894 ლარს და 1 ევრო = 2.9753 ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი = 2.7020 ლარს და 1 ევრო = 2.8844 ლარს). 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის საშუალო ვალუტის გაცვლითი კურსი იყო 1 აშშ დოლარი = 2.6279 ლარს და 1 ევრო = 2.8416 ლარს (2022 : 1 აშშ დოლარი = 2.9156 ლარს და 1 ევრო = 3.0792 ლარს). ამჟამად საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი (“GEL”).

ცვლილება ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ნებისმიერი ცვლილება მისი გამოცემის შემდეგ მოითხოვს კომპანიის ხელმძღვანელობის თანხმობას, რომელმაც ეს ფინანსური ანგარიშგება გამოსაცემად დაამტკიცა.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე განსჯას, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს

- ***იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა.*** –შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 10
- ***დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება.*** – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 7.
- ***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება*** – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 21.
- ***საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი გაზრდა (“SICR”).*** ი – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 21.
- ***ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა.*** – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 8.
- ***ძირითადი საშუალებების შეფასება***. – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 8.

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

შემდგომი ახალი სტანდარტები და შესწორებები შევიდა ძალაში 2023 წლის 1 იანვარიდან:

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებისას.

ბასს 12 „მოგების გადასახადები“ -შესწორებები: საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – მეორე კომპონენტის სამოდელო წესები (გამოცემულია 2023 წლის 23 მაისი). 2023 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ვიწრო მასშტაბის ცვლილებები ბასს 12-სთვის „მოგების გადასახადები“. ეს ცვლილება შემოღებულ იქნა ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) მიერ საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმის შედეგად გამოქვეყნებული მეორე კომპონენტის სამოდელო წესების გარდაუვალი დანერგვის საპასუხოდ. ცვლილებები ითვალისწინებს დროებით გამონაკლისს გადავადებული გადასახადების აღიარებისა და განმარტების მოთხოვნისგან, რაც წარმოიქმნება მოქმედი, ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო კანონმდებლობიდან, რომელიც ახორციელებს მეორე კომპონენტის სამოდელო წესების დანერგვას. ბასს-ის ძალაში შესვლის თარიღის შესაბამისად, კომპანიებს გამონაკლისის გამოყენება დაუყოვნებლივ შეუძლიათ, მაგრამ განმარტების მოთხოვნები საჭიროა წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ.

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განსაზღვრა (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვაონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან.

- ***ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის,***
- ***შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).***
- ***გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის)***
- ***გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს, ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის)***

ამ შესწორებების გამოყენებას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

გამოცემულია ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2024 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომელთა გამოყენებაც მანამდე კომპანიას არ დაუწყია.

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის გზით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს , შემდგომში შესწორდა 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, საბოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.). ამ შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. 2022 წლის ოქტომბრის შესწორებამ დაადგინა, რომ სასესხო შეთანხმებები, რომლებიც უნდა შესრულდეს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, არ იმოქმედებს ვალის მოკლევადიანად თუ გრძელვადიანად კლასიფიკაციაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ შესწორებები: მიმწოდებლის საფინანსო შეთანხმებები (გამოცემულია 2023 წლის 25 მაისს). ფინანსური შეთანხმებების არაადეკვატური ან შეცდომაში შემყვანი განმარტებების შესახებ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა მოთხოვნის საპასუხოდ, 2023 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ცვლილებები ბასს 7-სა და ფასს 7-ში, რათა მოთხოვნილ იქნას საწარმოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების შესახებ განმარტება შენიშვნებში. ეს ცვლილებები მოითხოვს საწარმოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების განმარტებას შენიშვნებში, რაც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს შეაფასონ ამ შეთანხმებების გავლენა საწარმოს ვალდებულებებსა და ფულად ნაკადებზე, ასევე საწარმოს ლიკვიდურობის რისკისადმი დაქვემდებარებაზე. განმარტებითი შენიშვნების დამატებითი მოთხოვნების მიზანია მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების გამჭვირვალობის გაზრდა. ცვლილებები გავლენას არ ახდენს აღიარების, ან შეფასების პრინციპებზე, არამედ მხოლოდ განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნებზე. განმარტებითი შენიშვნების ახალი მოთხოვნები ძალაში იქნება 2024 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

შესწორებები ბასს 21-ში, ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობის ნაკლებობა (გამოცემულია 2023 წლის 15 აგვისტოს). 2023 წლის აგვისტოში, ბასსს-მა გამოსცა შესწორებები ბასს 21-ში, რაც დაეხმარება საწარმოებს შეაფასონ ორ ვალუტას შორის ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობა და განსაზღვრონ სპოტ სავალუტო კურსი, მაშინ, როდესაც ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობა არ არის. საწარმოზე ეს ცვლილება გავლენას ახდენს მაშინ, როდესაც ის ახორციელებს ტრანზაქციას ან ოპერაციას ისეთ უცხოურ ვალუტაში, რომელიც შეფასების თარიღისთვის განსაზღვრული მიზნით არ არის გაცვლადი. ბასს 21-ში შესწორებები არ ითვალისწინებს დეტალურ მოთხოვნებს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეფასდეს სპოტ სავალუტო კურსი. სანაცვლოდ, ადგენს იმ ფარგლებს, რომლის მიხედვითაც საწარმოს შეუძლია განსაზღვროს სპოტ სავალუტო კურსი შეფასების თარიღისთვის. ახალი მოთხოვნების გამოყენებისას დაუშვებელია შესადარისი ინფორმაციის ხელახლა გადაანგარიშება. საჭიროა ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული თანხების კონვერტირება თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის შეფასებული სპოტ სავალუტო კურსით, გაუნაწილებელი მოგების კორექტირებით, ან კუმულაციური საკურსო სხვაობების რეზერვში. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს, ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვა, ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასსს-ის მიერ დადგენილი თარიღით, ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს, ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვასთან, ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსულობის ან ზარალის აღიარება, მაშინ, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. 2015 წელს, ბასსს-მა გადაწყვიტა ამ ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღი განუსაზღვრელი ვადით გადაედო. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობისას კომპანია ოპერაციებს ახორციელებს მასთან დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველ აღიარებას მათი სამართლიანი ღირებულებების საფუძველზე. განსჯა გამოიყენება იმისათვის, რომ განისაზღვროს ოპერაციების ფასები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით განისაზღვრება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ემყარება დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი ოპერაციების ფასებსა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	5,455	305
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	18,889
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	(6,707)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(782)	(1,697)	-
გადახდილი ავანსები	29	-	-	
გაცემული სესხები	67,920	-	-	-

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
ამონაგები მიწოდებული მომსახურებიდან	-	-	29,997	573
ამონაგები იჯარიდან	-	-	-	304
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	128	-
საპროცენტო შემოსავალი	685	-	70	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	2,291
ხელმძღვანელობის მომსახურების საფასური	-	(8,446)	(14)	-
ბუქსირების მომსახურების საფასური	-	-	(4,812)	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	(25)	(1,894)	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(785)	-

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	2,843	55
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	16,598
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	(7,798)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(110)	(1,146)	(231)	(203)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი				
ამონაგები მიწოდებული მომსახურებიდან	-	-	30,605	1,109
ამონაგები იჯარიდან	-	-	-	414
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	52	-
ხელმძღვანელობის მომსახურების საფასური	-	(8,957)	-	-
ბუქსირების მომსახურების საფასური	-	-	(4,574)	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	(3,631)	(51)	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(977)	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	(156)

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს აღმასრულებელ დირექტორებს. ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2023		2022	
ათასი ლარი	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	2,027	-	2,283	-
- ბონუსები	680	680	499	499
- არამატერიალური სარგებელი*	1,367	-	1,970	-
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	**4,074**	**680**	**4,752**	**499**

მოკლევადიანი ბონუსები სრულად გადახდას ექვემდებარება თორმეტი თვის განმავლობაში იმ პერიოდის დასრულებიდან, რომელშიც ხელმძღვანელობამ გასწია შესაბამისი მომსახურება.

8 ძირითადი საშუალებები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, დაუმთავრებელი მშენებლობების გარდა, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურებით, საჭიროებისამებრ. დაუმთავრებელი მშენებლობა ფასდება თვითღირებულებით.

ძირითადი საშულებები, გარდა დაუმთავრებელი მშენებლობებისა, ექვემდებარება საკმარისი პერიოდულობით გადაფასებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებისაგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. საკუთარ კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადაიტანება მაშინ, როდესაც რეალიზდება გადაფასების რეზერვი, აქტივის ხმარებიდან ამოღების ან გასხვისების შედეგად.

ცვეთა. ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადანაწილებით მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა - ნაგებობები	1 - დან 51 წლამდე
გემები, ამწეები და კონტეინერები	1 - დან 19 წლამდე
საწარმო საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	1 - დან 49 წლამდე

ძირითადი საშუალებების ყველა მუხლის ნარჩენი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეფასებული იყო როგორც ნულის ტოლი.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი შეფასებებისაგან, 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი გავლენა: გაზრდა 3,006 ათასი ლარით ან შემცირება 2,466 ათასი ლარით (2022 წელი: გაზრდა 2,117 ათასი ლარით ან შემცირება 1,954 ათასი ლარით).

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	ხომალდები, ამწეები და კონტეინერები	საწარმო საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	დაუმთავრებელი მშენებლობები	სულ
ღირებულება/გადაფასებული ოდენობა					
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	**343,183**	**10,686**	**99,283**	**59,978**	**513,130**
დამატებები	-	-	-	97,229	97,229
ტრანსფერები	595	506	16,651	(17,752)	-
გასვლები	(90)	-	(913)	-	(1,003)
ცვეთის ელიმინირება	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
გადაფასების რეზერვის ზრდა	96,085	1,006	18,802	-	115,893
გადაფასების რეზერვის შემცირება	(10,089)	(1,876)	(834)	-	(12,799)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**386,425**	**6,616**	**97,906**	**139,455**	**630,402**
დამატებები	-	-	-	29,693	29,693
ტრანსფერები	84,573	-	4,213	(88,786)	-
გასვლები	(58)	-	(1,401)	-	(1,459)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**470,940**	**6,616**	**100,718**	**80,362**	**658,636**
დაგროვილი ცვეთა					
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	**29,510**	**2,723**	**28,715**	**-**	**60,948**
ცვეთის ხარჯი	13,759	983	6,951	-	21,693
ცვეთა გასვლისას	(10)	-	(583)	-	(593)
ცვეთის ელიმინირება	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
ცვეთის ხარჯი	18,413	567	8,109	-	27,089
ცვეთა გასვლისას	(3)	-	(391)	-	(394)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**18,410**	**567**	**7,718**	**-**	**26,695**
საბალანსო ღირებულებები					
2022 წლის 1 იანვარი	313,673	7,963	70,568	59,978	452,182
2022 წლის 31 დეკემბერი	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402
2023 წლის 31 დეკემბერი	**452,530**	**6,049**	**93,000**	**80,362**	**631,941**

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

დაუმთავრებელი მშენებლობა: 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუმთავრებელი მშენებლობა შედგება ძირითადად დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობისგან და „გაფართოების პროექტის“ მიმდინარე მშენებლობებისგან (2022: დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა და ტალღათსაჭრელის რეაბილიტაციისა და გაფართოების პროექტის მიმდინარე სამშენებლო პროექტი).

გადაფასება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები, დაუმთავრებელი მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივების გამოკლებით, გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით. შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა ფირმამ, შპს KPMG საქართველომ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ასევე გააჩნია მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება. კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმეტესობის ბუნება სპეციალიზირებულია და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე. ძირითადი საშუალებების გარკვეული ნაწილის გარდა, რომელიც შეფასდა ახლო წარსულში საბაზრო გარიგებების საფუძველზე, ბაზარი მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის საქართველოში არ არის აქტიური და არ გვაწვდის ძირითადი საშუალებების გაყიდვების საკმარის რაოდენობას სამართლიანი ღირებულების განსასაზღვრად საბაზრო მიდგომის გამოყენებისთვის.

ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება დადგინდა შიდა წყაროებზე დაყრდნობით და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს ბაზრის ანალიზის მიხედვით. სხვადასხვა საბაზრო მონაცემები შეგროვდა გამოქვეყნებული ინფორმაციიდან, კატალოგებიდან, სტატისტიკური მონაცემებიდან და ა.შ., ასევე დარგის ექსპერტებისგან. ასევე დამყარდა კავშირი ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებთანაც საქართველოში.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეფასების შედეგად, ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება, დაუმთავრებელი მშენებლობის და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივის გარდა, განისაზღვრა 181,591 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (რაც ეკვივალენტია 490,659 ათასი ლარისა, ლარისა და აშშ დოლარის სავალუტო გაცვლითი კურსით: 2.7020). აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, 3,122 ათასი ლარის (2022: 903 ათასი ლარის) ოდენობის გადაფასების რეზერვი გადავიდა გაუნაწილებელ მოგებაში.

გადაფასებას ადგილი რომ არ ჰქონოდა წარსულში, კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 383,264 ათასი ლარი, 372,098 ათასი ლარი და 292,926 ათასი ლარი, 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არც საკუთრება და არც აღჭურვილობა არ გადაცემულა მესამე მხარისთვის უზრუნველყოფის სახით (2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოებია ისინი, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებს მათ, და, როგორც წესი, კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით.

მეკავშირე საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც მეკავშირე საწარმოს ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსულობითაა გამოწვეული, აღირიცხება „სხვა რეზერვებში“, კომპანიის კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

თუმცა, როდესაც კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების ზარალში ტოლია ან აღემატება კომპანიის წილს მეკავშირე საწარმოებში, სხვა ნებისმიერი არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის ჩათვლით, კომპანია აღარ აღიარებს დამატებით ზარალს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მას წარმოქმნილი აქვს მოვალეობები ან განხორციელებული აქვს გადახდები მეკავშირე საწარმოს სახელით.

კომპანიასა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანულირდება კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანულირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება.

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	**16,598**	**14,301**
მეკავშირე საწარმოების ზარალის წილი	2,291	(157)
სხვა სრული შემოსავლის წილი	-	2,479
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	-	(25)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	**18,889**	**16,598**

კომპანიის წილი საქართველოში დარეგისტრირებულ ძირითად მეკავშირე საწარმოებში იყო შემდეგი:

სახელი	**საქმიანობის ბუნება**	**2023 წლის 31 დეკემბერი**	**2022 წლის 31 დეკემბერი**
მეკავშირე საწარმოები			
შპს ჩენელ ენერჯი ლიმითედ	ნავთობის ტერმინალები შავი ზღვის სანაპიროზე	25%	25%
სს Doctranshipment Poti	ტვირთის აწონვის მომსახურება ნავსადგურში	50%	50%

კომპანიას გააჩნია სს Doctranshipment Poti-ს 50% ხმის უფლება, რომელიც წარმოადგენს უმოქმედო საწარმოს, მაგრამ არ გააჩნია მიმდინარე შესაძლებლობა მართოს ამ საწარმოს შესაბამისი საქმიანობა. აქედან გამომდინარე, სს Doctranshipment Poti არ არის კონსოლიდირებული და შედის კომპანიის მეკავშირე საწარმოების ჩამონათვალში.

კომპანიის ორივე პარტნიორი არის კომპანიის მეიჯარე. არცერთი ინვესტიციის მიმღები არ არის საჯაროდ რეგისტრირებული საწარმო და, შესაბამისად, მათი ფასები არ არის კოტირებული.

10 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც მოთხოვნა ფინანსური იჯარიდან წმინდა ინვესტიციის ეკვივალენტი თანხით.

საიჯარო ხელშეკრულებები შეიცავს როგორც ფინანსურ, ასევე საოპერაციო იჯარას. საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღიარებულია წრფივი მეთოდის საფუძველზე იჯარის ვადის განმავლობაში, იმისდა მიუხედავად, როდის დგება გადახდის ვადა. ფინანსური იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია, როგორც საიჯარო შემოსავალი (აღიარდება ამონაგებში) და საპროცენტო შემოსავალი (აღრიცხულია ფინანსურ შემოსავლებში). კომპანიას გააჩნია ფინანსური იჯარის გარიგებები იმ საკუთრებისა და აღჭურვილობისთვის, რომლებიც განთავსებულია პორტში ნავმისადგომებზე #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 და #15. იჯარის გარიგებები დენომინირებულია აშშ დოლარში. ფინანსური იჯარის საშუალო ვადა 25 წელია.

დაწყების თარიღისთვის იჯარაში წმინდა ინვესტიციის შეფასება მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებული ნებისმიერი იჯარის წამახალისებლის ვალდებულებით.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება დაწყებიდან (როდესაც იწყება იჯარის ვადა), იჯარაში ნაგულისხმევი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რათა შეფასდეს წმინდა ინვესტიცია იჯარაში.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრა ხორციელდება ისე, როგორც სავაჭრო მოთხოვნებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ანარიცხის ანგარიშის მეშვეობით, მოთხოვნის ნეტო საბალანსო ღირებულების ფინანსურ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ახლანდელ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ხელმძღვანელობა განსჯას იყენებს, რათა განსაზღვროს ფინანსური აქტივების და საიჯარო აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და უკუგება არსებითად არის თუ არა გადაცემული პარტნიორებზე, მაშინ, როდესაც კომპანია მოიჯარეა, კერძოდ რომელი რისკები და უკუგებაა ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა არის არსებითად ყველა რისკი და უკუგება.

10 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. -შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნებში 11, 21.

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნების დაფარვის ვადების ანალიზი შემდეგია:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
1 წელი	6,786	6,673
2 წელი	6,989	6,873
3 წელი	7,198	7,080
4 წელი	7,413	7,236
5 წელი	7,634	7,696
5 წლის შემდეგ	20,574	27,902
სულ არადისკონტირებული ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**56,594**	**63,460**
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(27,259)	(32,944)
საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	-	-
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**29,335**	**30,516**

ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა ექვემდებარება 1-ლ ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) 2023 და 2022 წლებისთვის და მინიჭებული აქვთ „კარგი“ რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის მიხედვით. ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა უკავშირდება საწარმოო ობიექტების, აღჭურვილობისა და ინფრასტრუქტურის იჯარებს.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ეფექტურად უზრუნველყოფილია იჯარით გაცემული აქტივების საშუალებით, რადგან აქტივზე უფლება უბრუნდება კომპანიას კონტრაჰენტის დეფოლტის შემთხვევაში. ფინანსური იჯარის სამართლიანი ღირებულების შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ შენიშვნა 23.

11 გაცემული სესხები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

კომპანია გაცემულ სესხების კლასიფიცირებას ამორტიზებული ღირებულებით ახორციელებს. გაცემული სესხები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რაც კორექტირდება ოპერაციის ხარჯებისთვის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი აღიარებულია ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ გაცემულ სესხებზე, რაც იწვევს მყისიერ სააღრიცხვო ზარალს. კომპანია იყენებს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების ტექნიკას, რათა დადგინდეს იმ დაკავშირებული მხარეებისთვის სესხების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არ ივაჭრება აქტიურ ბაზარზე.

2023 წლის 24 ოქტომბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა სესხის ხელშეკრულებას საბოლოო მაკონტროლებელ მხარესთან, A.P. Moller - Maersk A/S-თან. ხელშეკრულების მიხედვით, 2023 წლის 30 ოქტომბერს გაცემული იყო 25,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის სესხი წლიური პროცენტით 5,91161% და დაფარვის ვადით 2024 წლის 31 იანვარი. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხის საბალანსო ღირებულება იყო 67,920 ათასი ლარი. სესხის ხელშეკრულების მიხედვით, პროცენტი და ძირითადი თანხები გადასახდელია დაფარვის თარიღზე.

ყველა გაცემული სესხი მიეკუთვნება 1 ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) და შეფასებულია, როგორც „საუკეთესო“ ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის საფუძველზე.

გაცემული სესხები არ არის უზრუნველყოფილი.

გაცემული სესხის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებისთვის იხილეთ შენიშვნა 23. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

12 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. -შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 21.

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	40,154	19,735
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	**40,154**	**19,735**

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე იმ ბანკებში ინახება, რომლებსაც Fitch რეიტინგის მიხედვით „BB“ რეიტინგი (2022: „BB-რეიტინგი“) აქვთ მინიჭებული.

13 სააქციო კაპიტალი

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება საკუთარ კაპიტალში, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ნამეტი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა სულ 196,370 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეულის ღირებულება 1 ლარი. ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ყველა ჩვეულებრივ აქციას კომპანიის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში თანასწორი უფლება აქვს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთებამდე, როგორც ეს აღრიცხულია კომპანიის ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან დროდადრო მიიღონ დივიდენდები და ასევე კომპანიის შეხვედრებზე იქონიონ ერთი ხმის უფლება თითოეულ აქციაზე.

2023 და 2022 წლის განმავლობაში გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები შემდეგია:

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 1 იანვარს	**-**	**-**
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	-	(45,134)
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	-	45,134
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 31 დეკემბერს	**-**	**-**
დივიდენდები წლის განმავლობაში გამოცხადებულ თითოეულ აქციაზე	**-**	**0.23**

ყველა დივიდენდი გამოცხადებული და გადახდილია აშშ დოლარში.

14 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

სავაჭრო ვალდებულებები დაირიცხება მაშინ, როდესაც კონტრაჰენტი შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და აღიარდება თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
სავაჭრო ვალდებულება	4,814	3,470
ვალდებულებები შეძენილი ძირითადი საშუალებებისთვის	1,244	16,425
ძირითადი საშუალებებისთვის დარიცხული ვალდებულებები	1,057	6,476
დარიცხული ვალდებულებები და სხვა კრედიტორები	1,171	2,282
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ამორტიზირებული ღირებულებით	***8,286***	***28,653***
დარიცხული დაქირავებულ თანამშრომელთა სარგებელი	3,085	2,962
მიღებული ავანსები	345	352
სხვა	31	31
სულ, სხვა ვალდებულებები	***3,461***	***3,345***
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 31 დეკემბერს	**11,747**	**31,998**

იხილეთ შენიშვნა 23 სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებისთვის. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია მომსახურებას გასწევს ძირითადად სააგენტო კომპანიებისთვის, ექსპედიტორებისთვის და ტვირთის მფლობელებისთვის ფიქსირებულფასიანი ხელშეკრულებების თანახმად. ამონაგები აღიარდება დღგ-ის და ფასდათმობების გარეშე. ზოგადად, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური დავალიანების ამოღებას ახორციელებს ანგარიშ-ფაქტურის თარიღიდან 30 დღის განმავლობაში.

ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან. ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან (ნავსადგურის მომსახურება) ძირითადად მოიცავს ტონაჟის გადასახადს; არხის გადასახადებს; ნავმისადგომის გადასახადს; ყველა ნავსადგურის გადასახადი და ხარჯი ეფუძნება ხომალდების მთლიან ტონაჟს (ამონაგები გამოითვლება ხომალდის ფაქტობრივი ტონაჟის, სიგრძისა და სხვა მაჩვენებლების საფუძველზე რაც მრავლდება შესაბამის ტარიფზე და ამონაგები აღიარდება ხომალდის ნავსადგურში შესვლის მომენტში (ნავმისადგომთან)).

ამონაგები კონტეინერების და საერთო ტვირთის მომსახურებიდან. ამონაგები კონტეინერების და საერთო ტვირთის ოპერირებიდან აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში. ამონაგები აღიარდება მაშინ, როდესაც დატვირთვის/ან ჩამოტვირთვის პროცესი დასრულებულია, ფაქტობრივის დატვირთვისა და ჩამოტვირთვის სიების და ტერმინალის დატოვების ჩანაწერების (TDRs) მიხედვით.

ამონაგები სახმელეთო და სასაწყობე მომსახურებიდან. სახმელეთო მომსახურება ეხება მხოლოდ დაკონტეინერებულ ტვირთს და მოიცავს i. კონტეინერების ამწის ჩართვა/გამორთვას; ii. კონტეინერების ტერიტორიის მომსახურებას; ამონაგები სახმელეთო ოპერაციებიდან აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, როგორც კი მომსახურება მიწოდებული იქნება ტერმინალის დატოვების ჩანაწერებისა და შემაჯამებელი ცხრილების მიხედვით.

სასაწყობე მომსახურებიდან მიღებული ამონაგები მოიცავს კონტეინერის და საერთო ტვირთის საწყობების, საავტომობილო ავტოსადგომის ამონაგებს და ტერმინალის საფასურს. ეს მომსახურებები დროთა განმავლობაში აღიარდება. ამონაგები განისაზღვრება ფაქტობრივი დასაწყობების დღეების მიხედვით, რაც მრავლდება შესაბამის ტარიფებზე.

ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან. დამატებითად ითვლება შემდეგი მომსახურებები: (i) ვაგონების აწონვა სარკინიგზო სასწორზე; (ii) ნავსადგურის სარკინიგზო ხაზების გამოყენება; (iii) შემადგენლობების უმოქმედობის დრო; (iv) ხომალდების დასუფთავება (სანიტარული მომსახურება); (v) ნარჩენების გატანა და ა.შ. დამატებითი სერვისებიდან მიღებული ამონაგები აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, შემაჯამებელი ჩანაწერების საფუძველზე, სადაც დეტალურადაა აღწერილი ფაქტობრივად შესრულებული სამუშაოები.

დაფინანსების კომპონენტები. კომპანია არ მოელის ისეთ ხელშეკრულებებს, სადაც პერიოდი დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ გადახდას შორის ერთ წელს აღემატება. შედეგად, კომპანია არ აკორექტირებს არც ერთი ოპერაციის ფასს ფულის დროითი ღირებულებისთვის.

15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

სხვა ამონაგები

ამონაგები იჯარიდან. კომპანია იღებს ქირავნობის შემოსავალს იჯარით გაცემული ნავმისადგომებიდან. საიჯარო ხელშეკრულებები შეიცავს როგორც ფინანსურ, ასევე საოპერაციო იჯარას. საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღიარებულია წრფივი მეთოდის საფუძველზე იჯარის ვადის განმავლობაში, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება გადახდის ვადა. ფინანსური იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება, როგორც საიჯარო შემოსავალი (აღიარებულია ამონაგებში) და საპროცენტო შემოსავალი (აღრიცხულია ფინანსურ შემოსავლებში).

კომპანია გამოიმუშავებს მის ამონაგებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, დროთა განმავლობაში და დროის გარკვეულ მომენტში, მომსახურების შემდეგ ძირითად მიმართულებებში:

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
კონტეინერები და საერთო ტვირთი	132,673	100,643
საზღვაო მომსახურება	46,787	52,632
სახმელეთო და სასაწყობე მომსახურება	22,008	21,808
დამატებითი მომსახურება	4,346	5,598
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	**205,814**	**180,681**
საიჯარო შემოსავალი	20,156	21,855
სულ ამონაგები	**225,970**	**202,536**

ამონაგების აღიარების დრო არის შემდეგი:

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
დროის გარკვეულ მომენტში	198,878	175,904
დროთა განმავლობაში	6,936	4,777
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	**205,814**	**180,681**

16 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
პერსონალის ხარჯები	23,227	21,031
ცვეთა	23,247	19,317
რემონტი და მოვლა-შენახვა	8,734	5,383
გამოყენებული ენერგორესურსების ღირებულება	7,054	6,835
საბუქსირე მომსახურების საფასური	4,627	4,574
ექსკავაციის ხარჯები	3,560	2,394
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	1,049	1,048
სხვა	6,679	1,937
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	**78,177**	**62,519**

17 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
პროფესიონალური მომსახურება*	12,461	10,343
პერსონალის ხარჯები	9,649	10,902
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	5,027	4,442
ცვეთა და ამორტიზაცია	3,963	2,376
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2,472	2,245
სარეკლამო და მარკეტინგის მომსახურება	1,596	478
დაზღვევა	1,486	1,736
სამივლინებო ხარჯები	468	529
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	253	251
რემონტი და მოვლა-შენახვა	201	791
სავალუტო (შემოსულობები)/ზარალი, ნეტო	(5,532)	5,150
სხვა	1,221	4,113
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	**33,265**	**43,356**

(*) პროფესიონალური მომსახურება მოიცავს 486 ათას ლარს (2022: 387 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა მომსახურებისთვის გადახდილ საფასურს, როგორც ეს განსაზღვრულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

18 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	**2023**	**2022**
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარის მოთხოვნებზე	5,412	6,158
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	2,962	2,080
საპროცენტო შემოსავალი გაცემულ სესხებზე	685	-
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	273	71
მოგება-ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი	**9,332**	**8,309**

19 მოგების გადასახადი

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად. ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იმავე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის ფატქობრივი თარიღისა და პერიოდისა, როდესაც დივიდენდის გადახდა მოხდა.

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით, აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

მშობელი კომპანიისთვის გაცემულ სესხზე გადახდილი მოგების გადასახადი. ხელმძღვანელობამ გამოიყენა განჯსა იმის განსასაზღვრად, მშობელი კომპანიისთვის გაცემულ სესხზე გადახდილი გადასახადი წარმოადგენს თუ არა მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯს ბასს 12-ის შესაბამისად. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ შესაძლოა სესხის ანგარიშსწორება მოხდეს აქციონერისთვის მომავალი დივიდენდების საპირისპიროდ და თვლის, რომ ოპერაციას აქვს განაწილების მახასიათებლები. შესაბამისად, სესხის გაცემის პერიოდში ასეთი სესხიდან წარმოშობილი გადასახადი აღიარებულ იქნა მიმდინარე მოგების გადასახადად 11,928 ათასი ლარის ოდენობით. იმდენად, რამდენადაც სესხის დაფარვა მოხდება მშობელი კომპანიის მიერ მომავალში, კომპანიის მიერ სამომავლო დივიდენდების საპირისპიროდ პირდაპირი ანგარიშსწორების გარეშე, ასეთმა დაფარვამ შეიძლება გამოიწვიოს საგადასახადო კრედიტის აღიარება (ანუ მიმდინარე მოგების გადასახადის გაუქმება) იმ პერიოდში, როდესაც სესხის გადახდის მიღება მოხდება კომპანიიის მიერ.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულ ანარიცხებს.

კონკურენციის სააგენტოს საქმე. 2016 წლის 8 ივნისს ფოთში დაფუძნებულმა თოთხმეტმა სატრანსპორტო კომპანიამ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოში შეიტანა სარჩელი კომპანიის საკონტეინერო ტვირთის დამუშავების ახალი სტრუქტურის დანერგვის წინააღმდეგ, რადგანაც გაცხადდა, რომ ის იყო საქართველოს კონკურენციის კანონის ნორმებთან შეუსაბამო. 2017 წლის 21 აპრილს, კონკურენციის სააგენტომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოსარჩელეთა მოთხოვნები და კომპანიის მიერ კონკურენციის კანონის დარღვევა ცნო. 2017 წლის 25 მაისს კომპანიამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატაში. მას შემდეგ, რამდენიმე მოსმენა გაიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, სატრანსპორტო კომპანიებთან და კონკურენციის სააგენტოსთან ერთად. თბილისის საქალაქო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა PSPC-ის სარჩელი. დასაბუთებული გადაწყვეტილება კომპანიამ თბილისის სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ ძალაში დატოვა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება 2023 წლის 20 თებერვალს. ამჟამად ეს საქმე განიხილება შემდგომი გასაჩივრებისთვის საკასაციო სასამართლოში - საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. საქმე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების თარიღისთვის, ჯერ კიდევ მიმდინარეობს.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ.

გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ განხილვისათვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც დარჩეს ღია. აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელმძღვანელობის მიერ გადაფასდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებზე, რომლებიც, ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, დამატებითი გადასახადების დარიცხვის მიზეზი შეიძლება გახდეს იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანო გაასაჩივრებს ამ პოზიციებს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას, რომელიც ძალაშია ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის იქნება ძალაში შესული. ჯარიმების, პროცენტისა და მოგების გადასახადის გარდა, გადასახადების ვალდებულებები აღიარებულია ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებს. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მას სათანადოდ აქვს ასახული საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის შესაბამისად. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შესაძლოა იყოს განსხვავებული და გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუკი ორგანოები წამატებით მოიყვანენ მოქმედებაში მათ ინტერპრეტაციებს, შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

კომპანიას აქვს მიმდინარე საგადასახადო დავა სატრანსფერო ფასწარმოქმნის საკითხებთან დაკავშირებით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არანაირი მატერიალური ზარალი არ იქნება რეალიზებული დავასთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გაკეთებულ ანარიცხებს.

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები. 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას არ აქვს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები (2022: ნული).

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად საჭიროების მიხედვით გამოეხმაურება და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ის გამოიცემა იმ ბაზრებისთვის, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

21 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზებისა და ექსპორტ/იმპორტის აკრედიტივებისათვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია, ამიტომ ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას. რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით.

აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე, როგორც დაკავშირებული კოეფიციენტებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რევოლვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია ამზადებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომელთა ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ინტერაქცია მომხმარებელთან, რომლის გადახდისუნარიანობა უარესდება, მოეხსენება ხელმძღვანელობას და განიხილება მათ მიერ. კომპანიის ხელმღვანელობა განიხილავს კონტრაჰენტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცილებულ ნაშთებს და მოქმედებს შესაბამისად.

სხვა ფინანსური აქტივებისთვის (გაცემული სესხები), კომპანია იყენებს გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორებიცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ შეფასებულ რისკის ქულებს. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება კომპანიის მიერ შედგენილ შიდა ძირითად შკალაზე. ამ ძირითად შკალაზე რისკის თითოეულ დონეს ენიჭება გადახდისუნარიანობის კონკრეტული ხარისხი:

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

- *შესანიშნავი* – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების AAA -დან BB+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი);
- *კარგი* – სათანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების BB -დან B+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი);
- *დამაკმაყოფილებელი* – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების B, B- შესაბამისი რეიტინგი);
- *სპეციალური მონიტორინგი* – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების CCC+ -დან CC- -მდე შესაბამისი რეიტინგი) და
- *დეფოლტი* – ადგილი ჰქონდა დეფოლტს. (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების C,D-I, D-II შესაბამისი რეიტინგი) .

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. *ECL* არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

დეფოლტის რისკი ('EAD') არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც, მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორ წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი. მოსალოდნელი ზარალი დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

დეფოლტის რისკი ('EAD') არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც, მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორ წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი. მოსალოდნელი ზარალი დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხვდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელის სიაში:
  - მსესხებელი გარდაცვლილია;
  - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
  - სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება.

გამჟღავნების მიზნებისთვის კომპანიის დეფოლტის განმარტება სრულად მიესადაგება გაუფასურებული კრედიტის მქონე აქტივების განმარტებას. ზემოთ მოცემული დეფოლტის განმარტება გამოიყენება კომპანიის ყველა სახის ფინანსური აქტივებისთვის.

ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ECL-ის დონე დამოკიდებულია იმაზე, მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს ECL-ის შეფასების სამ-ეტაპიანი მოდელია. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომლის კრედიტი გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას და მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ იზრდება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქვს 12-თვიან ECL-ზე დაფუძნებული საკრედიტო რისკის ანარიცხი (1-ლი ეტაპი). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოვლინდა SICR-ის ზრდა, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპზე, მაგრამ ის გაუფასურებული კრედიტის მქონედ არ მიიჩნევა და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. ფინანსური ინსტრუმენტის კრედიტის გაუფასურების შემთხვევაში ეს ფინანსური ინსტრუმენტი გადააქვთ მე-3 ეტაპზე და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. აქტივის მე-3 ეტაპზე არსებობის შედეგია ის, რომ საწარმო წყვეტს მთლიანი საბალანსო ღირებულების საფუძველზე საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლისას იყენებს აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებაზე, ECL-ის გარეშე.

თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ SICR-ის კრიტერიუმები აღარ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ ინსტრუმენტს ისევ 1-ელ ეტაპზე აბრუნებენ. თუ რისკი მე-2 ეტაპზე გადაიტანება ხარისხობრივი მაჩვენებლის საფუძველზე, კომპანია ახორციელებს მონიტორინგს, ეს ინდიკატორი ისევ არსებობს თუ შეიცვალა. კომპანია ECL-ის შეფასებას ინდივიდუალურ საფუძველზე აწარმოებს ყველა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტისათვის. ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ტარდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით.

კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს.

როგორც წესი, ECL არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების ნამრავლი: EAD, PD და LGD (რომლებიც განმარტებული და ახსნილია ზემოთ), რომელიც ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკის პარამეტრების წინასწარი შეფასებით (EAD, PD და LGD) თითოეული სამომავლო [თვე / წელი]-სა და მომსახურების ვადის პერიოდისთვის, თითოეული რისკის ან კოლექტიური სეგმენტისთვის. ეს სამი კომპონენტი ერთმანეთზე მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ, რისკი დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი გასულ თვეში). ასე ეფექტურად გამოითვლება ECL თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გასაანგარიშებლად გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ECL მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“) მოწოდებულია კომპანიის მიერ და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო წელში.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებით ხელმძღვანელობა ვალუტების მიხედვით ადგენს რისკის ზღვრულ დონეს, როგორც ერთდღიანი, ისე დღიური პოზიციებისათვის, რისი მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი			2022 წლის 31 დეკემბერი		
ათასი ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია
აშშ დოლარი	107,993	2,562	105,431	38,317	9,492	28,825
ევრო	-	848	(848)	1	155	(154)
სულ	**107,993**	**3,410**	**104,583**	**38,318**	**9,647**	**28,671**

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არამონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	21,086	5,765
აშშ დოლარის გაუფასურებაა 20%-ით	(21,086)	(5,765)
ევროს გამყარება 20%-ით	(170)	(31)
ევროს გაუფასურება 20%-ით	170	31

ეს რისკი გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტებში გამოსახული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება კომპანიის შესაბამისი საწარმოების სამუშაო ვალუტისაგან.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2023 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	120,530	4,472	2,932	23,196	**151,130**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(6,155)	(484)	(581)	(5,545)	**(12,765)**
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2023 წლის 31 დეკემბერს	**114,375**	**3,988**	**2,351**	**17,651**	**138,365**

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2022 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,709	422	564	29,452	**58,147**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	**(27,693)**
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2023 წლის 31 დეკემბერს	**8,178**	**(560)**	**122**	**22,714**	**30,454**

კომპანიის ყველა სავალო ინსტრუმენტს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი და ექვემდებარება ფასის შეცვლას ყოველთვიურ საფუძველზე.

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს რისკი კომპანიისთვის უმნიშვნელოა.

კომპანიას მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რისკი დაბალი აქვს. კომპანიას არ აქვს ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, შესაბამისად, ხელძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

კომპანია თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთები შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის თარიღების მიხედვით, ხელმძღვანელი პირების მიერ განხილული ანგარიშების საფუძველზე:

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

	2023 წლის 31 დეკემბერი		2022 წლის 31 დეკემბერი	
წლიური პროცენტი	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
აქტივები				
გაცემული სესხები	-	5.91161%	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11.75%	2.2%	11.75%	1.9%

ზემოთ მოცემულ ცხრილში გამჟღავნებული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს საშუალო ეფექტურ განაკვეთებს ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ნიშანი „-“ ნიშნავს, რომ კომპანიას არ გააჩნია შესაბამისი აქტივი ან ვალდებულება მოცემულ ვალუტაში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 12).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(97)	(194)	(871)	(5,545)	-	(6,707)
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	(6,058)	-	-	-	-	(6,058)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(6,155)**	**(194)**	**(871)**	**(5,545)**	**-**	**(12,765)**

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	**(7,798)**
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	(19,443)	(452)	-	-	-	**(19,895)**
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(19,531)**	**(982)**	**(442)**	**(6,738)**	**-**	**(27,694)**

22 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალი მოიცავს სააქციო კაპიტალს, გადაფასების რეზერვს, სხვა რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებას და შეფასებულია 786,222 ათასი ლარით (2022: 670,794 ათასი ლარი).

23 სამართლიანი ღირებულების განმარტება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები).

ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები. სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებებია, ისინი, რომელთა გაკეთება მოითხოვება ან ნებადართულია ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი				2022 წლის 31 დეკემბერი			
ათასი ლარი	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
არაფინანსური აქტივები								
- ძირითადი საშუალებები დაუმთავრებელი მშენებლობის გამოკლებით	-	-	551,579	**551,579**	-	-	490,947	**490,947**
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**551,579**	**551,579**	**-**	**-**	**490,947**	**490,947**

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულება უნდა გამჟღავნდეს განმარტებით შენიშვნებში. იმ აქტივების, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულების ანალიზი, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

23 სამართლიანი ღირებულების განმარტება (გაგრძელება)

	2023 წლის 31 დეკემბერი				2022 წლის 31 დეკემბერი			
ათასი ლარი	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	საბალანსო ღირებულება
აქტივები								
ფინანსური აქტივები ამორტიზირებული ღირებულებით								
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	40,154	-	40,154	-	19735	-	19,735
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	11,030	-	11,030	-	7,667	-	7,667
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	1	-	1	-	29	-	29
- შეზღუდული ფულადი სახსრები	-	1,820	-	1,820	-	200	-	200
- მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	-	29,335	-	29,335	-	30,516	-	30,516
- გაცემული სესხები	-	67,920	-	67,920	-	-	-	-
სულ აქტივები	**-**	**150,260**	**-**	**150,260**	**-**	**58,147**	**-**	**58,147**
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	6,058	-	6,058	-	19,895	-	**19,895**
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	2,228	-	2,228	-	8,758	-	**8,758**
სულ ვალდებულებები	**-**	**8,286**	**-**	**8,286**	**-**	**28,653**	**-**	**28,653**

სამართლიანი ღირებულები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, სამართლიანი ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

23 სამართლიანი ღირებულების განმარტება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. სხვა ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასების მეთოდების გამოყენებით. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შედის ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში.

25 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

გაცემული სესხები. 2024 წლის 31 იანვარს, საბოლოო მაკონტროლებელ მხარისათვის (2023 წლის 30 ოქტომბერს) გაცემული სესხი 25,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის ძირითადი თანხით, დარიცხულ პროცენტებთან ერთად გაგრძელდა კიდევ 12 თვიანი საპროცენტო პერიოდით, განახლებული წლიური პროცენტით 5.86416 % და დაფარვის თარიღით 2025 წლის 31 იანვარს.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების ცვლილება. მესაკუთრის გადაწყვეტილების საფუძველზე, კომპანიის ამჟამინდელი მმართველი დირექტორი ჰულიან ფერნანდესი დატოვებს სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურს და 2024 წლის 1 აპრილიდან მოღვაწეობას გააგრძელებს, როგორც APM Terminals Spanish Gateways-ის მმართველი დირექტორი.

APM TERMINALS Lifting Global Trade℠

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

მმართველობის ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2023

1. საწარმოს ბიზნესის განვითარება, წარმადობა და მდგომარეობა:

ზოგადი ინფორმაცია: სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური (შემდგომში „კომპანია“) დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი 1999 წელს და 2004 წლის 27 სექტემბერს რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს კომპანია რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა ქართულ რეგულაციებთან შესაბამისობაში მყოფ სააქციო საზოგადოებად და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ, საიდენტიფიკაციო კოდით: 215080999.

ძირითადი საქმიანობა: სტრატეგიულად განლაგებული ფოთის საზღვაო ნავსადგური საქართველოში ყველაზე დიდი ნავსადგურია, რომელიც იღებს და დაამუშავებს თხევად და მშრალ ტვირთს, კონტეინერებსა და ბორნებს. მას 15 ნავმისადგომი აქვს, ნავმისადგომთა ჯამური სიგრძით 2,900 მეტრი. ნავსადგური ამჟამად წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის გასასვლელს ევროპაში საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის და იდეალურადაა განლაგებული იმისათვის, რომ სამომავლოდ გახდეს ცენტრალური აზიის სავაჭრო საკვანძო ნავსადგური.

შემოთავაზებული მომსახურების გაყიდვები. კომპანიის მიერ შემოთავაზებული მომსახურებების ჩამონათვალი შემდეგია:

- საზღვაო და სანავმისადგომო
- გემიდან და გემზე ტვირთის გადმოტვირთვა და დატვირთვა
- სახმელეთო მომსახურება
- ტვირთისა და კონტეინერების შენახვა
- დოკინგი
- ბორანი
- ტრანსპორტის გადამზიდი ბორანი

15 ნავმისადგომიდან 8 საოპერაციო საოპერაციო იჯარითაა გაცემული და ამით კომპანია საიჯარო შემოსავალს გამოიმუშავებს.

ათასი ლარი

	ამონაგების კატეგორია	**ოდენობა**
1	ამონაგები კონტეინერებიდან და საერთო ტვირთიდან	132,673
2	ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან	46,787
3	ამონაგები იჯარიდან	20,156
4	ამონაგები სახმელეთო მომსახურებებიდან	22,008
5	ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან	4,346

წარმადობა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურს გასული ათწლეულის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდა ჰქონდა და ამ ზრდის გაგრძელების საფუძველი ისევ არსებობს.

2023 წელს, კომპანიამ აღრიცხა საოპერაციო ამონაგები 225,970 ლარის ოდენობით. წმინდა მოგების ოდენობამ 113,007 ლარი შეადგინა, რაც 19.6% -ით მეტია 2022 წელთან შედარებით.

თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 784, მათ შორის 88 ქალი (2022 : 758, მათ შორის 88 ქალი).

2023 წლის მთლიანმა წარმადობამ მოლოდინს გადააჭარბა: საპროგნოზო ფინანსური მაჩვენებლები შესრულდა გადამეტებით, მოლოდინს გადააჭარბა ბიზნესის ტრანსფორმირების მიმართულებით განხორციელებულმა პროგრესმა, გაიზარდა კონტეინერების რაოდენობა და ყურადღება გამახვილდა საერთო ტვირთზე, რის შედეგადაც EBITDA იყო 141,809 ათასი ლარი, მარჟა 63%. ამონაგები 12%-ით გაიზარდა 2022 წელთან შედარებით და შეესაბამება ნავსადგურში დამუშავებული ტვირთის გაზრდილ მოცულობებს, როგორც ქართული, ისე რეგიონული საკონტეინერო ბაზრის უწყვეტი ზრდის გამო, ასევე ცენტრალური აზიიდან რეგიონული ექსპორტის გარკვეული ზრდის გამო, რომელიც ისტორიულად რუსეთის გავლით მოძრაობდა და უკრაინაში მიმდინარე ომის გამო რუსეთზე დაწესებული სანქციების შედეგად, ნაწილობრივ, ფოთის გავლით შუალედურ კორიდორზე გადაინაცვლა. 2023 წელს, საკონტეინერო ტვირთების მოცულობის ზრდამ გამოიწვია არა-საკონტეინერო ტვირთის მომსახურების შესაძლებლობების შემცირება. შედეგად, მხარდაჭერილი იყო ძირითადი არა-საკონტეინერო მომხმარებლების საქმიანობა, თუმცა ადგილი ჰქონდა არა-საკონტეინერო ტვირთების საერთო მოცულობის შემცირებას.

2. საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები:

ნავსადგურის მისწრაფების, გახდეს კავკასიის რეგიონის მთავრი კარიბჭე, მხარდასაჭერად კომპანიამ წარადგინა ამჟამინდელი ლოკაციის ჩრდილოეთით გაფართოების პროექტი. 1,800-მეტრიანი ტალღათსაჭრელის მშენებლობის წარმატებით დასრულების შემდეგ, პროექტი მოიცავს დამატებითი, 400-მეტრიანი ნავმისადგომის და 25 ჰექტარი სასაწყობო ტერიტორიის მშენებლობას თანამედროვე სამუშაო მოწყობილობებითა და ინფრასტრუქტურით.

გაფართოების პროექტი მიმართულია ორივე, ნაყარი და საკონტეინერო ტვირთებისკენ და საშუალებას მისცემს ნავსადგურს, მოემსახუროს 250 მ. საერთო სიგრძის და 13.5 მ. სიღრმის წყალშიგის მქონე გემებს. შედეგად ნავსადგურს საშუალება მიეცემა, რომ ინფრასტრუქტურის მაქსიმალური გამოყენებითა და მიწოდების ჯაჭვის გაუმჯობესებით, რომელიც წაადგება ფოთსა და საქართველოს, მომხმარებელს შესთავაზოს უკეთესი ღირებულება უფრო დიდი გემების მიღებისა და უფრო სწრაფი ბრუნვის შეთავაზების შედეგად.

პროექტის მშენებლობის დაწყების თარიღმა 2024 წლის ბოლოს/2025 წლის დასაწყისამდე გადაიწია მიმდინარე მოსამზადებელი სამუშაოებით, პროექტის მოსალოდნელი დასრულების თარიღი არაუგვიანეს 2026 წლის მეოთხე კვარტალია.

გარდა ამისა, PSPC-მ წამოიწყო საშუალო და გრძელვადიანი მცდელობა მულტიმოდალური პროდუქტის შესაქმნელად, რომელიც მოსალოდნელია, რომ მოიცავს ყაზახეთს, უზბეკეთსა და თურქმენეთს, რითაც ფოთი გადაიქცევა ცენტრალური აზიისა და ევროპის დამაკავშირებელ პოტენციურ ცენტრად.

3. საწარმოს მიერ შესრულებული სამეცნიერო კვლევითი სამუშაოების მიმოხილვა:

2023 წელს კომპანია არ იყო ჩართული სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებში.

4. საწარმოს ფილიალების შესახებ ინფორმაცია:

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები და მისი ადგილმდებარეობა ფოთში, საქართველოშია.

5. მთავარი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

	'000 ლარი	**2023**	**2022**	**განსხვავებების განმარტება**
1	ამონაგები	225,970	202,536	გაზრდილი ბრუნვა
2	მთლიანი მოგება	147,793	140,017	გაზრდილი ბრუნვა
3	წმინდა მოგება	113,007	94,441	გაზრდილი ბრუნვა
4	მთლიანი მოგების მარჟა	65%	69%	გაყიდული საქონლის ღირებულების ზრდა

მთავარი არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი შემდეგია:

		2023	**2022**
1	გემების შემოსვლის რაოდენობა	სულ: 731 PSPC: 523 მოიჯარეები: 208	სულ: 815 PSPC: 474 მოიჯარეები: 341
2	TEU-ს რაოდენობა	592,589	357,857
3	თანამშრომელთა რაოდენობა 31 დეკემბერს	786	758
4	არა-საკონტეინერო ტვირთის ტონაჟი	912,940	1,266,714

***TEU= ოცფუტიანის ექვივალენტი ერთეული/ კონტეინერი*

(i) ურთიერთობა თანამშრომლებთან. კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა არის 750-დან 800 -მდე ფარგლებში. კომპანიას გააჩნია კარგად სტრუქტურიზებული დასაქმების პოლიტიკა და კომპანიაში მხოლოდ შესაბამისი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და უნარების მქონე კანდიდატები საქმდებიან.

როგორც დამსაქმებელი, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური შესანიშნავ დაწინაურების შესაძლებლობას, პოზიტიურ სამუშაო გარემოსა და კონკურენტუნარიან ხელფასს სთავაზობს შრომისმოყვარე ადამიანებს იმ კომპანიაში, სადაც თანამშრომლების უფლებები კარგად არის დაცული.

(ii) ურთიერთობები მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან. კომპანიამ ძლიერი პროფესიონალური ურთიერთობა ჩამოაყალიბა მომხმარებლებთან, ერთგულებისა და მათზე ზრუნვის გამოხატვით.

(iii) ურთიერთობა საგადასახადო ორგანოსთან. კომპანიის საგადასახადო აღრიცხვის სისტემა კარგად ჩამოყალიბებული და მართულია. კომპანიის ბუღალტერიის დეპარტამენტი დაკომპლექტებულია შესაბამისი კვალიფიკაციისა და ადეკვატური გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან სხვადასხვა ტრენინგებს, რათა საქმის კურსში იყვნენ საგადასახადო კანონმდებლობის იმ ცვლილებების შესახებ, რომლებიც კომპანიაზე გავლენას ახდენს.

6. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებით:

2023 წელს კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

7. წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები:

2023 წლის 24 ოქტომბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა სესხის ხელშეკრულებასსაბოლოო მაკონტროლებელ მხარე A.P. Moller - Maersk A/S-თან. ხელშეკრულების მიხედვით, 2023 წლის 30 ოქტომბერს გაიცა 25,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის სესხი წლიური პროცენტით 5,91161%.

8. საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და მათი მართვის მექანიზმები:

კომპანიის გაყიდვების უმეტესობა საბანკო გადარიცხვებით იწარმოება, კლიენტისთვის მომსახურების გაწევამდე; აქედან გამომდინარე, კომპანიას მოთხოვნების ამოღების პროცესში დაბრკოლებები არ გააჩნია. საკრედიტო პირობები კლიენტებთან 0-დან მიმდინარე თვეს+15 დღის ფარგლებშია.

9. მთავარი რისკები და განუსაზღვრელობები, საწარმოოს მიზანი და ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკა

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია.

კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოშვებული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და ექსპორტ/იმპორტის აკრედიტივებისათვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი თავად ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ყველაზე დიდი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელი ფულად ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების

მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რევოლვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია ამზადებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომლის ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა.

ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ინტერაქცია ისეთ მომხმარებელთან, რომლის გადახდისუნარიანობა უარესდება, მოეხსენება და განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმღვანელობა განიხილავს კონტრაჰენტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცილებულ ნაშთებზე მოქმედებს შესაბამისად.

საბაზრო რისკი

კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

პოლიტიკური რისკები

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკურობის გამო, კომპანიის სამომავლო წარმადობა მჭიდროდაა დაკავშირებული საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში არსებულ პოლიტიკურ სიტუაციასთან.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში სადღეღამისო თუ ერთდღიანი პოზიციებისთვის, რისი მონიტორინგიც ყოველთვიურად ხორციელდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი			2022 წლის 31 დეკემბერი		
ათასი ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდე-ბულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდე-ბულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
აშშ დოლარი	107,993	2,562	105,431	38,317	9,492	28,825
ევრო	-	848	(848)	1	155	(154)
სულ	**107,993**	**3,411**	**104,583**	**38,317**	**9,647**	**28,671**

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არამონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	2022 წლის 31 დეკემბერი გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2022: გამყარება 20%-თ)	21,086	5,765
აშშ დოლარის გაუფასურებაა 20%-ით (2022: გაუფასურება 20%-თ)	-21,086	-5,765
ევროს გამყარება 20%-ით (2022: გამყარება 20%-თ)	-170	-31
ევროს გაუფასურებაა 20%-ით (2022: გაუფასურება20%-თ)	170	31
სულ	-	-

ეს რისკი გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტებში გამოსახული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება კომპანიის შესაბამისი საწარმოების სამუშაო ვალუტისაგან.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია, საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არა-მონეტარული	სულ
2023 წლის 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	120,530	4,472	2,932	23,196	-	**151,130**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(6,155)	(484)	(581)	(5,545)	-	**(12,765)**
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2023 წლის 31 დეკემბერს	**114,375**	**3,988**	**2,351**	**17,651**	**-**	**138,365**
2022 წლის 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	27,709	422	564	29,452	-	**58,147**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)		**(27,693)**
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2022 წლის 31 დეკემბერს	**8,178**	**(560)**	**122**	**22,714**	**-**	**30,454**

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს რისკი კომპანიისთვის უმნიშვნელოა.

კომპანიას მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რისკი დაბალი აქვს. კომპანიას არ აქვს ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, შესაბამისად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური

მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	**მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში**	**1-დან 3 თვემდე**	**3-დან 12 თვემდე**	**12 თვიდან 5 წლამდე**	**5 წელზე მეტი**	**სულ**
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(97)	(194)	(871)	(5,545)	-	(6,707)
სავაჭრო ვალდებულებები	(6,058)					(6,058)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(6,155)**	**(194)**	**(871)**	**(5,545)**	**-**	**(12,765)**

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	**მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში**	**1-დან 3 თვემდე**	**3-დან 12 თვემდე**	**12 თვიდან 5 წლამდე**	**5 წელზე მეტი**	**სულ**
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
სავაჭრო ვალდებულებები	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(19,531)**	**(982)**	**(442)**	**(6,738)**	**-**	**(27,694)**

_____ _____

ჰულიან ფერნანდესი — ნათელა ნაჭყებია

მმართველი დირექტორი — ფინანსური დირექტორი

2024 წლის 26 მარტი

JSC POTI SEA PORT CORPORATION

International Financial Reporting Standards
Financial Statements and
Independent Auditor's Report

31 December 2023

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

FINANCIAL STATEMENTS

Statement of Financial Position	1
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income	2
Statement of Changes in Equity	3
Statement of Cash Flows	4

Notes to the Financial Statements

1	JSC Poti Sea Port Corporation and its Operations	5
2	Operating Environment of the Company	5
3	Basis of Preparation	6
4	Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies	6
5	Adoption of New or Revised Standards and Interpretations	7
6	New Accounting Pronouncements	7
7	Balances and Transactions with Related Parties	9
8	Property, Plant and Equipment	10
9	Investments in Associates	12
10	Finance Lease Receivables	13
11	Loans Issued	14
12	Cash and Cash Equivalents	15
13	Share Capital	15
14	Trade and Other Payables	16
15	Revenue from Contracts with Customers	16
16	Cost of Sales	17
17	General and Administrative Expenses	18
18	Finance Income	18
19	Income Taxes	18
20	Contingencies and Commitments	19
21	Financial Risk Management	20
22	Management of Capital	25
23	Fair Value Disclosures	25
24	Presentation of Financial Instruments by Measurement Category	27
25	Events after the Reporting Period	27

pwc

Independent Auditor's Report

To the Shareholder and Management of JSC Poti Sea Port Corporation

Our opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of JSC Poti Sea Port Corporation (the "Company") as at 31 December 2023, and the Company's financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The Company's financial statements comprise:

- the statement of financial position as at 31 December 2023;
- the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the statement of changes in equity for the year then ended;
- the statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, comprising material accounting policy information and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Company in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

pwc

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work undertaken in the course of our audit, in our opinion:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going

concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

26 March 2024
Tbilisi, Georgia

JSC POTI SEA PORT CORPORATION
Statement of Financial Position

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2023	31 December 2022
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	8	631,941	630,402
Prepayments for property, plant and equipment		7,955	8,989
Right-of-use assets		4,479	5,528
Intangible assets		630	720
Investments in associates	9	18,889	16,598
Loans issued	11	67,920	-
Finance lease receivables	10	23,196	24,527
Total non-current assets		**755,010**	**686,764**
Current assets			
Inventories		4,235	4,222
Trade and other receivables		11,706	8,128
Finance lease receivables		6,139	5,989
Restricted cash		1,820	200
Cash and cash equivalents	12	40,154	19,735
Total current assets		**64,054**	**38,274**
TOTAL ASSETS		**819,064**	**725,038**
EQUITY			
Share capital	13	196,370	196,370
Retained earnings		237,474	121,345
Revaluation reserve	8	340,010	343,132
Other reserves		9,947	9,947
TOTAL EQUITY		**783,801**	**670,794**
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Lease liabilities		5,545	6,738
Deferred income		7,920	8,665
Total non-current liabilities		**13,465**	**15,403**
Current liabilities			
Lease liabilities		1,162	1,060
Deferred income		605	466
Trade and other payables	14	11,747	31,998
Provisions for other liabilities and charges		1,647	1,647
Other tax payables, net		6,637	-
Current income tax payable		-	3,670
Total current liabilities		**21,798**	**38,841**
TOTAL LIABILITIES		**35,263**	**54,244**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**819,064**	**725,038**

Approved for issue and signed on 26 March 2024.

Julian Andres Fernandez
Managing Director

Natela Nachkebia
Finance Manager

The accompanying notes on pages 5 to 27 are an integral part of these financial statements.

JSC POTI SEA PORT CORPORATION
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income

In thousands of Georgian Lari	Note	2023	2022
Revenue	15	225,970	202,536
Cost of sales	16	(78,177)	(62,519)
Gross profit		**147,793**	**140,017**
General and administrative expenses	17	(33,265)	(43,356)
Other gains, net		191	851
Operating profit		**114,719**	**97,512**
Finance costs		(1,225)	(3,174)
Finance income	18	9,332	8,309
Share of results of associates	9	2,291	(157)
Profit before income tax		**125,117**	**102,490**
Income tax expense	19	(12,110)	(8,050)
PROFIT FOR THE YEAR		**113,007**	**94,440**
Other comprehensive income:			
Items that will not be reclassified to profit or loss:			
Revaluation of property, plant and equipment	8	-	103,094
Revaluation decrease of property, plant and equipment as a result of revalued asset de-recognition		(3,122)	(903)
Reclassification of revaluation to retained earnings		3,122	903
Share of other comprehensive income of associates	9	-	2,479
Other comprehensive income for the year		-	**105,573**
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR		**113,007**	**200,013**

JSC POTI SEA PORT CORPORATION
Statement of Changes in Equity

In thousands of Georgian Lari	Share capital	Revaluation reserve	Other reserves	Retained earnings	Total
Balance at 1 January 2022	**196,370**	**240,941**	**7,468**	**71,136**	**515,915**
Profit for the year	-	-	-	94,440	94,440
Other comprehensive income for the year	-	103,094	2,479	-	105,573
Total comprehensive income for 2022	**-**	**103,094**	**2,479**	**94,440**	**200,013**
Transfer of revaluation surplus (Note 8)	-	(903)	-	903	-
Dividends declared	-	-	-	(45,134)	(45,134)
Balance at 31 December 2022	**196,370**	**343,132**	**9,947**	**121,345**	**670,794**
Profit for the year	-	-	-	113,007	**113,007**
Total comprehensive income for 2023	**-**	**-**	**-**	**113,007**	**113,007**
Transfer of revaluation surplus (Note 8)	-	(3,122)	-	3,122	-
Balance at 31 December 2023	**196,370**	**340,010**	**9,947**	**237,474**	**783,801**

JSC POTI SEA PORT CORPORATION
Statement of Cash Flows

In thousands of Georgian Lari	Note	2023	2022
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		125,117	102,490
Adjustments for:			
Depreciation of property, plant and equipment	8	27,089	21,693
Depreciation of right-of-use assets		1,049	1,048
Impairment of inventories		253	557
Impairment of trade and other receivables		224	251
Losses/(gains) on disposals of property, plant and equipment		860	101
Finance income	18	(9,332)	(8,309)
Finance cost		785	977
Foreign exchange losses less gains		(5,091)	7,347
Other non-cash operating income		(516)	(465)
Share of results of associates	9	(2,291)	157
Operating cash flows before working capital changes:		**138,147**	**125,847**
(Increase)/Decrease in trade and other receivables		(247)	1,825
Increase in inventories		(237)	(57)
Increase/decrease in trade and other payables		350	3,421
Increase in restricted cash		(1,620)	-
Decrease in other taxes, net		6,637	1,585
Changes in working capital		**4,883**	**6,774**
Income taxes paid	19	(15,780)	(4,379)
Interest income received		2,962	2,080
Interest paid		(785)	(977)
Net cash from operating activities		**129,427**	**129,345**
Cash flows from investing activities			
Purchases of property, plant and equipment	8	(49,260)	(83,763)
Acquisition of intangible assets		-	(319)
Proceeds from the sale of property, plant and equipment		204	309
Receipts from finance lease receivables		6,450	7,993
Loans granted to related parties		(67,593)	-
Dividends received from associates	9	-	25
Net cash used in investing activities		**(110,199)**	**(75,755)**
Cash flows from financing activities			
Repayment of lease liabilities		(1,030)	(1,038)
Dividends paid to the Company's shareholder		-	(45,134)
Net cash from used in financing activities		**(1,030)**	**(46,172)**
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		2,221	(4,086)
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	12	**19,735**	**16,403**
Cash and cash equivalents at the end of the year	12	**40,154**	**19,735**

The accompanying notes on pages 5 to 27 are an integral part of these financial statements.

1 JSC Poti Sea Port Corporation and its Operations

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing for the year ended 31 December 2023 for JSC Poti Sea Port Corporation (the "Company").

Poti sea port was established in XIX century and its reconstruction and expansion started in 1899. At present, the company operates with indoor and outdoor storage facilities, motor and railroads, a distribution substation and other ancillary infrastructure. The Port has eight transit facilities located at the 15 berths and is engaged in serving ships, cargo and container handling, dispatching operations, warehousing, berths rental and terminal services, etc. in Poti, Georgia.

In 1999 the Company was registered as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company ("LLC") owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

As of 31 December 2023 and 2022 the Company's 100% shares were owned by APM Terminals BV, Netherlands (APMTBV) and the Company was ultimately controlled by A.P. Moller-Maersk Group.

Principal activity. The Company's principal business activity is Black Sea port operation with own port facilities based in Poti, Georgia.

Registered address and place of business. The registered office and place of business of the Company is at 38 David Aghmashenebeli Street, Poti, Georgia.

Presentation currency. These financial statements are presented in Georgian Lari ("GEL"), unless otherwise stated.

2 Operating Environment of the Company

The Company's principal business activities are within Georgia. Georgia displays certain characteristics of an emerging market, including relatively high inflation and high interest rates. Georgian tax legislation is subject to varying interpretations and frequent changes.

The future economic direction of Georgia is largely dependent upon the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government, together with tax, legal, regulatory and political developments.

COVID-19. In March 2020, the World Health Organisation declared the outbreak of COVID-19 a global pandemic. In response to the pandemic, the Georgian authorities implemented numerous measures attempting to contain the spreading and impact of COVID-19, such as travel bans and restrictions, quarantines, shelter-in-place orders and limitations on business activity, including closures. All of those measures were subsequently relaxed, however, as of 31 December 2023, there remains a risk that the authorities may impose additional restrictions in 2024 as a response to possible new variants of the virus.

War between Russia and Ukraine. The war is expected to have a pervasive impact on the global economy e.g., via growing commodity prices, potential shortages of oil/gas/coal, business disruptions etc. On the other hand, the sanctioning of Russian marine zone increased number of vessels entering Poti Sea Port from the Eastern countries heading towards Europe and USA.

The future effects of the current economic situation and the above measures are difficult to predict, and management's current expectations and estimates could differ from actual results.

3 Basis of Preparation

Basis of preparation. These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, under the historical cost convention, except that property, plant and equipment is remeasured at fair value on a regular basis. The material accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out in each respective note. These policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated (Refer to Note 5).

The preparation of financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Company's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity, or areas where assumptions and estimates are significant to the financial statements are disclosed in Note 4.

Transactions and balances. Monetary assets and liabilities are translated into each entity's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia ("NBG") at the respective end of the reporting period. Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of the transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into each entity's functional currency at year-end official exchange rates of the NBG are recognised in profit or loss. Foreign exchange gains and losses that relate to borrowings and cash and cash equivalents are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'finance income, net'. All other foreign exchange gains and losses are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'Foreign exchange (losses)/gains, net'.

As at 31 December 2023, the official rate of exchange, as determined by the National Bank of Georgia, was US Dollar ("USD") 1 = GEL 2.6894 and Euro ("EUR") 1 = GEL 2.9753 (31 December 2022: USD 1 = GEL 2.7020 and EUR 1 = GEL 2.8844). The average exchange rate for the year ended 31 December 2023 was USD 1 = GEL 2.6279 and EUR 1 = GEL 2.8416 (2022: USD 1 = GEL 2.9156 and EUR 1 = GEL 3.0792). At present, the Georgian Lari is not a freely convertible currency in most countries outside of Georgia.

Foreign currency translation. The Company's functional currency and the Company's presentation currency is the national currency of Georgia, Georgian Lari ("GEL").

Amendment of the financial statements after issue. Any changes to these financial statements after issue require approval of Company's management who authorised these financial statements for issue.

4 Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The Company makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the financial statements and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements and estimates that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

- ***Leases and derecognition of financial assets*** – see further information in the Note 10.
- ***Initial recognition of related party transactions*** – see further information in the Note 7.
- ***ECL measurement*** – see further information in the Note 21.
- ***Significant increase in credit risk ("SICR")*** – see further information in the Note 21.
- ***Useful lives of property, plant and equipment*** – see further information in the Note 8.
- ***Valuation of property, plant and equipment.*** – see further information in the Note 8.

5 Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

The following new standards and the amendments became effective from 1 January 2023:

Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IAS 1 was amended to require companies to disclose their material accounting policy information rather than their significant accounting policies. The amendment provided the definition of material accounting policy information. The amendment also clarified that accounting policy information is expected to be material if, without it, the users of the financial statements would be unable to understand other material information in the financial statements. The amendment provided illustrative examples of accounting policy information that is likely to be considered material to the entity's financial statements. Further, the amendment to IAS 1 clarified that immaterial accounting policy information need not be disclosed. However, if it is disclosed, it should not obscure material accounting policy information. To support this amendment, IFRS Practice Statement 2, 'Making Materiality Judgements' was also amended to provide guidance on how to apply the concept of materiality to accounting policy disclosures.

Amendments to IAS 12 Income taxes: International Tax Reform – Pillar Two Model Rules (issued 23 May 2023). In May 2023, the IASB issued narrow-scope amendments to IAS 12, 'Income Taxes'. This amendment was introduced in response to the imminent implementation of the Pillar Two model rules released by the Organisation for Economic Co-operation and Development's (OECD) as a result of international tax reform. The amendments provide a temporary exception from the requirement to recognise and disclose deferred taxes arising from enacted or substantively enacted tax law that implements the Pillar Two model rules. In accordance with IASB effective date, the companies may apply the exception immediately, but disclosure requirements are required for annual periods commencing on or after 1 January 2023.

Amendments to IAS 8: Definition of Accounting Estimates (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to IAS 8 clarified how companies should distinguish changes in accounting policies from changes in accounting estimates.

- ***IFRS 17 "Insurance Contracts" (issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).***
- ***Amendments to IFRS 17 and an amendment to IFRS 4 (issued on 25 June 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).***
- ***Transition option to insurers applying IFRS 17 – Amendments to IFRS 17 (issued on 9 December 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).***
- ***Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction – Amendments to IAS 12 (issued on 7 May 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).***

The application of the amendments had no significant impact on the Company's financial statements.

6 New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2024 or later, and which the Company has not early adopted.

Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback (issued on 22 September 2022 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). The amendments relate to the sale and leaseback transactions that satisfy the requirements in IFRS 15 to be accounted for as a sale. The amendments require the seller-lessee to subsequently measure liabilities arising from the transaction and in a way that it does not recognise any gain or loss related to the right of use that it retained. This means deferral of such a gain even if the obligation is to make variable payments that do not depend on an index or a rate. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (originally issued on 23 January 2020 and subsequently amended on 15 July 2020 and 31 October 2022, ultimately effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). These amendments clarify that liabilities are classified as either current or non-current, depending on the rights that exist at the end of the reporting period. Liabilities are non-current if the entity has a substantive right, at the end of the reporting period, to defer settlement for at least twelve months. The guidance no longer requires such a right to be unconditional. The October 2022 amendment established that loan covenants to be complied with after the reporting date do not affect the classification of debt as current or non-current at the reporting date. Management's expectations whether they will subsequently exercise the right to defer settlement do not affect classification of liabilities. A liability is classified as current if a condition is breached at or before the reporting date even if a waiver of that condition is obtained from the lender after the end of the reporting period. Conversely, a loan is classified as non-current if a loan covenant is breached only after the reporting date. In addition, the amendments include clarifying the classification requirements for debt a company might settle by converting it into equity. 'Settlement' is defined as the extinguishment of a liability with cash, other resources embodying economic benefits or an entity's own equity instruments. There is an exception for convertible instruments that might be converted into equity, but only for those instruments where the conversion option is classified as an equity instrument as a separate component of a compound financial instrument. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 7 Statement of Cash Flows and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures: Supplier Finance Arrangements (Issued on 25 May 2023). In response to concerns of the users of financial statements about inadequate or misleading disclosure of financing arrangements, in May 2023, the IASB issued amendments to IAS 7 and IFRS 7 to require disclosure about entity's supplier finance arrangements (SFAs). These amendments require the disclosures of the entity's supplier finance arrangements that would enable the users of financial statements to assess the effects of those arrangements on the entity's liabilities and cash flows and on the entity's exposure to liquidity risk. The purpose of the additional disclosure requirements is to enhance the transparency of the supplier finance arrangements. The amendments do not affect recognition or measurement principles but only disclosure requirements. The new disclosure requirements will be effective for the annual reporting periods beginning on or after 1 January 2024. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 21 Lack of Exchangeability (Issued on 15 August 2023, effective for annual periods beginning on or after 1 January 2025). In August 2023, the IASB issued amendments to IAS 21 to help entities assess exchangeability between two currencies and determine the spot exchange rate, when exchangeability is lacking. An entity is impacted by the amendments when it has a transaction or an operation in a foreign currency that is not exchangeable into another currency at a measurement date for a specified purpose. The amendments to IAS 21 do not provide detailed requirements on how to estimate the spot exchange rate. Instead, they set out a framework under which an entity can determine the spot exchange rate at the measurement date. When applying the new requirements, it is not permitted to restate comparative information. It is required to translate the affected amounts at estimated spot exchange rates at the date of initial application, with an adjustment to retained earnings or to the reserve for cumulative translation differences. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Amendments to IFRS 10 and IAS 28 (issued on 11 September 2014 and effective for annual periods beginning on or after a date to be determined by the IASB). These amendments address an inconsistency between the requirements in IFRS 10 and those in IAS 28 in dealing with the sale or contribution of assets between an investor and its associate or joint venture. The main consequence of the amendments is that a full gain or loss is recognised when a transaction involves a business. A partial gain or loss is recognised when a transaction involves assets that do not constitute a business, even if these assets are held by a subsidiary. In 2015, the IASB decided to postpone the effective date of these amendments indefinitely. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

7 Balances and Transactions with Related Parties

Material accounting policy

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

Critical Accounting Estimates and Judgments in Applying Accounting Policies

Initial recognition of related party transactions. In the normal course of business, the Company enters into transactions with its related parties. IFRS 9 requires initial recognition of financial instruments based on their fair values. Judgement is applied in determining if transactions are priced at market or non-market interest rates, where there is no active market for such transactions. The basis for judgement is pricing for similar types of transactions with unrelated parties and effective interest rate analyses.

At 31 December 2023, the outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate controlling party	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
Gross amount of trade receivables	-	-	5,455	305
Investments in associates	-	-	-	18,889
Lease liabilities	-	-	(6,707)	-
Trade and other payables	-	(782)	(1,697)	-
Advances paid	29	-	-	
Loans issued	67,920	-	-	-

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2023 were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate controlling party	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
Revenue from services rendered	-	-	29,997	573
Lease revenue	-	-	-	304
Other operating income	-	-	128	-
Interest income	685	-	70	-
Share of profit of associates	-	-	-	2,291
Management fees	-	(8,446)	(14)	-
Towage service fee	-	-	(4,812)	-
Other professional services	-	(25)	(1,894)	-
Interest expense	-	-	(785)	-

At 31 December 2022, the outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate controlling party	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
Gross amount of trade receivables	-	-	2,843	55
Investments in associates	-	-	-	16,598
Lease liabilities	-	-	(7,798)	-
Trade and other payables	(110)	(1,146)	(231)	(203)

7 Balances and Transactions with Related Parties (Continued)

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2022 were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Ultimate controlling party	Immediate parent company	Entities under common control	Associates
Revenue from services rendered	-	-	30,605	1,109
Lease revenue	-	-	-	414
Other operating income	-	-	52	-
Management fees	-	(8,957)	-	-
Towage service fee	-	-	(4,574)	-
Other professional services	-	(3,631)	(51)	-
Interest expense	-	-	(977)	-
Share of loss of associates	-	-	-	(156)

Key management compensation. Key management includes Executive Directors. Key management compensation is presented below:

	2023		2022	
In thousands of Georgian Lari	Expense	Accrued liability	Expense	Accrued liability
Short-term benefits:				
- Salaries	2,027	-	2,283	-
- Bonuses	680	680	499	499
- Benefits in-kind*	1,367	-	1,970	-
Total key management compensation	**4,074**	**680**	**4,752**	**499**

Short-term bonuses fall due wholly within twelve months after the end of the period in which management rendered the related services.

8 Property, Plant and Equipment

Material accounting policy

Property, plant and equipment. Property, plant and equipment except for construction in progress, is measured at fair value less accumulated depreciation and impairment, where required. Construction in progress is measured at cost.

Property, plant and equipment except for construction in progress, is subject to revaluation with sufficient regularity to ensure that the carrying amount does not differ materially from that which would be determined using fair value at the end of the reporting period. The revaluation reserve for property, plant and equipment included in equity is transferred directly to retained earnings when the revaluation surplus is realised on the retirement or disposal of the asset.

Depreciation. Depreciation on property, plant and equipment is calculated using the straight-line method to allocate their cost or revalued amounts to their residual values over their estimated useful lives:

	Useful lives in years
Buildings	1 to 51 years
Ships, rigs and containers	1 to 19 years
Production facilities, equipment and infrastructure	1 to 49 years

The residual value of all items of property, plant and equipment as at 31 December 2023 and 31 December 2022 was estimated to be zero.

8 Property, Plant and Equipment (Continued)

Critical Accounting Estimates and Judgments in Applying Accounting Policies

Useful lives of property, plant and equipment. The estimation of the useful lives of items of property, plant and equipment is a matter of judgment based on the experience with similar assets. The future economic benefits embodied in the assets are consumed principally through use. However, other factors, such as technical or commercial obsolescence and wear and tear, often result in the diminution of the economic benefits embodied in the assets. Management assesses the remaining useful lives in accordance with the current technical conditions of the assets and estimated period during which the assets are expected to earn benefits for the Company. The following primary factors are considered: (a) the expected usage of the assets; (b) the expected physical wear and tear, which depends on operational factors and maintenance programme; and (c) the technical or commercial obsolescence arising from changes in market conditions.

Were the estimated useful lives to differ by 10% from management's estimates, the impact on depreciation for the year ended 31 December 2023 would be to increase it by GEL 3,006 thousand or decrease it by GEL 2,466 thousand (2022: increase it by GEL 2,117 thousand or decrease it by GEL 1,954 thousand).

Movements in the carrying amount of property, plant and equipment were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Land and buildings	Ships, rigs and containers	Production facilities, equipment and infrastructure	Construction in progress	Total
Cost / Revalued amount					
Balance at 1 January 2022	**343,183**	**10,686**	**99,283**	**59,978**	**513,130**
Additions	-	-	-	97,229	97,229
Transfers	595	506	16,651	(17,752)	-
Disposals	(90)	-	(913)	-	(1,003)
Elimination of depreciation	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
Increase in revaluation reserve	96,085	1,006	18,802	-	115,893
Decrease in revaluation reserve	(10,089)	(1,876)	(834)	-	(12,799)
Balance at 31 December 2022	**386,425**	**6,616**	**97,906**	**139,455**	**630,402**
Additions	-	-	-	29,693	29,693
Transfers	84,573	-	4,213	(88,786)	-
Disposals	(58)	-	(1,401)	-	(1,459)
Balance at 31 December 2023	**470,940**	**6,616**	**100,718**	**80,362**	**658,636**
Accumulated depreciation					
Balance at 1 January 2022	**29,510**	**2,723**	**28,715**	**-**	**60,948**
Depreciation charge	13,759	983	6,951	-	21,693
Depreciation on disposal	(10)	-	(583)	-	(593)
Elimination of depreciation	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
Balance at 31 December 2022	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Depreciation charge	18,413	567	8,109	-	27,089
Depreciation on disposal	(3)	-	(391)	-	(394)
Balance at 31 December 2023	**18,410**	**567**	**7,718**	**-**	**26,695**
Carrying amounts					
1 January 2022	313,673	7,963	70,568	59,978	452,182
31 December 2022	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402
31 December 2023	**452,530**	**6,049**	**93,000**	**80,362**	**631,941**

8 Property, Plant and Equipment (Continued)

Construction in progress: Construction in progress as at 31 December 2023 consists mainly of uninstalled equipment and ongoing construction of the 'expansion project' (2022: uninstalled equipment and ongoing construction project of a breakwater rehabilitation and expansion project).

Revaluation. As at 31 December 2022, Property, plant and equipment, except for construction in progress and assets acquired under finance lease, have been revalued to market value. The valuation was carried out by an independent firm of appraisers, KPMG Georgia LLC, who hold a recognised and relevant professional qualification and who have recent experience in valuation of assets of similar location and category. The majority of the Company's property, plant and equipment is specialised in nature and is rarely sold on the open market. Except for the part of property plant and equipment, which was appraised on the basis of recent market transactions, the market for similar property, plant and equipment is not active in Georgia and does not provide a sufficient number of sales of comparable property, plant and equipment for using a market-based approach for determining fair value.

Depreciated replacement cost was estimated based on internal sources and analysis of the Georgian market for similar property, plant and equipment. Various market data were collected from published information, catalogues, statistical data etc., and industry experts. Suppliers of property, plant and equipment were also contacted in Georgia.

As a result of valuation as of 31 December 2022, the fair value of properties excluding construction in progress and assets acquired under finance lease was determined to be USD 181,591 thousand (equivalent to GEL 490,659 thousand, using the GEL/USD exchange rate of 2.7020). As a result of asset derecognition, revaluation reserve with the amount GEL 3,122 thousand (2022: GEL 903 thousand) was transferred to retained earnings.

Had no revaluation taken place in the past carrying values of the Company's property, plant and equipment would have been GEL 383,264 thousand, GEL 372,098 thousand and GEL 292,926 thousand, and as at 31 December 2023, 31 December 2022 and 1 January 2022, respectively.

At 31 December 2023 no properties or equipment had been pledged to third parties as collateral (31 December 2022: nil).

9 Investments in Associates

Material accounting policy

Associates. Associates are entities over which the Company has significant influence (directly or indirectly), but not control, generally accompanying a shareholding of between 20 and 50 percent of the voting rights. Investments in associates are accounted for using the equity method of accounting.

Share of other comprehensive income of associate, which is due from the gain on revaluation of the associate's property, plant and equipment, is accounted under 'Other reserves' in the statement of changes in equity of the Company.

However, when the Company's share of losses in an associate equal or exceeds its interest in the associate, including any other unsecured receivables, the Company does not recognise further losses, unless it has incurred obligations or made payments on behalf of the associate.

Unrealised gains on transactions between the Company and its associates are eliminated to the extent of the Company's interest in the associates; unrealised losses are also eliminated unless the transaction provides evidence of an impairment of the asset transferred. The table below summarises the movements in the carrying amount of the Group's investments in associates.

9 Investments in Associates (Continued)

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
Carrying amount at 1 January	**16,598**	**14,301**
Share of loss of associates	2,291	(157)
Share of other comprehensive income	-	2,479
Dividends received from associates	-	(25)
Carrying amount at 31 December	**18,889**	**16,598**

The Company's interests in its principal associates, all incorporated in Georgia, were as follows:

Name	Nature of the Business	31 December 2023	31 December 2022
Associates			
Channel Energy Limited LLC	Oil terminals on the Black Sea coast	25%	25%
JSC Doctranshipment Poti	Cargo weighing service in the port	50%	50%

The Company holds 50% of the voting rights in JSC Doctranshipment Poti, a dormant entity, but does not have the current right to direct the relevant activities of this entity. Consequently, JSC Doctranshipment Poti is not consolidated and is listed as an associate of the Company.

Both associates are lessees of the Company. None of the investees are publicly listed entities and consequently do not have published price quotations.

10 Finance Lease Receivables

Material accounting policy

Finance lease receivables. Where the Company is a lessor in a lease which transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the lessee, the assets leased out are presented as a finance lease receivable at amount equal to the net investment in the lease.

The lease contracts contain both, finance and operating lease. Lease revenue from operating leases is recognised on a straight-line basis over the lease term, irrespective of when the payments are due. Income from finance lease is recognized as lease income (recognized in revenue) and interest income (recorded within finance income). The Company has finance lease arrangements for the properties and equipment located on the areas of berths #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 and #15 of the port. The lease arrangements are denominated in US Dollars. The average term of finance leases entered is 25 years.

At the commencement date measurement of the net investment in the lease comprises the fixed payments (including in-substance fixed payments), less any lease incentives payable.

Finance lease receivables are initially recognised at commencement (when the lease term begins), using a discount rate implicit in the lease to measure net investment in the lease.

Credit loss allowance is recognised using a simplified approach at lifetime ECL. The ECL is determined in the same way as for trade receivables. The ECL is recognised through an allowance account to write down the receivables' net carrying amount to the present value of expected cash flows discounted at the interest rates implicit in the finance leases.

Critical Accounting Estimates and Judgments in Applying Accounting Policies

Leases and derecognition of financial assets. Management applies judgement to determine if substantially all the significant risks and rewards of ownership of financial assets and lease assets where the Company is a lessor are transferred to counterparties, in particular which risks and rewards are the most significant and what constitutes substantially all risks and rewards.

10 Finance Lease Receivables (Continued)

ECL measurement **-** see further information in the Note 11, 21.

The maturity analysis of the finance lease payments receivable is as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2023	31 December 2022
1 year	6,786	6,673
2 year	6,989	6,873
3 year	7,198	7,080
4 year	7,413	7,236
5 year	7,634	7,696
Later than 5 years	20,574	27,902
Total undiscounted finance lease payments receivable at 31 December	**56,594**	**63,460**
Unearned finance income	(27,259)	(32,944)
Allowance for credit losses	-	-
Finance lease receivable at 31 December	**29,335**	**30,516**

All finance lease receivables fall under Stage 1 (12- months ECL) for both 2023 and 2022 years and have been rated as 'Good' based on the management's internal credit risk policies. All finance lease receivables relate to leases of production facilities, equipment, and infrastructure.

The finance lease receivables are effectively collateralised by the leased assets as the right to the asset reverts to the Company in case of the counterparty's default. Refer to Note 23 for information about the fair value of finance lease receivables.

11 Loans Issued

Material accounting policy

The Company classifies loans issued at amortized cost. Loans issued are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs. After the initial recognition, an ECL allowance is recognised for loans issued measured at AC, resulting in an immediate accounting loss. The Company uses discounted cash flow valuation techniques to determine the fair value of loans to related parties that are not traded in an active market.

On 24 October 2023, the Company signed the loan agreement with A.P. Moller - Maersk A/S, an ultimate controlling party. According to the agreement, loan with the amount of USD 25,000 thousand was issued on 30 October 2023 with annual interest of 5.91161% and maturity date on 31 January 2024. As of 31 December 2023, the carrying amount of loan was GEL 67,920 thousand. According to the loan agreement, the interest and principal amounts are payable on the maturity date.

All loans issued fall under stage 1 (12-months ECL) and have been rated as 'Excellent' based on the management's internal credit risk policies.

Loans issued are not collateralised.

Refer to Note 23 for the estimated fair value of issued loan. Information on related party balances is disclosed in Note 7.

12 Cash and Cash Equivalents

Material accounting policy

Cash and cash equivalents. Cash and cash equivalents include deposits held at call with banks, and other short-term highly liquid investments with original maturities of three months or less. Cash and cash equivalents are carried at AC.

ECL measurement - see further information in the Note 21.

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
Bank balances payable on demand	40,154	19,735
Total cash and cash equivalents at 31 December	**40,154**	**19,735**

Bank balances payable on demand are held with banks which are "BB rated" (2022: "BB-rated") based on Fitch Ratings.

13 Share Capital

Material accounting policy

Share capital. Ordinary shares are classified as equity. Incremental costs directly attributable to the issue of new shares are shown in equity as a deduction, net of tax, from the proceeds. Any excess of the fair value of consideration received over the par value of shares issued is recorded as share premium in equity.

Dividends. Dividends are recorded as a liability and deducted from equity in the period in which they are declared and approved. Any dividends declared after the reporting period and before the financial statements are authorised for issue are disclosed in the subsequent events note.

As of 31 December 2023 and 2022, the Company had issued total of 196,370 ordinary shares with a par value of 1 GEL per share. All issued ordinary shares are fully paid. All ordinary shares rank equally with regard to the Company's residual assets.

In accordance with Georgian legislation, the Company's distributable reserves are limited to the balance of retained earnings as recorded in the Company's statutory financial statements prepared in accordance with IFRS. The holders of ordinary shares are entitled to receive dividends as declared from time to time and are entitled to one vote per share at meetings of the Company.

Dividends declared and paid during the 2023 and 2022 year were as follows:

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
Dividends payable at 1 January	-	-
Dividends declared during the year	-	(45,134)
Dividends paid during the year	-	45,134
Dividends payable at 31 December	-	-
Dividends per share declared during the year	-	0.23

All dividends are declared and paid in US Dollars.

14 Trade and Other Payables

Material accounting policy

Trade payables are accrued when the counterparty performs its obligations under the contract and are recognised initially at fair value and subsequently carried at AC using the effective interest method.

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
Trade payables	4,814	3,470
Payables for purchased property, plant and equipment	1,244	16,425
Accrued liabilities for property, plant and equipment	1,057	6,476
Accrued liabilities and other creditors	1,171	2,282
Total financial payables within trade and other payables at AC	***8,286***	***28,653***
Accrued employee benefit costs	3,085	2,962
Advances received	345	352
Other	31	31
Total other payables	***3,461***	***3,345***
Trade and other payables at 31 December	**11,747**	**31,998**

Refer to Note 23 for the estimated fair value of each class of other financial liabilities. Information on related party balances is disclosed in Note 7.

15 Revenue from Contracts with Customers

Material accounting policy

Revenue from contracts with customers.

The Company provides services mainly to agency companies, forwarders and cargo owners under fixed-price contracts. Revenue is recognised net of VAT and discounts. Generally, PSPC recovers debtors within 30 days from invoice date.

Revenue from marine services. Revenue from marine services (Port Services) mainly includes tonnage dues; Channel dues; Berth dues; All port dues and charges are based on vessels' Gross Tonnage (Revenue is calculated based on actual tonnage, length and other metrics of the vessel multiplied by appropriate tariff and the revenue is recognized at the point when the vessel arrives at the harbour (at the point of berthing)).

Revenue from container and general cargo. Revenue from container and general cargo operations are recognized at the point in time. Revenue is recognized when the discharging /or loading has been completed, according to the actual discharge and load lists and Terminal Departure Records (TDR).

Revenue from yard handling and storage. Yard handing is applicable for containerized cargo only and includes i. container lift on/off; ii. handling at Container Yard (CY); Yard handling revenue is recognized at the point in time, as soon as the service is provided according to the summary lists TDRs.

Revenue from storage services includes container and general cargo storage, car parking revenue and terminal fees. These services are recognised over time. Revenue is determined based on actual storage days multiplied by the relevant tariffs.

15 Revenue from Contracts with Customers (Continued)

Revenue from additional services. Following services are considered as additional: (i) Weighting of wagons on rail scales; (ii) Usage of port railway lines; (iii) Idle time for gangs; (iv) Vessel cleaning (sanitary services); (v) Removal of waste, etc. Revenue from additional services is recognised point in time, based on Summary Sheets detailing actual work performed.

Financing components. The Company does not expect to have any contracts where the period between the transfer of the promised goods or services to the customer and payment by the customer exceeds one year. As a consequence, the Company does not adjust any of the transaction prices for the time value of money.

Other revenue

Lease income. The Company earns rental income from leased out berths. The lease contracts contain both, finance and operating lease. Lease revenue from operating leases is recognised on a straight-line basis over the lease term, irrespective of when the payments are due. Income from finance lease is recognized as lease income (recognized in revenue) and interest income (recorded within finance income).

The Company derives revenue from the transfer of services over time and at a point in time in the following major service lines:

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
Container and general cargo	132,673	100,643
Marine services	46,787	52,632
Yard handling and storage	22,008	21,808
Additional services	4,346	5,598
Total revenue from contracts with customers	**205,814**	**180,681**
Lease income	20,156	21,855
Total revenue	**225,970**	**202,536**

Timing of revenue recognition is as follows:

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
At a point in time	198,878	175,904
Over time	6,936	4,777
Total revenue from contracts with customers	**205,814**	**180,681**

16 Cost of Sales

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
Staff costs	23,227	21,031
Depreciation	23,247	19,317
Repairs and maintenance	8,734	5,383
Cost of energy resources used	7,054	6,835
Towage service fee	4,627	4,574
Dredging expenses	3,560	2,394
Depreciation of right-of-use assets	1,049	1,048
Other	6,679	1,937
Total cost of sales	**78,177**	**62,519**

17 General and Administrative Expenses

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
Professional services*	12,461	10,343
Staff costs	9,649	10,902
Taxes other than income tax	5,027	4,442
Depreciation and amortization	3,963	2,376
IT cost	2,472	2,245
Insurance	1,486	1,736
Advertising and marketing services	1,596	478
Business trip expenses	468	529
Impairment of trade and other receivables	253	251
Repairs and maintenance	201	791
Foreign exchange (gains)/losses, net	(5,532)	5,150
Other	1,221	4,113
Total general and administrative expenses	**33,265**	**43,356**

(*) Professional services includes GEL 486 thousand (2022: GEL 387 thousand) - fees incurred for audit and other services provided by Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

18 Finance Income

In thousands of Georgian Lari	2023	2022
Interest income on finance lease receivable	5,412	6,158
Interest income on bank accounts	2,962	2,080
Interest income on loans issued	685	-
Other interest income	273	71
Finance income recognised in profit or loss	**9,332**	**8,309**

19 Income Taxes

Material accounting policy

Income taxes. Income taxes have been provided for in the financial statements in accordance with legislation enacted or substantively enacted by the end of the reporting period.

On 13 May 2016 the Government of Georgia enacted the changes in the Tax Code of Georgia whereby companies (other than banks, credit unions, insurance companies, microfinance organizations and pawn shops) do not have to pay income tax on their profit earned since 1 January 2017, until that profit is distributed or deemed distributed in a form of dividend. 15 % income tax is payable on gross up value (i.e., net dividends shall be grossed up by withholding tax 5%, if applicable, and divided by 0.85) at the moment of the dividend payment to individuals or to non-resident legal entities. Dividends paid to resident legal entities from the profits earned since 1 January 2017 are tax exempted.

Dividends on earnings accumulated during the period from 1 January 2008 to 1 January 2017 is subject to income tax on grossed up value, reduced by respective tax credit calculated as a share of corporate income tax declared and paid on taxable profits vs total net profits for the same period multiplied to the dividend to be distributed. However, tax credit amount should not exceed the actual income tax imposed on dividend distribution.

Income tax arising from distribution of dividends is accounted for as an income tax expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid.

19 Income Taxes (Continued)

In addition to the distribution of dividends, the tax is still payable on expenses or other payments incurred not related to economic activities, free delivery of assets or services and representation costs that exceed the maximum amount determined by the Tax Code of Georgia. All advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime and other certain transactions with such entities as well as loans granted to individuals or non-residents are immediately taxable. Such taxes along with other taxes, net of tax credits claimed on assets or services received in exchange for the advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime or recovery of loans granted to individuals or non-residents, are recorded under 'Taxes other than on income' within operating expenses.

Critical Accounting Estimates and Judgments in Applying Accounting Policies

Income tax paid on loan issued to parent. Management applied judgement to determine whether tax paid on the loan issued to the parent company represents current income tax expense in accordance with IAS 12. Management considers it probable that the loan will be settled against future dividends to the shareholder and believes the transaction has features of a distribution. The related tax arising from such loan in the period the loan was issued was therefore recognised as current income tax of GEL 11,928 thousand. To the extent the loan is repaid by the parent company in future without direct settlement against future dividends from the Company, such repayment may cause recognition of the tax credit (i.e. reversal of current income tax) in the period when loan payment is received by the Company.

20 Contingencies and Commitments

Material accounting policy

Legal proceedings. From time to time and in the normal course of business, claims against the Company may be received. On the basis of its own estimates and both internal and external professional advice, management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims in excess of provisions that have been made in these financial statements.

Competition Agency case. On 8 June 2016 fourteen transportation companies based in Poti lodged a complaint to the Georgian Competition Agency to stop the Company from implementing a new container cargo handling structure, as it was claimed to be incompatible with the norms of the Georgian Competition Law. On 21 April 2017 the Competition Agency issued a decision partially upholding the claims of the plaintiffs and finding breach of the Competition Law by the Company. On 25 May 2017 the Company appealed the Competition Agency's decision by lodging an administrative claim to the Tbilisi City Court's Administrative Chamber. Since the date, several hearings and meetings have been held in the Tbilisi City Court, with the transportation companies, as well as with the Competition Agency. Tbilisi City Court did not satisfy PSPC's claim. The justified decision was appealed by the Company at the Tbilisi Court of Appeals. On 20 February 2023 Tbilisi Court of Appeals have upheld the first instance court decision. Currently, the present case is pending for further appeal to the cassation court - the Supreme Court of Georgia. The case is still ongoing as of the date of these financial statements.

Tax legislation. The taxation system in Georgia is relatively new and is characterised by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often unclear, contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities.

Taxes are subject to review and investigation by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges. A tax year remains open for review by the tax authorities during the three subsequent calendar years, however, under certain circumstances a tax year may remain open longer. These circumstances may create tax risks in Georgia that are substantially more significant than in many other countries. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

The Company's uncertain tax positions are reassessed by the Management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities. The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted

20 Contingencies and Commitments (Continued)

by the end of the reporting period. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period. Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on these financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

The Company has ongoing tax dispute relating to transfer pricing matters. Management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of dispute in excess of provisions that have been made in these financial statements.

Capital expenditure commitments. As of 31 December 2023, the Company had no contractual capital expenditure commitments (2022: nil).

Consideration of climate change. The Company management has taken note of global awareness and concerns about the potential impact of climate change. Currently, this matter has had no significant impact on the financial statements, and the future effects on the Company's activities and business plans are difficult to predict. Management continues to monitor developments in this area and will respond as necessary to ensure the Company's viability and will adopt all government guidelines if and when these are issued in the markets in which the Company operates.

21 Financial Risk Management

The risk management function within the Company is carried out with respect to financial risks, operational risks and legal risks. Financial risk comprises market risk (including currency risk, interest rate risk and other price risks), credit risk and liquidity risk. The primary function of financial risk management is to establish risk limits and to ensure that any exposure to risk stays within these limits. The operational and legal risk management functions are intended to ensure the proper functioning of internal policies and procedures in order to minimise operational and legal risks.

Credit risk. The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation. Exposure to credit risk arises as a result of the Company's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments. The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk. The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time.

The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Company produces regular reports based on a structured analysis focusing on the customer's financial performance. Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness are reported to and reviewed by Management. The Company's management reviews the performance of counterparties and follows up on past due balances.

21 Financial Risk Management (Continued)

For other financial assets (loans issued), the Company applies risk grades estimated by external international rating agencies (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's). Credit ratings are mapped on an internally defined master scale. Each master scale credit risk grade is assigned a specific degree of creditworthiness:

- *Excellent* – strong credit quality with low expected credit risk (AAA to BB+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Good* – adequate credit quality with a moderate credit risk (BB to B+ corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Satisfactory* – moderate credit quality with a satisfactory credit risk (B,B- corresponding ratings of external international rating agencies);
- *Special monitoring* – facilities that require closer monitoring and remedial management (CCC+ to CC- corresponding ratings of external international rating agencies); and
- *Default* – facilities in which a default has occurred (C,D-I, D-II corresponding ratings of external international rating agencies).

Expected credit loss (ECL) measurement. *ECL* is a probability-weighted estimate of the present value of future cash shortfalls (i.e., the weighted average of credit losses, with the respective risks of default occurring in a given time period used as weights). An ECL measurement is unbiased and is determined by evaluating a range of possible outcomes. ECL measurement is based on four components used by the Company: Probability of Default ("PD"), Exposure at Default ("EAD"), Loss Given Default ("LGD") and Discount Rate.

EAD is an estimate of exposure at a future default date, taking into account expected changes in the exposure after the reporting period, including repayments of principal and interest, and expected drawdowns on committed facilities. PD an estimate of the likelihood of default to occur over a given time period. LGD is an estimate of the loss arising on default. It is based on the difference between the contractual cash flows due and those that the lender would expect to receive, including from any collateral. It is usually expressed as a percentage of the EAD. The expected losses are discounted to present value at the end of the reporting period. The discount rate represents the effective interest rate ("EIR") for the financial instrument or an approximation thereof.

Management models *Lifetime ECL,* that is, losses that result from all possible default events over the remaining lifetime period of the financial instrument. The *12-month ECL,* represents a portion of lifetime ECLs that result from default events on a financial instrument that are possible within 12 months after the reporting period, or remaining *lifetime period* of the financial instrument if it is less than a year. The ECLs that are estimated by management for the purposes of these financial statements are point-in-time estimates, rather than through-the-cycle estimates that are commonly used for regulatory purposes. The estimates consider *forward looking information,* that is, ECLs reflect probability weighted development of key macroeconomic variables that have an impact on credit risk.

For purposes of measuring PD, the Company defines default as a situation when the exposure meets one or more of the following criteria:

- the borrower is more than 90 days past due on its contractual payments;
- the borrower meets the unlikeliness-to-pay criteria listed below:
  - the borrower is deceased;
  - the borrower is insolvent;
  - it is becoming likely that the borrower will enter bankruptcy; and

For purposes of disclosure, the Company fully aligned the definition of default with the definition of credit-impaired assets. The default definition stated above is applied to all types of financial assets of the Company.

21 Financial Risk Management (Continued)

The level of ECL that is recognised in these financial statements depends on whether the credit risk of the borrower has increased significantly since initial recognition.

This is a three-stage model for ECL measurement. A financial instrument that is not credit-impaired on initial recognition and its credit risk has not increased significantly since initial recognition has a credit loss allowance based on 12-month ECLs (Stage 1). If a SICR since initial recognition is identified, the financial instrument is moved to Stage 2 but is not yet deemed to be credit-impaired and the loss allowance is based on lifetime ECLs. If a financial instrument is credit-impaired, the financial instrument is moved to Stage 3 and loss allowance is based on lifetime ECLs. The consequence of an asset being in Stage 3 is that the entity ceases to recognise interest income based on gross carrying value and applies the asset's effective interest rate to the carrying amount, net of ECL, when calculating interest income.

If there is evidence that the SICR criteria are no longer met, the instrument is transferred back to Stage 1.

If an exposure has been transferred to Stage 2 based on a qualitative indicator, the Company monitors whether that indicator continues to exist or has changed. The Company performs ECL assessment on an individual basis for all types of financial instruments. ECL assessment on an individual basis is performed by weighting the estimates of credit losses for different possible outcomes against the probabilities of each outcome.

The Company defines at least two possible outcomes for each assessed loan, one of which leads to a credit loss even if the probability of such a scenario may be very low.

In general, ECL is the sum of the multiplications of the following credit risk parameters: EAD, PD and LGD, that are defined as explained above, and discounted to present value using the instrument's effective interest rate. The ECL is determined by predicting credit risk parameters (EAD, PD and LGD) for each future (month / year) during the lifetime period for each individual exposure or collective segment. These three components are multiplied together and adjusted for the likelihood of survival (i.e. the exposure has been repaid or defaulted in an earlier month).

This effectively calculates an ECL for each future period, that is then discounted back to the reporting date and summed up. The discount rate used in the ECL calculation is the original effective interest rate or an approximation thereof.

Forward-looking information incorporated in the ECL models. The calculation of ECLs incorporate supportable forward-looking information. The Company identified certain key economic variables that correlate with developments in credit risk and ECLs. Forecasts of economic variables (the "base economic scenario") are provided by the Company and provide the best estimate of the expected macro-economic development over the next year.

Market risk. The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) currency, (b) interest rates and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Currency risk. In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily.

21 Financial Risk Management (Continued)

The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	At 31 December 2023			At 31 December 2022		
In thousands of Georgian Lari	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position
US Dollars	107,993	2,562	105,431	38,317	9,492	28,825
Euros	-	848	(848)	1	155	(154)
Total	**107,993**	**3,410**	**104,583**	**38,318**	**9,647**	**28,671**

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Company, with all other variables held constant:

In thousands of Georgian Lari	At December 2023	At December 2022
US Dollar strengthening by 20%	21,086	5,765
US Dollar weakening by 20%	(21,086)	(5,765)
Euro strengthening by 20%	(170)	(31)
Euro weakening by 20%	170	31

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the Company.

Interest rate risk. The Company takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. Interest margins may increase as a result of such changes but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. Management monitors on a daily basis and sets limits on the level of mismatch of interest rate repricing that may be undertaken.

The table below summarises the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Company's financial assets and liabilities at carrying amounts, categorised by the earlier of contractual interest repricing or maturity dates:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Total
31 December 2023					
Total financial assets	120,530	4,472	2,932	23,196	**151,130**
Total financial liabilities	(6,155)	(484)	(581)	(5,545)	**(12,765)**
Net interest sensitivity gap at 31 December 2023	**114,375**	**3,988**	**2,351**	**17,651**	**138,365**

21 Financial Risk Management (Continued)

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Total
31 December 2022					
Total financial assets	27,709	422	564	29,452	**58,147**
Total financial liabilities	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	**(27,693)**
Net interest sensitivity gap at 31 December 2022	**8,178**	**(560)**	**122**	**22,714**	**30,454**

All of the Company's debt instruments bear variable interest rates and reprice on a monthly basis.

The Company does not have formal policies and procedures in place for the management of interest rate risks as management considers this risk as insignificant to the Company's business.

The Company has low exposure to floating rate interest bearing instruments. The Company does not have financial assets that are exposed to interest rate risk, therefore, management believes that the Company does not have significant exposure to interest rate risk.

The Company monitors interest rates for its financial instruments. The table below summarises interest rates at the respective reporting date based on reports reviewed by key management personnel.

In % p.a.	31 December 2023		31 December 2022	
	GEL	USD	GEL	USD
Assets				
Loan issued	-	5.91161%	-	-
Cash and cash equivalents	11.75%	2.2%	11.75%	1.9%

Interest rates disclosed in the table above, represent average effective rates for individual financial instruments. The sign "- "in the table above means that the Company does not have the respective assets or liabilities in the corresponding currency.

Liquidity risk. Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Company is exposed to daily calls on its available cash resources. Management monitors monthly rolling forecasts of the Company's cash flows. The Company seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of trade and other payables. The Company's liquidity portfolio comprises cash and cash equivalents (Note 12).

The liquidity position is monitored on regular basis by the management of the Company. The table below shows liabilities at 31 December 2022 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period. The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2023 is as follows:

21 Financial Risk Management (Continued)

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	(97)	(194)	(871)	(5,545)	-	(6,707)
Trade payables (Note 14)	(6,058)	-	-	-	-	(6,058)
Total future payments, including future principal and interest payments	**(6,155)**	**(194)**	**(871)**	**(5,545)**	**-**	**(12,765)**

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2022 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	**(7,798)**
Trade payables (Note 14)	(19,443)	(452)	-	-	-	**(19,895)**
Total future payments, including future principal and interest payments	**(19,531)**	**(982)**	**(442)**	**(6,738)**	**-**	**(27,694)**

22 Management of Capital

The Company's objectives when managing capital are to safeguard the Company's ability to continue as a going concern in order to provide returns for shareholders and benefits for other stakeholders and to maintain an optimal capital structure to reduce the cost of capital. In order to maintain or adjust the capital structure, the Company may adjust the amount of dividends paid to shareholders, return capital to shareholders, issue new shares or sell assets to reduce debt. As of 31 December 2023, capital comprises of share capital, revaluation reserve, other reserves and retained earnings and is measured at GEL 786,222 thousand (2022: GEL 670,794 thousand).

23 Fair Value Disclosures

Fair value measurements are analysed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on observable market data (that is, unobservable inputs).

Management applies judgement in categorising financial instruments using the fair value hierarchy. If a fair value measurement uses observable inputs that require significant adjustment, that measurement is a Level 3 measurement. The significance of a valuation input is assessed against the fair value measurement in its entirety.

23 Fair Value Disclosures (Continued)

Recurring fair value measurements. Recurring fair value measurements are those that the accounting standards require or permit in the statement of financial position at the end of each reporting period. The level in the fair value hierarchy into which the recurring fair value measurements are categorised are as follows:

In thousands of Georgian Lari	2023				2022			
	Level 1	Level 2	Level 3	Total	Level 1	Level 2	Level 3	Total
Non-financial assets								
- Property, plant and equipment excluding CIP	-	-	551,579	**551,579**	-	-	490,947	**490,947**
Total assets recurring fair value measurements at 31 December	-	-	**551,579**	**551,579**	-	-	**490,947**	**490,947**

Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed. Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and the carrying value of assets and liabilities not measured at fair value are as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2023				31 December 2022			
	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carrying value	Level 1 fair value	Level 2 fair value	Level 3 fair value	Carrying value
ASSETS								
Financial assets at AC								
- Cash and cash equivalents	-	40,154	-	40,154	-	19735	-	19,735
- Trade receivables	-	11,030	-	11,030	-	7,667	-	7,667
- Other financial receivables	-	1	-	1	-	29	-	29
- Restricted cash	-	1,820	-	1,820	-	200	-	200
- Finance lease receivables	-	29,335	-	29,335	-	30,516	-	30,516
- Loans issued	-	67,920	-	67,920	-	-	-	-
TOTAL ASSETS	-	**150,260**	-	**150,260**	-	**58,147**	-	**58,147**
LIABILITIES								
Other financial liabilities								
- Trade payables	-	6,058	-	6,058	-	19,895	-	**19,895**
- Other accrued liabilities	-	2,228	-	2,228	-	8,758	-	**8,758**
TOTAL LIABILITIES	-	**8,286**	-	**8,286**	-	**28,653**	-	**28,653**

The fair values in level 2 and level 3 of the fair value hierarchy were estimated using the discounted cash flows valuation technique. The fair value of floating rate instruments that are not quoted in an active market was estimated to be equal to their carrying amount. The fair value of unquoted fixed interest rate instruments was estimated based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

Financial assets carried at amortised cost. The estimated fair value of fixed interest rate instruments is based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities. Discount rates used depend on the credit risk of the counterparty.

23 Fair Value Disclosures (Continued)

Liabilities carried at amortised cost. Fair values of other liabilities were determined using valuation techniques. The estimated fair value of fixed interest rate instruments with stated maturities were estimated based on expected cash flows discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risks and remaining maturities.

24 Presentation of Financial Instruments by Measurement Category

All of the financial assets of the Company fall into the financial assets at AC category.

25 Events after the Reporting Period

Loans issued. On 31 January 2024, the loan issued to the ultimate controlling party (on 30 October 2023) with the principal amount of USD 25,000 thousand, together with the accrued interest was rolled over for another 12 months interest period, with the updated annual interest of 5.86416% and maturity date on 31 January 2025.

Change in top Management. Based on Group decision, current Managing Director Julián Fernández, will leave JSC Poti Sea Port Corporation, and will assume the role of Managing Director of APM Terminals Spanish Gateways, effective 1st April 2024.

APM TERMINALS Lifting Global Trade.

Poti Sea Port Corporation JSC

Management Report – Business Overview 2023

1. The entity's business development, performance and position:

General information. Poti Sea Port Corporation JSC (the "Company") was registered in 1999 as a legal entity of public law and on 27 December 2004 it was reorganised to a limited liability company ("LLC") owned by the Government of Georgia. On 3 April 2008, the Company was reorganised into a joint stock company set up in accordance with Georgian regulations and is registered by Poti Court with identification number: 215080999.

Principal activity. Strategically located, Poti Sea Port is the largest port in Georgia handling liquid and dry bulk, ferries as well as containers. It has 15 berths, with total berth length of 2,900 meters. The port currently serves as the European gateway for international trade in Georgia, Armenia and Azerbaijan, and is ideally located to become a future hub for Central Asia trade.

Sales by services offered. Summary of services offered by the Company is as follows:

- Quay & Marine
- Cargo loading and unloading from/to vessel
- Yard handling
- Cargo/container storage
- Docking
- Ferry
- Ro-Ro

8 berths from 15 are leased out under operating lease and the company earns rental income from it.

'000 GEL

	Revenue Category	Amount
1	Revenue from Container and General Cargo	132,673
2	Revenue from Marine Services	46,787
3	Lease Revenue	20,156
4	Yard Handling Revenue	22,008
5	Revenue from Additional Services	4,346

Performance. The Company has experienced high growth over the last decade and the fundamentals for continued solid growth remain.

In 2023 the company recorded operating revenue of GEL 225,970 thousand. The net profit amounted to GEL 113,007 thousand, which is 19.6% more compared to 2022. The average number of employees was 784, including 88 females (2022: 758 including 88 females).

Overall performance in 2023 exceeded expectations: forecasted financial metrics were outperformed and progressed well towards business transformation, increasing container volumes whilst maintaining a focus on general cargo, delivering an EBITDA of GEL 141,809 thousand, and a margin of 63%. Revenue grew by 12% compared with 2022, in line with the increased volumes handled at the port. The growth was due to the continued container import market growth, both in Georgia and the hinterland, in addition to securing regional exports from Central Asia which have historically moved via Russia but have partially diverted through the Middle Corridor via Poti due to the impact of sanctions on Russia as a result of the war in Ukraine. In 2023, the significant increase in container volume led to reduced capacity for handling non-container cargo. As a result, core non-container customer business was supported, but there was an overall decrease in non-container volumes.

2. Entity's future development plans:

To support the Port's ambition to be the leading gateway to the Caucasus region, the company presented an expansion project to the north of the current port location. Following the successful completion of 1,800 meters of breakwater, the project includes the construction of an additional 400 meters of quay, 25 hectares of yard together with modern handling equipment and infrastructure.

The expansion project is targeted at increasing capacity to handle both bulk and containerized cargo and will allow the Port to handle vessels with LOA of 250m and a 13.5 meters vessel draft. Thus, it will enable the port to offer an improved customer value proposition through improved capabilities to serve larger vessels and provide faster turn-around times hence catalysing infrastructure and supply chain improvements for the good of both Poti and Georgia.

Projected construction start date moved to late 2024 / early 2025 with preparations ongoing, with project completion expected no later than Q4 2026.

Furthermore, PSPC embarked in a mid to long-term effort to establish a multimodal product with expected outreach covering Kazakhstan, Uzbekistan, Turkmenistan thus turning Poti into a potential hub connecting Central Asia with Europe

3. Review of the research and development performed by the entity:

In 2023 the Company was not engaged in any research and development activities.

4. Information on the branches of an entity:

The Company does not have any legal Branches and it is located in Poti, Georgia.

5. Key financial and non-financial indicators:

	'000 GEL	2023	2022	Explanation of variances
1	Revenue	225,970	202,536	Increased turnover
2	Gross profit	147,793	140,017	Increased turnover
3	Net profit	113,007	94,441	Increased turnover
4	Gross profit margin	65%	69%	Increased cost of sales

The analyses of key non-financial indicators are the following:

		2023	2022
1	Number of vessel calls	Total: 731 PSPC: 523 Lessees: 208	Total: 815 PSPC: 474 Lessees: 341
2	Number of TEU	592,589	357,857
3	Number staff as of 31 December	786	758
4	Tonnage of non-containerized cargo	912,940	1,266,714

TEU= Twenty Foot Equivalent Unit/Container

(i) Relationship with employees. The number of staff in the Company is in the range of 750-800 The Company has a well-structured recruitment policy and only candidates with relevant qualification, experience and skills are recruited by the Company.

As an employer, Poti Sea Port Corporation offers exceptional advancement opportunities, a positive work environment, and competitive salary for hard-working people, where the employee rights are well protected.

(ii) Relationship with suppliers and customers. The Company has established strong professional relationship with customers by demonstrating customer care, loyalty.

(iii) Relationship with tax authority. Tax accounting system of the Company is well established and managed. The accounting department of the Company is staffed with employees with relevant qualification and sufficient experience, which regularly attend different trainings to be on track of changes in the tax legislation affecting the Company.

6. Detailed information on the acquisition of its own shares

In 2023 no acquisition of own shares made by the Company.

7. Additional explanations of amounts given in the annual financial statements

On 24 October 2023, the Company signed the loan agreement with Ultimate Controlling Party A.P. Moller - Maersk A/S. According to the agreement, loan with the amount of USD 25,000 thousand was issued on 30 October 2023 with annual interest of 5.91161%.

8. Review of the entity's credit, market, liquidity and cash flow risks and mechanisms for their management

Most of the Company's sales are made through bank transfers, before provision of the services to the customers; consequently, there are no delays in collection of receivables. The credit terms with customers ranges from 0 to current month +15 days.

9. Major risks and uncertainties, enterprise goal and policy with respect to financial risk management

Credit risks concentration

The Company exposes itself to credit risk, which is the risk that one party to a financial instrument will cause a financial loss for the other party by failing to meet an obligation.

Exposure to credit risk arises as a result of the Company's lending and other transactions with counterparties, giving rise to financial assets and off-balance sheet credit-related commitments.

The Company's maximum exposure to credit risk is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position. For financial guarantees issued, commitments to extend credit, undrawn credit lines and export/import letters of credit, the maximum exposure to credit risk is the amount of the commitment.

Credit risk management. Credit risk is the single largest risk for the Company's business; management therefore carefully manages its exposure to credit risk.

The estimation of credit risk for risk management purposes is complex and involves the use of models, as the risk varies depending on market conditions, expected cash flows and the passage of time. The assessment of credit risk for a portfolio of assets entails further estimations of the likelihood of defaults occurring, the associated loss ratios and default correlations between counterparties.

Limits. The Company structures the levels of credit risk it undertakes by placing limits on the amount of risk accepted in relation to one borrower, or groups of borrowers, and to geographical and industry segments. Limits on the level of credit risk by product and industry sector are approved regularly by management. Such risks are monitored on a revolving basis and are subject to an annual, or more frequent, review.

Credit risk grading system. For measuring credit risk and grading financial instruments by the amount of credit risk, the Company produces regular reports based on a structured analysis focusing on the customer's financial performance.

Any significant interaction with customers with deteriorating creditworthiness are reported to and reviewed by Management. The Company's management reviews the performance of counterparties and follows up on past due balances.

Market risk

The Company takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies, and (b) interest bearing assets and liabilities and (c) equity products, all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Political risks

Due to the specifics of the Company's business, future performance of the Company is closely linked to the political situation in Georgia and the neighbouring countries.

Currency risk

In respect of currency risk, management sets limits on the level of exposure by currency and in total for both overnight and intra-day positions, which are monitored daily.

The table below summarises the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	At 31 December 2023			At 31 December 2022		
In thousands of Georgian Lari	**Monetary financial assets**	**Monetary financial liabilities**	**Net balance sheet position**	**Monetary financial assets**	**Monetary financial liabilities**	**Net balance sheet position**
US Dollars	107,993	2,562	105,431	38,317	9,492	28,825
Euros	-	848	(848)	1	155	(154)
Total	**107,993**	**3,411**	**104,583**	**38,317**	**9,647**	**28,671**

The above analysis includes only monetary assets and liabilities. Investments in equities and non-monetary assets are not considered to give rise to any material currency risk.

The following table presents sensitivities of profit or loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Company, with all other variables held constant:

In thousands of Georgian Lari	At 31 December 2023 Impact on profit or loss	At 31 December 2022 Impact on profit or loss
US Dollar strengthening by 20% (2022: strengthening by 20%)	21,086	5,765
US Dollar weakening by 20% (2022: weakening by 20%)	-21,086	-5,765
Euro strengthening by 20% (2022: strengthening by 20%)	-170	-31
Euro weakening by 20% (2022: weakening by 20%)	170	31
Total	-	-

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the Company.

Interest rate risk

The Company takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. Interest margins may increase as a result of such changes but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. Management monitors on a daily basis and sets limits on the level of mismatch of interest rate repricing that may be undertaken.

The table below summarises the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the Company's financial assets and liabilities at carrying amounts, categorised by the earlier of contractual interest repricing or maturity dates:

In thousands of Georgian	Demand and less than 1 month	From 1 to 6 months	From 6 to 12 months	More than 1 year	Non-monetary	Total
31.Dec.23						
Total financial assets	120,530	4,472	2,932	23,196	-	**151,130**
Total financial liabilities	(6,155)	(484)	(581)	(5,545)	-	**(12,765)**
Net interest sensitivity gap at 31 December 2023	**114,375**	**3,988**	**2,351**	**17,651**	-	**138,365**
31.Dec.22						
Total financial assets	27,709	422	564	29,452	-	**58,147**
Total financial liabilities	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)		**(27,693)**
Net interest sensitivity gap at 31 December 2022	**8,178**	**(560)**	**122**	**22,714**	-	**30,454**

The Company does not have formal policies and procedures in place for the management of interest rate risks as management considers this risk as insignificant to the Company's business.

The Company has low exposure to floating rate interest bearing instruments. The Company does not have financial assets that are exposed to interest rate risk, therefore, management believes that the Company does not have significant exposure to interest rate risk.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. The Company is exposed to daily calls on its available cash resources. Management monitors monthly rolling forecasts of the Company's cash flows. The Company seeks to maintain a stable funding base primarily consisting of trade and other payables. The Company's liquidity portfolio comprises cash and cash equivalents.

The liquidity position is monitored on regular basis by the management of the Company. The table below shows liabilities at 31 December 2022 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period. The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2023 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	(97)	(194)	(871)	(5,545)	-	(6,707)
Trade payables	(6,058)					(6,058)
Total future payments, including future principal and interest payments	**(6,155)**	**(194)**	**(871)**	**(5,545)**	-	**(12,765)**

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2022 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
Trade payables	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
Total future payments, including future principal and interest payments	**(19,531)**	**(982)**	**(442)**	**(6,738)**	-	**(27,694)**

Julian Fernandez
Managing Director

Natela Nachkebia
Finance Manager

26 March 2024

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული
ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2023 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1 სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა 5
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო 6
3 მომზადების საფუძველი 7
4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას 8
5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება 9
6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები 10
7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან 12
8 ძირითადი საშუალებები 14
9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში 17
10 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან 18
11 გაცემული სესხები 20
12 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 20
13 სააქციო კაპიტალი 21
14 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 22
15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან 23
16 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება 24
17 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 25
18 ფინანსური შემოსავალი 25
20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები 27
21 ფინანსური რისკის მართვა 29
22 კაპიტალის მართვა 35
23 სამართლიანი ღირებულების განმარტება 36
24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით 38
25 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 38

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ფოთის საზღვაო ნავსადგურის აქციონერსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს ფოთის საზღვაო ნავსადგურის (შემდგომში „კომპანია") ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, რომელიც შედგება არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციისგან და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს") შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე"*- ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო
King David ბიზნეს ცენტრი, მ. ალექსიძის #12, მე-7 სართული, თბილისი 0171, საქართველო
ტელ: +995 (32) 250 80 50, www.pwc.com/ge

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე ჩვენს მიერ გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენს მიერ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ მმართველობის ანგარიშგებაში არსებობს არსებითი უზუსტობა, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ

არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2024 წლის 26 მარტი
თბილისი, საქართველო

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023 წ. 31 დეკ.	2022 წ. 31 დეკ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	631,941	630,402
ძირითადი საშუალებების შესაძენად გადახდილი ავანსები		7,955	8,989
აქტივის გამოყენების უფლება		4,479	5,528
არამატერიალური აქტივები		630	720
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	9	18,889	16,598
გაცემული სესხები	11	67,920	-
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	10	23,196	24,527
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**755,010**	**686,764**
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		4,235	4,222
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები		11,706	8,128
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან		6,139	5,989
შეზღუდული ფულადი სახსრები		1,820	200
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	40,154	19,735
სულ მოკლევადიანი აქტივები		**64,054**	**38,274**
სულ აქტივები		**819,064**	**725,038**
კაპიტალი			
საქციო კაპიტალი	13	196,370	196,370
გაუნაწილებელი მოგება		237,474	121,345
გადაფასების რეზერვი	8	340,010	343,132
სხვა რეზერვები		9,947	9,947
სულ კაპიტალი		**783,801**	**670,794**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები		5,545	6,738
გადავადებული შემოსავალი		7,920	8,665
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**13,465**	**15,403**
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები		1,162	1,060
გადავადებული შემოსავალი		605	466
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14	11,747	31,998
ანარიცხები სხვა ვალდებულებებისა და ხარჯებისათვის		1,647	1,647
სხვა საგადასახადო ვალდებულებები, ნეტო		6,637	-
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება		-	3,670
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**21,798**	**38,841**
სულ ვალდებულებები		**35,263**	**54,244**
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		**819,064**	**725,038**

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2024 წლის 26 მარტს.

ჰულიან ანდრეს ფერნანდესი
მმართველი დირექტორი

ნათელა ნაჭყებია
ფინანსური დირექტორი

ზემოთ მითითებული შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5-38 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	15	225,970	202,536
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	16	(78,177)	(62,519)
მთლიანი მოგება		**147,793**	**140,017**
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	17	(33,265)	(43,356)
სხვა შემოსულობები, ნეტო		191	851
საოპერაციო მოგება		**114,719**	**97,512**
ფინანსური ხარჯები		(1,225)	(3,174)
ფინანსური შემოსავალი	18	9,332	8,309
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	9	2,291	(157)
მოგება დაბეგვრამდე		**125,117**	**102,490**
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	(12,110)	(8,050)
წლის მოგება		**113,007**	**94,440**
სხვა სრული შემოსავალი:			
ტუხლები, რომლებიც არ რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	-	103,094
გადაფასებული აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად ძირითადი საშუალებების გადაფასების შემცირება		(3,122)	(903)
გადაფასების რეკლასიფიკაცია გაუნაწილებელ მოგებაში		3,122	903
მეკავშირე საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი	9	-	2,479
წლის სხვა სრული შემოსავალი		**-**	**105,573**
სულ წლის სრული შემოსავალი		**113,007**	**200,013**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5-38 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	სააქციო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**196,370**	**240,941**	**7,468**	**71,136**	**515,915**
წლის მოგება	-	-	-	94,440	94,440
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	103,094	2,479	-	105,573
სულ 2022 წლის სხვა სული შემოსავალი	**-**	**103,094**	**2,479**	**94,440**	**200,013**
გადაფასების ნამეტის გადატანა (შენიშვნა 8)	-	(903)	-	903	-
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	(45,134)	(45,134)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**196,370**	**343,132**	**9,947**	**121,345**	**670,794**
წლის მოგება	-	-	-	113,007	**113,007**
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	-	-
სულ 2023 წლის სხვა სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**113,007**	**113,007**
გადაფასების ნამეტის გადატანა (შენიშვნა 8)	-	(3,122)	-	3,122	-
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**196,370**	**340,010**	**9,947**	**237,474**	**783,801**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5-38 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		125,117	102,490
შესწორებები::			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	8	27,089	21,693
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა		1,049	1,048
მარაგების გაუფასურება		253	557
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება		224	251
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)		860	101
ფინანსური შემოსავალი	18	(9,332)	(8,309)
ფინანსური ხარჯი		785	977
სავალუტო ზარალი, შემცირებული შემოსულობებით		(5,091)	7,347
სხვა არაფულადი საოპერაციო შემოსავალი		(516)	(465)
მეკავშირე საწარმოების შედეგების წილი	9	(2,291)	157
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		**138,147**	**125,847**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/შემცირება		(247)	1,825
მარაგების გაზრდა		(237)	(57)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების შემცირება/გაზრდა		350	3,421
შეზღუდული ფულადი სახსრების ზრდა		(1,620)	-
სხვა გადასახადების შემცირება, ნეტო		6,637	1,585
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		**4,883**	**6,774**
გადახდილი მოგების გადასახადი	19	(15,780)	(4,379)
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		2,962	2,080
გადახდილი პროცენტი		(785)	(977)
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		**129,427**	**129,345**
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	8	(49,260)	(83,763)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		-	(319)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		204	309
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული შემოსულობები		6,450	7,993
დაკავშირებული მხარეებისთვის გაცემული სესხები		(67,593)	-
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	9	-	25
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(110,199)**	**(75,755)**
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(1,030)	(1,038)
კომპანიის აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდები		-	(45,134)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		**(1,030)**	**(46,172)**
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		2,221	(4,086)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	12	**19,735**	**16,403**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	12	**40,154**	**19,735**

განმარტებითი შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია 5-38 გვერდებზე, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1 სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურისთვის (შემდგომში „კომპანია").

ფოთის საზღვაო ნავსადგური დაარსდა XIX საუკუნეში და მისი რეკონსტრუქცია და გაფართოება დაიწყო 1899 წელს. ამჟამად ის ახორციელებს შიდა და გარე საწყობების, საავტომობილო და სარკინიგზო გზების, სადისტრიბუციო ქვესადგურის და სხვა დამხმარე ინფრასტრუქტურის ოპერირებას. ნავსადგურს გააჩნია რვა სატრანზიტო ნაგებობა 15 ნავმისადგომზე და ახორციელებს გემების მომსახურებას, ტვირთისა და კონტეინერების გადამუშავებას, სადისპეტჩერო საქმიანობას, სასაწყობეების, ნავმისადგომების გაქირავებას, ტერმინალის მომსახურებას და ა.შ. ფოთში, საქართველოში.

1999 წელს კომპანია დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი და 2004 წლის 27 დეკემბერს განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად გახდა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს კომპანია, განხორციელებული რეორგანიზაციის შედეგად, გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 215080999.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100% წილის მფლობელი გახლდათ APM Terminals BV, ნიდერლანდები (APMTBV) და საბოლოოდ კომპანიას მთლიანად აკონტროლებდა A.P. Moller-Maersk ჯგუფი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანიის ძირითადი სამეწარმეო საქმიანობაა შავი ზღვის პორტის საკუთარი საპორტო საშუალებებით ოპერირება, რომელიც მდებარეობს საქართველოში, ქალაქ ფოთში.

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის ქუჩა #38, ქალაქი ფოთი, საქართველო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო. საქართველოს გააჩნია განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი გარკვეული მახასიათებლები, რაც მოიცავს შედარებით მაღალ ინფლაციის მაჩვენებელსა და საპროცენტო განაკვეთებს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება ხშირ ცვლილებებსა და არაერთგვაროვან ინტერპრეტაციებს.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული გადაწყვეტილებების ეფექტურობაზე, ისევე როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

COVID-19. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ 2020 წლის მარტში COVID-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიის ზეგავლენის შემცირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ მიიღო შესაბამისი ზომები და დააწესა ისეთი შეზღუდვები, როგორებიცაა კარანტინი, თვითიზოლაცია, სამოგზაურო და ბიზნეს საქმიანობის სხვა შეზღუდვები, მათ შორის საქმიანობის შეწყვეტა. ყველა ზემოაღნიშნული შეზღუდვა შემდგომში შემსუბუქდა, თუმცა, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არსებობს რისკი, რომ ხელისუფლებამ დააწესოს დამატებითი შეზღუდვები 2024 წელს, ვირუსის ახალი ვარიანტების გამოჩენის პასუხად.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. ზოგადად, მოსალოდნელია, რომ ომს ექნება ყოვლისმომცველი გავლენა გლობალურ ეკონომიკაზე, მაგალითად, საქონლის მზარდი ფასების, ნავთობის/გაზის/ნახშირის პოტენციური დეფიციტის, ბიზნესის შეფერხებების და ა.შ. მეშვეობით. მეორე მხრივ, რუსეთის საზღვაო ზონის სანქცირებამ გაზარდა ფოთის საზღვაო ნავსადგურში აღმოსავლეთის ქვეყნებიდან შესული ევროპისა და აშშ-ის მიმართულებით მიმავალი გემების რაოდენობა.

არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის გრძელვადიანი შედეგების პროგნოზირება რთულია, ხოლო ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური შედეგებისგან.

3 მომზადების საფუძველი

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც რეგურალურად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარმოდგენილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენება ყველა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული. იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. საკითხები, რომლებიც მოიცავს უფრო მაღალი დონის ან სირთულის განსჯას, ან, შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისთვის, განმარტებულია მე-4 შენიშვნაში.

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება საწარმოს სამუშაო ვალუტაში შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. უცხოური ვალუტის შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამუშაო ვალუტაში გადაანგარიშებიდან საქართველოს ბანკის მიერ განსაზღვრული სავალუტო კურსით, აღიარდება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. კომპანიის ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში - ‘ფინანსური შემოსავალი, ნეტო’. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში „სავალუტო ზარალი/(შემოსულობები) ნეტო“.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალუტის ოფიციალური გაცვლითი კურსი საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემების მიხედვით იყო შემდეგი: 1 აშშ დოლარი = 2.6894 ლარს და 1 ევრო = 2.9753 ლარს (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1 აშშ დოლარი = 2.7020 ლარს და 1 ევრო = 2.8844 ლარს). 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის საშუალო ვალუტის გაცვლითი კურსი იყო 1 აშშ დოლარი = 2.6279 ლარს და 1 ევრო = 2.8416 ლარს (2022 : 1 აშშ დოლარი = 2.9156 ლარს და 1 ევრო = 3.0792 ლარს). ამჟამად საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია. კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი (“GEL”).

ცვლილება. ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოცემის შემდეგ. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ნებისმიერი ცვლილება მისი გამოცემის შემდეგ მოითხოვს კომპანიის ხელმძღვანელობის თანხმობას, რომელმაც ეს ფინანსური ანგარიშგება გამოსაცემად დაამტკიცა.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებების და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა იყენებს აგრეთვე განსჯას, შეფასებებთან ერთად, სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს

- ***იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა.*** –შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 10
- ***დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების საწყისი აღიარება.*** – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 7.
- ***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება*** – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 21.
- ***საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი გაზრდა ("SICR").*** ი – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 21.
- ***ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა.*** – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 8.
- ***ძირითადი საშუალებების შეფასება.*** – შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 8.

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

შემდგომი ახალი სტანდარტები და შესწორებები შევიდა ძალაში 2023 წლის 1 იანვარიდან:

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: საღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ საღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია საღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებისას.

ბასს 12 „მოგების გადასახადები“ -შესწორებები: საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – მეორე კომპონენტის სამოდელო წესები (გამოცემულია 2023 წლის 23 მაისი). 2023 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ვიწრო მასშტაბის ცვლილებები ბასს 12-სთვის „მოგების გადასახადები“. ეს ცვლილება შემოღებულ იქნა ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) მიერ საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმის შედეგად გამოქვეყნებული მეორე კომპონენტის სამოდელო წესების გარდაუვალი დანერგვის საპასუხოდ. ცვლილებები ითვალისწინებს დროებით გამონაკლისს გადავადებული გადასახადების აღიარებისა და განმარტების მოთხოვნისგან, რაც წარმოიქმნება მოქმედი, ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო კანონმდებლობიდან, რომელიც ახორციელებს მეორე კომპონენტის სამოდელო წესების დანერგვას. ბასს-ის ძალაში შესვლის თარიღის შესაბამისად, კომპანიებს გამონაკლისის გამოყენება დაუყოვნებლივ შეუძლიათ, მაგრამ განმარტების მოთხოვნები საჭიროა წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ.

ბასს 8-ში შესწორებები: საღრიცხვო შეფასებების განსაზღვრა (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვაონ კომპანიებმა საღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები საღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან.

- ***ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის,***
- ***შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის).***
- ***გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის)***
- ***გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს, ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის)***

ამ შესწორებების გამოყენებას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

გამოცემულია ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2024 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომელთა გამოყენებაც მანამდე კომპანიას არ დაუწყია.

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის გზით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს , შემდგომში შესწორდა 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, სახოლოოდ ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.). ამ შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. 2022 წლის ოქტომბრის შესწორებამ დაადგინა, რომ სასესხო შეთანხმებები, რომლებიც უნდა შესრულდეს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, არ იმოქმედებს ვალის მოკლევადიანად თუ გრძელვადიანად კლასიფიკაციაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 7-ის „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ შესწორებები: მიმწოდებლის საფინანსო შეთანხმებები (გამოცემულია 2023 წლის 25 მაისს). ფინანსური შეთანხმებების არაადეკვატური ან შეცდომაში შემყვანი განმარტებების შესახებ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა მოთხოვნის საპასუხოდ, 2023 წლის მაისში, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ცვლილებები ბასს 7-სა და ფასს 7-ში, რათა მოთხოვნილ იქნას საწარმოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების შესახებ განმარტება შენიშვნებში. ეს ცვლილებები მოითხოვს საწარმოს მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების განმარტებას შენიშვნებში, რაც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს შეაფასონ ამ შეთანხმებების გავლენა საწარმოს ვალდებულებებსა და ფულად ნაკადებზე, ასევე საწარმოს ლიკვიდურობის რისკისადმი დაქვემდებარებაზე. განმარტებითი შენიშვნების დამატებითი მოთხოვნების მიზანია მიმწოდებლის ფინანსური შეთანხმებების გამჭვირვალობის გაზრდა. ცვლილებები გავლენას არ ახდენს აღიარების, ან შეფასების პრინციპებზე, არამედ მხოლოდ განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნებზე. განმარტებითი შენიშვნების ახალი მოთხოვნები ძალაში იქნება 2024 წლის 1 იანვარს, ან შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

შესწორებები ბასს 21-ში, ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობის ნაკლებობა (გამოცემულია 2023 წლის 15 აგვისტოს). 2023 წლის აგვისტოში, ბასსს-მა გამოსცა შესწორებები ბასს 21-ში, რაც დაეხმარება საწარმოებს შეაფასონ ორ ვალუტას შორის ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობა და განსაზღვრონ სპოტ სავალუტო კურსი, მაშინ, როდესაც ვალუტის გაცვლის შესაძლებლობა არ არის. საწარმოზე ეს ცვლილება გავლენას ახდენს მაშინ, როდესაც ის ახორციელებს ტრანზაქციას ან ოპერაციას ისეთ უცხოურ ვალუტაში, რომელიც შეფასების თარიღისთვის განსაზღვრული მიზნით არ არის გაცვლადი. ბასს 21-ში შესწორებები არ ითვალისწინებს დეტალურ მოთხოვნებს იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეფასდეს სპოტ სავალუტო კურსი. სანაცვლოდ, ადგენს იმ ფარგლებს, რომლის მიხედვითაც საწარმოს შეუძლია განსაზღვროს სპოტ სავალუტო კურსი შეფასების თარიღისთვის. ახალი მოთხოვნების გამოყენებისას დაუშვებელია შესადარისი ინფორმაციის ხელახლა გადაანგარიშება. საჭიროა ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული თანხების კონვერტირება თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის შეფასებული სპოტ სავალუტო კურსით, გაუნაწილებელი მოგების კორექტირებით, ან კუმულაციური საკურსო სხვაობების რეზერვში. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს, ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვა, ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასსს-ის მიერ დადგენილი თარიღით, ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს, ან ერთობლივ საწარმოს შორის აქტივების გაყიდვასთან, ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსულობის ან ზარალის აღიარება, მაშინ, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. 2015 წელს, ბასსს-მა გადაწყვიტა ამ ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღი განუსაზღვრელი ვადით გადაედო. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება უნდა გამახვილდეს ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობისას კომპანია ოპერაციებს ახორციელებს მასთან დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველ აღიარებას მათი სამართლიანი ღირებულებების საფუძველზე. განსჯა გამოიყენება იმისათვის, რომ განისაზღვროს ოპერაციების ფასები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით განისაზღვრება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით. განსჯა ემყარება დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი ოპერაციების ფასებსა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	5,455	305
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	18,889
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	(6,707)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(782)	(1,697)	-
გადახდილი ავანსები	29	-	-	
გაცემული სესხები	67,920	-	-	-

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
ამონაგები მიწოდებული მომსახურებიდან	-	-	29,997	573
ამონაგები იჯარიდან	-	-	-	304
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	128	-
საპროცენტო შემოსავალი	685	-	70	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	2,291
ხელმძღვანელობის მომსახურების საფასური	-	(8,446)	(14)	-
ბუქსირების მომსახურების საფასური	-	-	(4,812)	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	(25)	(1,894)	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(785)	-

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე	უშუალო მშობელი კომპანია	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები
სავაჭრო მოთხოვნების მთლიანი ოდენობა	-	-	2,843	55
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	-	-	-	16,598
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	(7,798)	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(110)	(1,146)	(231)	(203)

შემოსავლებისა და დანახარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის შემდეგია:

ათასი ლარი				
ამონაგები მიწოდებული მომსახურებიდან	-	-	30,605	1,109
ამონაგები იჯარიდან	-	-	-	414
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	-	-	52	-
ხელმძღვანელობის მომსახურების საფასური	-	(8,957)	-	-
ბუქსირების მომსახურების საფასური	-	-	(4,574)	-
სხვა პროფესიონალური მომსახურება	-	(3,631)	(51)	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(977)	-
მეკავშირე საწარმოების მოგების წილი	-	-	-	(156)

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს აღმასრულებელ დირექტორებს. ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება წარმოდგენილია ქვემოთ:

	2023		2022	
ათასი ლარი	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება	დანახარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	2,027	-	2,283	-
- ბონუსები	680	680	499	499
- არამატერიალური სარგებელი*	1,367	-	1,970	-
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	**4,074**	**680**	**4,752**	**499**

მოკლევადიანი ბონუსები სრულად გადახდას ექვემდებარება თორმეტი თვის განმავლობაში იმ პერიოდის დასრულებიდან, რომელშიც ხელმძღვანელობამ გასწია შესაბამისი მომსახურება.

8 ძირითადი საშუალებები

არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკა

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები, დაუმთავრებელი მშენებლობების გარდა, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურებით, საჭიროებისამებრ. დაუმთავრებელი მშენებლობა ფასდება თვითღირებულებით.

ძირითადი საშულებები, გარდა დაუმთავრებელი მშენებლობებისა, ექვემდებარება საკმარისი პერიოდულობით გადაფასებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებისაგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. საკუთარ კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი პირდაპირ გაუნაწილებელ მოგებაში გადაიტანება მაშინ, როდესაც რეალიზდება გადაფასების რეზერვი, აქტივის ხმარებიდან ამოღების ან გასხვისების შედეგად.

ცვეთა. ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, მათი ღირებულების ან გადაფასებული თანხების ნარჩენი ღირებულების გადანაწილებით მათ დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წლებში
შენობა - ნაგებობები	1 - დან 51 წლამდე
გემები, ამწეები და კონტეინერები	1 - დან 19 წლამდე
საწარმო საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	1 - დან 49 წლამდე

ძირითადი საშუალებების ყველა მუხლის ნარჩენი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეფასებული იყო როგორც ნულის ტოლი.

მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და განსჯა საღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი, ძირითადად, გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა, მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებულ იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებსა და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი შეფასებებისაგან, 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე ექნებოდა შემდეგი გავლენა: გაზრდა 3,006 ათასი ლარით ან შემცირება 2,466 ათასი ლარით (2022 წელი: გაზრდა 2,117 ათასი ლარით ან შემცირება 1,954 ათასი ლარით).

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობები შემდეგია:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	ხომალდები, ამწეები და კონტეინერები	საწარმო საშუალებები, აღჭურვილობა და ინფრასტრუქტურა	დაუმთავრებელი მშენებლობები	სულ
ღირებულება/გადაფასებული ოდენობა					
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	**343,183**	**10,686**	**99,283**	**59,978**	**513,130**
დამატებები	-	-	-	97,229	97,229
ტრანსფერები	595	506	16,651	(17,752)	-
გასვლები	(90)	-	(913)	-	(1,003)
ცვეთის ელიმინირება	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
გადაფასების რეზერვის ზრდა	96,085	1,006	18,802	-	115,893
გადაფასების რეზერვის შემცირება	(10,089)	(1,876)	(834)	-	(12,799)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**386,425**	**6,616**	**97,906**	**139,455**	**630,402**
დამატებები	-	-	-	29,693	29,693
ტრანსფერები	84,573	-	4,213	(88,786)	-
გასვლები	(58)	-	(1,401)	-	(1,459)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**470,940**	**6,616**	**100,718**	**80,362**	**658,636**
დაგროვილი ცვეთა					
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	**29,510**	**2,723**	**28,715**	**-**	**60,948**
ცვეთის ხარჯი	13,759	983	6,951	-	21,693
ცვეთა გასვლისას	(10)	-	(583)	-	(593)
ცვეთის ელიმინირება	(43,259)	(3,706)	(35,083)	-	(82,048)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
ცვეთის ხარჯი	18,413	567	8,109	-	27,089
ცვეთა გასვლისას	(3)	-	(391)	-	(394)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	**18,410**	**567**	**7,718**	**-**	**26,695**
საბალანსო ღირებულებები					
2022 წლის 1 იანვარი	313,673	7,963	70,568	59,978	452,182
2022 წლის 31 დეკემბერი	386,425	6,616	97,906	139,455	630,402
2023 წლის 31 დეკემბერი	**452,530**	**6,049**	**93,000**	**80,362**	**631,941**

8 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

დაუმთავრებელი მშენებლობა: 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუმთავრებელი მშენებლობა შედგება ძირითადად დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობისგან და „გაფართოების პროექტის“ მიმდინარე მშენებლობებისგან (2022: დაუმონტაჟებელი აღჭურვილობა და ტალღათსაჭრელის რეაბილიტაციისა და გაფართოების პროექტის მიმდინარე სამშენებლო პროექტი).

გადაფასება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები, დაუმთავრებელი მშენებლობისა და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივების გამოკლებით, გადაფასდა საბაზრო ღირებულებით. შეფასება განახორციელა დამოუკიდებელმა შემფასებელმა ფირმამ, შპს KPMG საქართველომ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიონალური კვალიფიკაცია და ასევე გააჩნია მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება. კომპანიის ძირითადი საშუალებების უმეტესობის ბუნება სპეციალიზირებულია და იშვიათად იყიდება ღია ბაზარზე. ძირითადი საშუალებების გარკვეული ნაწილის გარდა, რომელიც შეფასდა ახლო წარსულში საბაზრო გარიგებების საფუძველზე, ბაზარი მსგავსი ძირითადი საშუალებებისთვის საქართველოში არ არის აქტიური და არ გვაწვდის ძირითადი საშუალებების გაყიდვების საკმარის რაოდენობას სამართლიანი ღირებულების განსასაზღვრად საბაზრო მიდგომის გამოყენებისთვის.

ცვეთადი ჩანაცვლების ღირებულება დადგინდა შიდა წყაროებზე დაყრდნობით და მსგავსი ძირითადი საშუალებების საქართველოს ბაზრის ანალიზის მიხედვით. სხვადასხვა საბაზრო მონაცემები შეგროვდა გამოქვეყნებული ინფორმაციიდან, კატალოგებიდან, სტატისტიკური მონაცემებიდან და ა.შ., ასევე დარგის ექსპერტებისგან. ასევე დამყარდა კავშირი ძირითადი საშუალებების მომწოდებლებთანაც საქართველოში.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეფასების შედეგად, ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება, დაუმთავრებელი მშენებლობის და ფინანსური იჯარით შეძენილი აქტივის გარდა, განისაზღვრა 181,591 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (რაც ეკვივალენტია 490,659 ათასი ლარისა, ლარისა და აშშ დოლარის სავალუტო გაცვლითი კურსით: 2.7020). აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, 3,122 ათასი ლარის (2022: 903 ათასი ლარის) ოდენობის გადაფასების რეზერვი გადავიდა გაუნაწილებელ მოგებაში.

გადაფასებას ადგილი რომ არ ჰქონოდა წარსულში, კომპანიის ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება იქნებოდა 383,264 ათასი ლარი, 372,098 ათასი ლარი და 292,926 ათასი ლარი, 2023 წლის 31 დეკემბრის, 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არც საკუთრება და არც აღჭურვილობა არ გადაცემულა მესამე მხარისთვის უზრუნველყოფის სახით (2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

9 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

არსებითი საბუღრიცხვო პოლიტიკა

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოებია ისინი, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებს მათ, და, როგორც წესი, კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით.

მეკავშირე საწარმოს სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც მეკავშირე საწარმოს ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული შემოსულობითაა გამოწვეული, აღირიცხება „სხვა რეზერვებში", კომპანიის კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში.

თუმცა, როდესაც კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოების ზარალში ტოლია ან აღემატება კომპანიის წილს მეკავშირე საწარმოებში, სხვა ნებისმიერი არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის ჩათვლით, კომპანია აღარ აღიარებს დამატებით ზარალს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მას წარმოქმნილი აქვს მოვალეობები ან განხორციელებული აქვს გადახდები მეკავშირე საწარმოს სახელით.

კომპანიასა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანულირდება კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანულირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება.

ათასი ლარი	2023	2022
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	**16,598**	**14,301**
მეკავშირე საწარმოების ზარალის წილი	2,291	(157)
სხვა სრული შემოსავლის წილი	-	2,479
მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები	-	(25)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	**18,889**	**16,598**

კომპანიის წილი საქართველოში დარეგისტრირებულ ძირითად მეკავშირე საწარმოებში იყო შემდეგი:

სახელი	საქმიანობის ბუნება	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
მეკავშირე საწარმოები			
შპს ჩენელ ენერჯი ლიმითედ	ნავთობის ტერმინალები შავი ზღვის სანაპიროზე	25%	25%
სს Doctranshipment Poti	ტვირთის აწონვის მომსახურება ნავსადგურში	50%	50%

კომპანიას გააჩნია სს Doctranshipment Poti-ს 50% ხმის უფლება, რომელიც წარმოადგენს უმოქმედო საწარმოს, მაგრამ არ გააჩნია მიმდინარე შესაძლებლობა მართოს ამ საწარმოს შესაბამისი საქმიანობა. აქედან გამომდინარე, სს Doctranshipment Poti არ არის კონსოლიდირებული და შედის კომპანიის მეკავშირე საწარმოების ჩამონათვალში.

კომპანიის ორივე პარტნიორი არის კომპანიის მეიჯარე. არცერთი ინვესტიციის მიმღები არ არის საჯაროდ რეგისტრირებული საწარმო და, შესაბამისად, მათი ფასები არ არის კოტირებული.

10 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც მოთხოვნა ფინანსური იჯარიდან წმინდა ინვესტიციის ეკვივალენტი თანხით.

საიჯარო ხელშეკრულებები შეიცავს როგორც ფინანსურ, ასევე საოპერაციო იჯარას. საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღიარებულია წრფივი მეთოდის საფუძველზე იჯარის ვადის განმავლობაში, იმისდა მიუხედავად, როდის დგება გადახდის ვადა. ფინანსური იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია, როგორც საიჯარო შემოსავალი (აღიარდება ამონაგებში) და საპროცენტო შემოსავალი (აღრიცხულია ფინანსურ შემოსავლებში). კომპანიას გააჩნია ფინანსური იჯარის გარიგებები იმ საკუთრებისა და აღჭურვილობისთვის, რომლებიც განთავსებულია პორტში ნავმისადგომებზე #3, #4, #5, #6, #8, #9, #10 და #15. იჯარის გარიგებები დენომინირებულია აშშ დოლარში. ფინანსური იჯარის საშუალო ვადა 25 წელია.

დაწყების თარიღისთვის იჯარაში წმინდა ინვესტიციის შეფასება მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებული ნებისმიერი იჯარის წამახალისებლის ვალდებულებით.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება დაწყებიდან (როდესაც იწყება იჯარის ვადა), იჯარაში ნაგულისხმევი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რათა შეფასდეს წმინდა ინვესტიცია იჯარაში.

საკრედიტო ზარალის ანარიცხი აღიარდება გამარტივებული მიდგომის გამოყენებით, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრა ხორციელდება ისე, როგორც სავაჭრო მოთხოვნებისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ანარიცხის ანგარიშის მეშვეობით, მოთხოვნის ნეტო საბალანსო ღირებულების ფინანსურ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ახლანდელ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

იჯარა და ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. ხელმძღვანელობა განსჯას იყენებს, რათა განსაზღვროს ფინანსური აქტივების და საიჯარო აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და უკუგება არსებითად არის თუ არა გადაცემული პარტნიორებზე, მაშინ, როდესაც კომპანია მოიჯარეა, კერძოდ რომელი რისკები და უკუგებაა ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა არის არსებითად ყველა რისკი და უკუგება.

10 მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. -შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნებში 11, 21.

ფინანსური იჯარის გადახდების მოთხოვნების დაფარვის ვადების ანალიზი შემდეგია:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
1 წელი	6,786	6,673
2 წელი	6,989	6,873
3 წელი	7,198	7,080
4 წელი	7,413	7,236
5 წელი	7,634	7,696
5 წლის შემდეგ	20,574	27,902
სულ არადისკონტირებული ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**56,594**	**63,460**
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(27,259)	(32,944)
საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	-	-
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**29,335**	**30,516**

ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა ექვემდებარება 1-ლ ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) 2023 და 2022 წლებისთვის და მინიჭებული აქვთ „კარგი“ რეიტინგი ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის მიხედვით. ყველა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა უკავშირდება საწარმოო ობიექტების, აღჭურვილობისა და ინფრასტრუქტურის იჯარებს.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები ეფექტურად უზრუნველყოფილია იჯარით გაცემული აქტივების საშუალებით, რადგან აქტივზე უფლება უბრუნდება კომპანიას კონტრაჰენტის დეფოლტის შემთხვევაში. ფინანსური იჯარის სამართლიანი ღირებულების შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ შენიშვნა 23.

11 გაცემული სესხები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

კომპანია გაცემულ სესხების კლასიფიცირებას ამორტიზებული ღირებულებით ახორციელებს. გაცემული სესხები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რაც კორექტირდება ოპერაციის ხარჯებისთვის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი აღიარებულია ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ გაცემულ სესხებზე, რაც იწვევს მყისიერ სააღრიცხვო ზარალს. კომპანია იყენებს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების ტექნიკას, რათა დადგინდეს იმ დაკავშირებული მხარეებისთვის სესხების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არ ივაჭრება აქტიურ ბაზარზე.

2023 წლის 24 ოქტომბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა სესხის ხელშეკრულებას საბოლოო მაკონტროლებელ მხარესთან, A.P. Moller - Maersk A/S-თან. ხელშეკრულების მიხედვით, 2023 წლის 30 ოქტომბერს გაცემული იყო 25,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის სესხი წლიური პროცენტით 5,91161% და დაფარვის ვადით 2024 წლის 31 იანვარი. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხის საბალანსო ღირებულება იყო 67,920 ათასი ლარი. სესხის ხელშეკრულების მიხედვით, პროცენტი და ძირითადი თანხები გადასახდელია დაფარვის თარიღზე.

ყველა გაცემული სესხი მიეკუთვნება 1 ეტაპს (12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) და შეფასებულია, როგორც „საუკეთესო“ ხელმძღვანელობის შიდა საკრედიტო რისკის პოლიტიკის საფუძველზე.

გაცემული სესხები არ არის უზრუნველყოფილი.

გაცემული სესხის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებისთვის იხილეთ შენიშვნა 23. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

12 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. -შემდგომი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 21.

ათასი ლარი	2023	2022
საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე	40,154	19,735
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	**40,154**	**19,735**

საბანკო ნაშთები მოთხოვნამდე იმ ბანკებში ინახება, რომლებსაც Fitch რეიტინგის მიხედვით „BB“ რეიტინგი (2022: „BB-რეიტინგი“) აქვთ მინიჭებული.

13 სააქციო კაპიტალი

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება საკუთარ კაპიტალში, შემოსავლებიდან გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულების ნამეტი გამოშვებული აქციის ნომინალურ ღირებულებაზე საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი.

დივიდენდები. დივიდენდები აღიარდება როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება გაუნაწილებელი მოგებიდან იმ პერიოდში, როდესაც მოხდება მათი გამოცხადება და დამტკიცება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები აისახება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნაში.

2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას გამოშვებული ჰქონდა სულ 196,370 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეულის ღირებულება 1 ლარი. ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. ყველა ჩვეულებრივ აქციას კომპანიის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში თანასწორი უფლება აქვს.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, კომპანიის განაწილებადი რეზერვები შეზღუდულია გაუნაწილებელი მოგების ნაშთებამდე, როგორც ეს აღრიცხულია კომპანიის ფასს-თან შესაბამისობაში მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში. ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილნი არიან დროდადრო მიიღონ დივიდენდები და ასევე კომპანიის შეხვედრებზე იქონიონ ერთი ხმის უფლება თითოეულ აქციაზე.

2023 და 2022 წლის განმავლობაში გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები შემდეგია:

ათასი ლარი	2023	2022
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 1 იანვარს	-	-
წლის განმავლობაში გამოცხადებული დივიდენდები	-	(45,134)
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	-	45,134
დივიდენდები, რომლებიც გადასახდელია 31 დეკემბერს	-	-
დივიდენდები წლის განმავლობაში გამოცხადებულ თითოეულ აქციაზე	-	**0.23**

ყველა დივიდენდი გამოცხადებული და გადახდილია აშშ დოლარში.

14 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

სავაჭრო ვალდებულებები დაირიცხება მაშინ, როდესაც კონტრაჰენტი შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და აღიარდება თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომში აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

ათასი ლარი	2023	2022
სავაჭრო ვალდებულება	4,814	3,470
ვალდებულებები შეძენილი ძირითადი საშუალებებისთვის	1,244	16,425
ძირითადი საშუალებებისთვის დარიცხული ვალდებულებები	1,057	6,476
დარიცხული ვალდებულებები და სხვა კრედიტორები	1,171	2,282
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ამორტიზირებული ღირებულებით	***8,286***	***28,653***
დარიცხული დაქირავებულ თანამშრომელთა სარგებელი	3,085	2,962
მიღებული ავანსები	345	352
სხვა	31	31
სულ, სხვა ვალდებულებები	***3,461***	***3,345***
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 31 დეკემბერს	**11,747**	**31,998**

იხილეთ შენიშვნა 23 სხვა ფინანსური ვალდებულებების თითოეული კლასის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებისთვის. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია მომსახურებას გასწევს ძირითადად სააგენტო კომპანიებისთვის, ექსპედიტორებისთვის და ტვირთის მფლობელებისთვის ფიქსირებულფასიანი ხელშეკრულებების თანახმად. ამონაგები აღიარდება დღგ-ის და ფასდათმობების გარეშე. ზოგადად, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური დავალიანების ამოღებას ახორციელებს ანგარიშ-ფაქტურის თარიღიდან 30 დღის განმავლობაში.

ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან. ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან (ნავსადგურის მომსახურება) ძირითადად მოიცავს ტონაჟის გადასახადს; არხის გადასახადებს; ნავმისადგომის გადასახადს; ყველა ნავსადგურის გადასახადი და ხარჯი ეფუძნება ხომალდების მთლიან ტონაჟს (ამონაგები გამოითვლება ხომალდის ფაქტობრივი ტონაჟის, სიგრძისა და სხვა მაჩვენებლების საფუძველზე რაც მრავლდება შესაბამის ტარიფზე და ამონაგები აღიარდება ხომალდის ნავსადგურში შესვლის მომენტში (ნავმისადგომთან)).

ამონაგები კონტეინერების და საერთო ტვირთის მომსახურებიდან. ამონაგები კონტეინერების და საერთო ტვირთის ოპერირებიდან აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში. ამონაგები აღიარდება მაშინ, როდესაც დატვირთვის/ან ჩამოტვირთვის პროცესი დასრულებულია, ფაქტობრივის დატვირთვისა და ჩამოტვირთვის სიების და ტერმინალის დატოვების ჩანაწერების (TDRs) მიხედვით.

ამონაგები სახმელეთო და სასაწყობე მომსახურებიდან. სახმელეთო მომსახურება ეხება მხოლოდ დაკონტეინერებულ ტვირთს და მოიცავს i. კონტეინერების ამწის ჩართვა/გამორთვას; ii. კონტეინერების ტერიტორიის მომსახურებას; ამონაგები სახმელეთო ოპერაციებიდან აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, როგორც კი მომსახურება მიწოდებული იქნება ტერმინალის დატოვების ჩანაწერებისა და შემაჯამებელი ცხრილების მიხედვით.

სასაწყობე მომსახურებიდან მიღებული ამონაგები მოიცავს კონტეინერის და საერთო ტვირთის საწყობების, საავტომობილო ავტოსადგომის ამონაგებს და ტერმინალის საფასურს. ეს მომსახურებები დროთა განმავლობაში აღიარდება. ამონაგები განისაზღვრება ფაქტობრივი დასაწყობების დღეების მიხედვით, რაც მრავლდება შესაბამის ტარიფებზე.

ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან. დამატებითად ითვლება შემდეგი მომსახურებები: (i) ვაგონების აწონვა სარკინიგზო სასწორზე; (ii) ნავსადგურის სარკინიგზო ხაზების გამოყენება; (iii) შემადგენლობების უმოქმედობის დრო; (iv) ხომალდების დასუფთავება (სანიტარული მომსახურება); (v) ნარჩენების გატანა და ა.შ. დამატებითი სერვისებიდან მიღებული ამონაგები აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, შემაჯამებელი ჩანაწერების საფუძველზე, სადაც დეტალურადაა აღწერილი ფაქტობრივად შესრულებული სამუშაოები.

დაფინანსების კომპონენტები. კომპანია არ მოელის ისეთ ხელშეკრულებებს, სადაც პერიოდი დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ გადახდას შორის ერთ წელს აღემატება. შედეგად, კომპანია არ აკორექტირებს არც ერთი ოპერაციის ფასს ფულის დროითი ღირებულებისთვის.

15 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

სხვა ამონაგები

ამონაგები იჯარიდან. კომპანია იღებს ქირავნობის შემოსავალს იჯარით გაცემული ნავმისადგომებიდან. საიჯარო ხელშეკრულებები შეიცავს როგორც ფინანსურ, ასევე საოპერაციო იჯარას. საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღიარებულია წრფივი მეთოდის საფუძველზე იჯარის ვადის განმავლობაში, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება გადახდის ვადა. ფინანსური იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება, როგორც საიჯარო შემოსავალი (აღიარებულია ამონაგებში) და საპროცენტო შემოსავალი (აღრიცხულია ფინანსურ შემოსავლებში).

კომპანია გამოიმუშავებს მის ამონაგებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან, დროთა განმავლობაში და დროის გარკვეულ მომენტში, მომსახურების შემდეგ ძირითად მიმართულებებში:

ათასი ლარი	2023	2022
კონტეინერები და საერთო ტვირთი	132,673	100,643
საზღვაო მომსახურება	46,787	52,632
სახმელეთო და სასაწყობე მომსახურება	22,008	21,808
დამატებითი მომსახურება	4,346	5,598
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	**205,814**	**180,681**
საიჯარო შემოსავალი	20,156	21,855
სულ ამონაგები	**225,970**	**202,536**

ამონაგების აღიარების დრო არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2023	2022
დროის გარკვეულ მომენტში	198,878	175,904
დროთა განმავლობაში	6,936	4,777
სულ ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	**205,814**	**180,681**

16 გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2023	2022
პერსონალის ხარჯები	23,227	21,031
ცვეთა	23,247	19,317
რემონტი და მოვლა-შენახვა	8,734	5,383
გამოყენებული ეწერგორესურსების ღირებულება	7,054	6,835
საბუქსირე მომსახურების საფასური	4,627	4,574
ექსკავაციის ხარჯები	3,560	2,394
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	1,049	1,048
სხვა	6,679	1,937
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	**78,177**	**62,519**

17 საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	2023	2022
პროფესიონალური მომსახურება*	12,461	10,343
პერსონალის ხარჯები	9,649	10,902
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	5,027	4,442
ცვეთა და ამორტიზაცია	3,963	2,376
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2,472	2,245
სარეკლამო და მარკეტინგის მომსახურება	1,596	478
დაზღვევა	1,486	1,736
სამივლინებო ხარჯები	468	529
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურება	253	251
რემონტი და მოვლა-შენახვა	201	791
სავალუტო (შემოსულობები)/ზარალი, ნეტო	(5,532)	5,150
სხვა	1,221	4,113
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	**33,265**	**43,356**

(*) პროფესიონალური მომსახურება მოიცავს 486 ათას ლარს (2022: 387 ათასი ლარი) - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა მომსახურებისთვის გადახდილ საფასურს, როგორც ეს განსაზღვრულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

18 ფინანსური შემოსავალი

ათასი ლარი	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარის მოთხოვნებზე	5,412	6,158
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	2,962	2,080
საპროცენტო შემოსავალი გაცემულ სესხებზე	685	-
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	273	71
მოგება-ზარალში აღიარებული ფინანსური შემოსავალი	**9,332**	**8,309**

19 მოგების გადასახადი

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ მიიღო ცვლილებები საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვითაც კომპანიებს (ბანკების, საკრედიტო დაწესებულებების, სადაზღვეო კომპანიების და ლომბარდების გარდა) 2017 წლის 1 იანვრიდან არ უწევთ მოგების გადასახადის გადახდა მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება დივიდენდის სახით ან არ ჩაითვლება განაწილებულად. ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში ხდება 15% მოგების გადასახადის დარიცხვა 'აგროსილ' ღირებულებაზე (მაგ. წმინდა დივიდენდები 'აიგროსება' შემადგენელი 5%-იანი გადასახადით, საჭიროებისამებრ, და გაიყოფა 0.85-ზე). მიღებული მოგებიდან რეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემა 2017 წლის 1 იანვრიდან თავისუფლდება მოგების გადასახადისგან

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იმავე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება როგორც იმ პერიოდის მოგების გადასახადის ხარჯი, რომელშიც მოხდა დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად დივიდენდების გადახდის ფაქტობრივი თარიღისა და პერიოდისა, როდესაც დივიდენდის გადახდა მოხდა.

დივიდენდების განაწილების გარდა, გადასახადით იბეგრება ის ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომელიც არ არის დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება და წარმომადგენლობით დანახარჯები, რომლებიც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას. შეღავათიანი საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში რეგისტრირებულ კომპანიებზე გადახდილი ავანსები და ამ კომპანიებთან განხორციელებული სხვა გარკვეული ოპერაციები ისევე, როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დაბეგვრას. ასეთი გადასახადები სხვა გადასახადებთან ერთად, რომლებიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლებით, აღირიცხება მუხლში 'გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა' საოპერაციო ხარჯების ნაწილში.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

მშობელი კომპანიისთვის გაცემულ სესხზე გადახდილი მოგების გადასახადი. ხელმძღვანელობამ გამოიყენა განჯსა იმის განსასაზღვრად, მშობელი კომპანიისთვის გაცემულ სესხზე გადახდილი გადასახადი წარმოადგენს თუ არა მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯს ბასს 12-ის შესაბამისად. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ შესაძლოა სესხის ანგარიშსწორება მოხდეს აქციონერისთვის მომავალი დივიდენდების საპირისპიროდ და თვლის, რომ ოპერაციას აქვს განაწილების მახასიათებლები. შესაბამისად, სესხის გაცემის პერიოდში ასეთი სესხიდან წარმოშობილი გადასახადი აღიარებულ იქნა მიმდინარე მოგების გადასახადად 11,928 ათასი ლარის ოდენობით. იმდენად, რამდენადაც სესხის დაფარვა მოხდება მშობელი კომპანიის მიერ მომავალში, კომპანიის მიერ სამომავლო დივიდენდების საპირისპიროდ პირდაპირი ანგარიშსწორების გარეშე, ასეთმა დაფარვამ შეიძლება გამოიწვიოს საგადასახადო კრედიტის აღიარება (ანუ მიმდინარე მოგების გადასახადის გაუქმება) იმ პერიოდში, როდესაც სესხის გადახდის მიღება მოხდება კომპანიიის მიერ.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

სასამართლო დავები. ჩვეულებრივი საქმიანობისას დროდადრო კომპანიის წინააღმდეგ შესაძლოა შეტანილ იქნეს სასამართლო სარჩელი. საკუთარი შეფასებისა და როგორც შიდა, ისე გარე პროფესიული კონსულტაციის საფუძველზე ხელმძღვანელობის აზრია, რომ არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება აღნიშნულ სარჩელებთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულ ანარიცხებს.

კონკურენციის სააგენტოს საქმე. 2016 წლის 8 ივნისს ფოთში დაფუძნებულმა თოთხმეტმა სატრანსპორტო კომპანიამ საქართველოს კონკურენციის სააგენტოში შეიტანა სარჩელი კომპანიის საკონტეინერო ტვირთის დამუშავების ახალი სტრუქტურის დანერგვის წინააღმდეგ, რადგანაც გაცხადდა, რომ ის იყო საქართველოს კონკურენციის კანონის ნორმებთან შეუსაბამო. 2017 წლის 21 აპრილს, კონკურენციის სააგენტომ გამოსცა გადაწყვეტილება, რომლითაც ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოსარჩელეთა მოთხოვნები და კომპანიის მიერ კონკურენციის კანონის დარღვევა ცნო. 2017 წლის 25 მაისს კომპანიამ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ პალატაში. მას შემდეგ, რამდენიმე მოსმენა გაიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, სატრანსპორტო კომპანიებთან და კონკურენციის სააგენტოსთან ერთად. თბილისის საქალაქო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა PSPC-ის სარჩელი. დასაბუთებული გადაწყვეტილება კომპანიამ თბილისის სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ ძალაში დატოვა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება 2023 წლის 20 თებერვალს. ამჟამად ეს საქმე განიხილება შემდგომი გასაჩივრებისთვის საკასაციო სასამართლოში - საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. საქმე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების თარიღისთვის, ჯერ კიდევ მიმდინარეობს.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და იძლევა სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტირების საშუალებას სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ.

გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ განხილვისათვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი შესაძლოა უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც დარჩეს ღია. აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში საგადასახადო რისკები წარმოქმნას, რაც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახეს შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

20 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანიის გაურკვეველი საგადასახადო მდგომარეობა ხელმძღვანელობის მიერ გადაფასდება ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღრიცხულია მოგების გადასახადის პოზიციებზე, რომლებიც, ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, დამატებითი გადასახადების დარიცხვის მიზეზი შეიძლება გახდეს იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანო გაასაჩივრებს ამ პოზიციებს. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციას, რომელიც ძალაშია ან საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის იქნება ძალაში შესული. ჯარიმების, პროცენტისა და მოგების გადასახადის გარდა, გადასახადების ვალდებულებები აღიარებულია ხელმძღვანელობის საუკეთესო შეფასებაზე დაყრდნობით, რომელიც ეხება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებს. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მას სათანადოდ აქვს ასახული საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის შესაბამისად. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შესაძლოა იყოს განსხვავებული და გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუკი ორგანოები წამატებით მოიყვანენ მოქმედებაში მათ ინტერპრეტაციებს, შესაძლოა მნიშვნელოვანი იყოს.

კომპანიას აქვს მიმდინარე საგადასახადო დავა სატრანსფერო ფასწარმოქმნის საკითხებთან დაკავშირებით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არანაირი მატერიალური ზარალი არ იქნება რეალიზებული დავასთან დაკავშირებით, რომელიც აღემატება წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში გაკეთებულ ანარიცხებს.

კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები. 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას არ აქვს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული კაპიტალური დანახარჯების ვალდებულებები (2022: ნული).

კლიმატის ცვლილების გათვალისწინება. კომპანიის ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ამჟამად, ამ საკითხს მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე და კომპანიის საქმიანობასა და ბიზნეს გეგმებზე სამომავლო ზემოქმედების პროგნოზირება რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს მონიტორინგს ამ სფეროში განვითარებულ მოვლენებზე და კომპანიის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად საჭიროების მიხედვით გამოეხმაურება და მიიღებს ყველა სამთავრობო ინსტრუქციას, თუ და როდესაც ის გამოიცემა იმ ბაზრებისთვის, რომლებშიც კომპანია ოპერირებს.

21 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო, საპროცენტო და სხვა ფასის რისკების ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდურობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციები გამიზნულია იმის უზრუნველყოფისათვის, რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს. კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოცემული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზებისა და ექსპორტ/იმპორტის აკრედიტივებისათვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ერთადერთი უდიდესი რისკია, ამიტომ ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას. რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით.

აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე, როგორც დაკავშირებული კოეფიციენტებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რევოლვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია ამზადებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომელთა ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ინტერაქცია მომხმარებელთან, რომლის გადახდისუნარიანობა უარესდება, მოეხსენება ხელმძღვანელობას და განიხილება მათ მიერ. კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს კონტრაჰენტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცილებულ ნაშთებს და მოქმედებს შესაბამისად.

სხვა ფინანსური აქტივებისთვის (გაცემული სესხები), კომპანია იყენებს გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (როგორებიცაა Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ შეფასებულ რისკის ქულებს. შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები დაიტანება კომპანიის მიერ შედგენილ შიდა ძირითად შკალაზე. ამ ძირითად შკალაზე რისკის თითოეულ დონეს ენიჭება გადახდისუნარიანობის კონკრეტული ხარისხი:

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

- *შესანიშნავი* – მაღალი საკრედიტო ხარისხი, დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების AAA -დან BB+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი);
- *კარგი* – სათანადო საკრედიტო ხარისხი, საშუალო მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების BB -დან B+ -მდე შესაბამისი რეიტინგი);
- *დამაკმაყოფილებელი* – საშუალო საკრედიტო ხარისხი, დამაკმაყოფილებელი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების B, B- შესაბამისი რეიტინგი);
- *სპეციალური მონიტორინგი* – საჭიროებს მჭიდრო მონიტორინგსა და გამოსწორებით მენეჯმენტს (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების CCC+ -დან CC- -მდე შესაბამისი რეიტინგი) და
- *დეფოლტი* – ადგილი ჰქონდა დეფოლტს. (გარე, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების C,D-I, D-II შესაბამისი რეიტინგი) .

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. *ECL* არის სამომავლო ფულადი ნაკადების ნაკლებობის ახლანდელი ღირებულების ალბათობით შეწონილი შეფასება (მაგ., საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შეწონვისთვის გამოყენებულია მოცემული დროის პერიოდში დეფოლტის რისკების ხდომილებები). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის განსაზღვრით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), დეფოლტის რისკი ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

დეფოლტის რისკი ('EAD') არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც, მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორ წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი. მოსალოდნელი ზარალი დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

დეფოლტის რისკი ('EAD') არის სამომავლო დეფოლტის თარიღით რისკის შეფასება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მოსალოდნელი რისკის ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს და დამტკიცებული საკრედიტო ხაზის მოსალოდნელ ათვისებას. PD არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება, რომელიც მოსალოდნელია რომ მოხდეს დროის მოცემულ პერიოდში. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") არის დეფოლტის დროს წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ეფუძნება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელსაც, მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, უზრუნველყოფიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადის ჩათვლით. როგორ წესი, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი. მოსალოდნელი ზარალი დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

PD შეფასების მიზნებისთვის, კომპანია საზღვრავს დეფოლტს, როგორც სიტუაციას, რომელიც ერთ ან რამოდენიმე ჩამოთვლილ კრიტერიუმს შეესაბამება:

- მსესხებელმა 90 დღეზე მეტი გადააცილა გადახდის სახელშეკრულებო ვადებს;
- მსესხებელი ხვდება ნაკლებსავარაუდო გადამხდელის სიაში:
  - მსესხებელი გარდაცვლილია;
  - მსესხებელი გადახდისუუნაროა;
  - სავარაუდოა, რომ მსესხებელი გაკოტრდება.

გამყღავნების მიზნებისთვის კომპანიის დეფოლტის განმარტება სრულად მიესადაგება გაუფასურებული კრედიტის მქონე აქტივების განმარტებას. ზემოთ მოცემული დეფოლტის განმარტება გამოიყენება კომპანიის ყველა სახის ფინანსური აქტივებისთვის.

ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული ECL-ის დონე დამოკიდებულია იმაზე, მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს ECL-ის შეფასების სამ-ეტაპიანი მოდელია. ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომლის კრედიტი გაუფასურებული არ არის თავდაპირველი აღიარებისას და მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ იზრდება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქვს 12-თვიან ECL-ზე დაფუძნებული საკრედიტო რისკის ანარიცხი (1-ლი ეტაპი). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოვლინდა SICR-ის ზრდა, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპზე, მაგრამ ის გაუფასურებული კრედიტის მქონედ არ მიიჩნევა და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. ფინანსური ინსტრუმენტის კრედიტის გაუფასურების შემთხვევაში ეს ფინანსური ინსტრუმენტი გადააქვთ მე-3 ეტაპზე და ზარალის ანარიცხი ეფუძნება მომსახურების ვადაში ECL-ს. აქტივის მე-3 ეტაპზე არსებობის შედეგია ის, რომ საწარმო წყვეტს მთლიანი საბალანსო ღირებულების საფუძველზე საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლისას იყენებს აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებაზე, ECL-ის გარეშე.

თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ SICR-ის კრიტერიუმები აღარ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ ინსტრუმენტს ისევ 1-ელ ეტაპზე აბრუნებენ. თუ რისკი მე-2 ეტაპზე გადაიტანება ხარისხობრივი მაჩვენებლის საფუძველზე, კომპანია ახორციელებს მონიტორინგს, ეს ინდიკატორი ისევ არსებობს თუ შეიცვალა. კომპანია ECL-ის შეფასებას ინდივიდუალურ საფუძველზე აწარმოებს ყველა ტიპის ფინანსური ინსტრუმენტისათვის. ECL-ის ინდივიდუალურად შეფასება ტარდება საკრედიტო ზარალის სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეფასების შეწონვით თითოეული შედეგის ალბათობით.

კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული სესხისთვის, საიდანაც ერთ-ერთი განაპირობებს საკრედიტო ზარალს, თუნდაც მსგავსი შედეგის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს.

როგორც წესი, ECL არის საკრედიტო რისკის შემდეგი პარამეტრების ნამრავლი: EAD, PD და LGD (რომლებიც განმარტებული და ახსნილია ზემოთ), რომელიც ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეშვეობით. ECL განისაზღვრება საკრედიტო რისკის პარამეტრების წინასწარი შეფასებით (EAD, PD და LGD) თითოეული სამომავლო [თვე / წელი]-სა და მომსახურების ვადის პერიოდისთვის, თითოეული რისკის ან კოლექტიური სეგმენტისთვის. ეს სამი კომპონენტი ერთმანეთზე მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ, რისკი დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი გასულ თვეში). ასე ეფექტურად გამოითვლება ECL თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გასაანგარიშებლად გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ECL მოდელებში ჩართული პერსპექტიული ინფორმაცია. ECL-ის გამოთვლა გულისხმობს პერსპექტიული ინფორმაციის გამოყენებას. კომპანია გამოავლენს გარკვეულ ძირითად ეკონომიკურ ცვლადებს, რომლებიც კორელაციაშია საკრედიტო რისკსა და ECL-თან. საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი") მოწოდებულია კომპანიის მიერ და წარმოადგენს მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მდგომარეობის საუკეთესო შეფასებას მომდევნო წელში.

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან მიმართებით ხელმძღვანელობა ვალუტების მიხედვით ადგენს რისკის ზღვრულ დონეს, როგორც ერთდღიანი, ისე დღიური პოზიციებისათვის, რისი მონიტორინგიც ყოველდღიურად ხორციელდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი			2022 წლის 31 დეკემბერი		
ათასი ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია
აშშ დოლარი	107,993	2,562	105,431	38,317	9,492	28,825
ევრო	-	848	(848)	1	155	(154)
სულ	**107,993**	**3,410**	**104,583**	**38,318**	**9,647**	**28,671**

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არამონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი	2022 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	21,086	5,765
აშშ დოლარის გაუფასურებაა 20%-ით	(21,086)	(5,765)
ევროს გამყარება 20%-ით	(170)	(31)
ევროს გაუფასურება 20%-ით	170	31

ეს რისკი გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტებში გამოსახული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება კომპანიის შესაბამისი საწარმოების სამუშაო ვალუტისაგან.

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2023 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	120,530	4,472	2,932	23,196	**151,130**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(6,155)	(484)	(581)	(5,545)	**(12,765)**
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2023 წლის 31 დეკემბერს	**114,375**	**3,988**	**2,351**	**17,651**	**138,365**

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	სულ
2022 წლის 31 დეკემბერი					
სულ ფინანსური აქტივები	27,709	422	564	29,452	**58,147**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)	**(27,693)**
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2023 წლის 31 დეკემბერს	**8,178**	**(560)**	**122**	**22,714**	**30,454**

კომპანიის ყველა სავალო ინსტრუმენტს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი და ექვემდებარება ფასის შეცვლას ყოველთვიურ საფუძველზე.

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს რისკი კომპანიისთვის უმნიშვნელოა.

კომპანიას მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რისკი დაბალი აქვს. კომპანიას არ აქვს ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, შესაბამისად, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

კომპანია თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ახორციელებს საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია საპროცენტო განაკვეთები შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის თარიღების მიხედვით, ხელმძღვანელი პირების მიერ განხილული ანგარიშების საფუძველზე:

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

წლიური პროცენტი	2023 წლის 31 დეკემბერი		2022 წლის 31 დეკემბერი	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
აქტივები				
გაცემული სესხები	-	5.91161%	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11.75%	2.2%	11.75%	1.9%

ზემოთ მოცემულ ცხრილში გამჟღავნებული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს საშუალო ეფექტურ განაკვეთებს ინდივიდუალური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. ნიშანი „-“ ნიშნავს, რომ კომპანიას არ გააჩნია შესაბამისი აქტივი ან ვალდებულება მოცემულ ვალუტაში.

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 12).

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(97)	(194)	(871)	(5,545)	-	(6,707)
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	(6,058)	-	-	-	-	(6,058)
სულ სამომავლო გადახდები, მბრი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(6,155)**	**(194)**	**(871)**	**(5,545)**	**-**	**(12,765)**

21 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	**(7,798)**
სავაჭრო ვალდებულებები (შენიშვნა 14)	(19,443)	(452)	-	-	-	**(19,895)**
სულ სამომავლო გადახდები, პირი თანხისა და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(19,531)**	**(982)**	**(442)**	**(6,738)**	**-**	**(27,694)**

22 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას, კომპანიის მიზანი არის მისი უნარის დაცვა, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირებისათვის, კომპანიამ შეიძლება შეცვალოს აქციონერებისათვის დივიდენდების გადახდის ოდენობა, შეიძლება აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალი მოიცავს სააქციო კაპიტალს, გადაფასების რეზერვს, სხვა რეზერვებსა და გაუნაწილებელ მოგებას და შეფასებულია 786,222 ათასი ლარით (2022: 670,794 ათასი ლარი).

23 სამართლიანი ღირებულების განმარტება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონეა იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება; (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი რესურსი დაკვირვებადია ან პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან ირიბად (მაგ., წარმოებულია ფასებიდან) და (iii) მესამე დონის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ არადაკვირვებადი მონაცემები).

ხელმძღვანელობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მეშვეობით დაჯგუფებისათვის იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება დაკვირვებადი მონაცემები, რაც მოითხოვს მნიშვნელოვან შესწორებას, მაშინ ეს შეფასება მე-3 დონეა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა ფასდება, მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების საპირისპიროდ.

სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები. სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებებია, ისინი, რომელთა გაკეთება მოითხოვება ან ნებადართულია ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეები, რომელთა მიხედვით ხდება სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებების დაჯგუფება, შემდეგია:

	2023 წლის 31 დეკემბერი				2022 წლის 31 დეკემბერი			
ათასი ლარი	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ	1-ელი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სულ
არაფინანსური აქტივები								
- ძირითადი საშუალებები დაუმთავრებელი მშენებლობის გამოკლებით	-	-	551,579	**551,579**	-	-	490,947	**490,947**
სულ აქტივების სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები 31 დეკემბერს	-	-	**551,579**	**551,579**	-	-	**490,947**	**490,947**

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულება უნდა გამჟღავნდეს განმარტებით შენიშვნებში. იმ აქტივების, რომლებიც არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულების ანალიზი, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით და საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

23 სამართლიანი ღირებულების განმარტება (გაგრძელება)

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი				2022 წლის 31 დეკემბერი			
	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სამალაო ღირებულება	პირველი დონე	მე-2 დონე	მე-3 დონე	სამალაო ღირებულება
აქტივები								
ფინანსური აქტივები ამორტიზირებული ღირებულებით								
- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	40,154	-	40,154	-	19735	-	19,735
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	11,030	-	11,030	-	7,667	-	7,667
- სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	1	-	1	-	29	-	29
- შეზღუდული ფულადი სახსრები	-	1,820	-	1,820	-	200	-	200
- მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	-	29,335	-	29,335	-	30,516	-	30,516
- გაცემული სესხები	-	67,920	-	67,920	-	-	-	-
სულ აქტივები	**-**	**150,260**	**-**	**150,260**	**-**	**58,147**	**-**	**58,147**
ვალდებულებები								
სხვა ფინანსური ვალდებულებები								
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	6,058	-	6,058	-	19,895	-	**19,895**
- სხვა დარიცხული ვალდებულებები	-	2,228	-	2,228	-	8,758	-	**8,758**
სულ ვალდებულებები	**-**	**8,286**	**-**	**8,286**	**-**	**28,653**	**-**	**28,653**

სამართლიანი ღირებულები იერარქიის მე-2 და მე-3 დონეებში შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდით. მცოცავი განაკვეთის ინსტრუმენტების, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, სამართლიანი ღირებულება შეფასდა შეფასებული სამომავლო ფულადი ნაკადების (რომელთა მიღება მოსალოდნელია) დისკონტირებით მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა გააჩნიათ.

23 სამართლიანი ღირებულების განმარტება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება ემყარება შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღება მოსალოდნელია, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკი და დარჩენილი დაფარვის ვადა აქვთ. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია კონტრაჰენტის საკრედიტო რისკზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები. სხვა ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასების მეთოდების გამოყენებით. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების, გაცხადებული დაფარვის ვადის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება შეფასდა მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საფუძველზე ახალი ინსტრუმენტებისთვის, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკები და დარჩენილი დაფარვის ვადები აქვთ.

24 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი შედის ამორტიზირებული ღირებულებით კატეგორიაში.

25 საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

გაცემული სესხები. 2024 წლის 31 იანვარს, საბოლოო მაკონტროლებელ მხარისათვის (2023 წლის 30 ოქტომბერს) გაცემული სესხი 25,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის ძირითადი თანხით, დარიცხულ პროცენტებთან ერთად გაგრძელდა კიდევ 12 თვიანი საპროცენტო პერიოდით, განახლებული წლიური პროცენტით 5.86416 % და დაფარვის თარიღით 2025 წლის 31 იანვარს.

მთავარი ხელმძღვანელი პირების ცვლილება. მესაკუთრის გადაწყვეტილების საფუძველზე, კომპანიის ამჟამინდელი მმართველი დირექტორი ჰულიან ფერნანდესი დატოვებს სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურს და 2024 წლის 1 აპრილიდან მოღვაწეობას გააგრძელებს, როგორც APM Terminals Spanish Gateways-ის მმართველი დირექტორი.

APM TERMINALS Lifting Global Trade.

სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური

მმართველობის ანგარიშგება – საქმიანობის მიმოხილვა 2023

1. საწარმოს ბიზნესის განვითარება, წარმადობა და მდგომარეობა:

ზოგადი ინფორმაცია: სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური (შემდგომში „კომპანია“) დარეგისტრირდა, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი 1999 წელს და 2004 წლის 27 სექტემბერს რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა საქართველოს მთავრობის საკუთრებაში მყოფ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად (შპს). 2008 წლის 3 აპრილს კომპანია რეორგანიზების შედეგად გარდაიქმნა ქართულ რეგულაციებთან შესაბამისობაში მყოფ სააქციო საზოგადოებად და რეგისტრირებულია ფოთის სასამართლოს მიერ, საიდენტიფიკაციო კოდით: 215080999.

ძირითადი საქმიანობა: სტრატეგიულად განლაგებული ფოთის საზღვაო ნავსადგური საქართველოში ყველაზე დიდი ნავსადგურია, რომელიც იღებს და დაამუშავებს თხევად და მშრალ ტვირთს, კონტეინერებსა და ბორნებს. მას 15 ნავმისადგომი აქვს, ნავმისადგომთა ჯამური სიგრძით 2,900 მეტრი. ნავსადგური ამჟამად წარმოადგენს საერთაშორისო ვაჭრობის გასასვლელს ევროპაში საქართველოსთვის, სომხეთისა და აზერბაიჯანისთვის და იდეალურადაა განლაგებული იმისათვის, რომ სამომავლოდ გახდეს ცენტრალური აზიის სავაჭრო საკვანძო ნავსადგური.

შემოთავაზებული მომსახურების გაყიდვები. კომპანიის მიერ შემოთავაზებული მომსახურებების ჩამონათვალი შემდეგია:

- საზღვაო და სანავმისადგომო
- გემიდან და გემზე ტვირთის გადმოტვირთვა და დატვირთვა
- სახმელეთო მომსახურება
- ტვირთისა და კონტეინერების შენახვა
- დოკინგი
- ბორანი
- ტრანსპორტის გადამზიდი ბორანი

15 ნავმისადგომიდან 8 საოპერაციო საოპერაციო იჯარითაა გაცემული და ამით კომპანია საიჯარო შემოსავალს გამოიმუშავებს.

ათასი ლარი

	ამონაგების კატეგორია	ოდენობა
1	ამონაგები კონტეინერებიდან და საერთო ტვირთიდან	132,673
2	ამონაგები საზღვაო მომსახურებიდან	46,787
3	ამონაგები იჯარიდან	20,156
4	ამონაგები სახმელეთო მომსახურებებიდან	22,008
5	ამონაგები დამატებითი მომსახურებებიდან	4,346

წარმადობა. ფოთის საზღვაო ნავსადგურს გასული ათწლეულის განმავლობაში მნიშვნელოვანი ზრდა ჰქონდა და ამ ზრდის გაგრძელების საფუძველი ისევ არსებობს.

2023 წელს, კომპანიამ აღრიცხა საოპერაციო ამონაგები 225,970 ლარის ოდენობით. წმინდა მოგების ოდენობამ 113,007 ლარი შეადგინა, რაც 19.6% -ით მეტია 2022 წელთან შედარებით.

თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 784, მათ შორის 88 ქალი (2022 : 758, მათ შორის 88 ქალი).

2023 წლის მთლიანმა წარმადობამ მოლოდინს გადააჭარბა: საპროგნოზო ფინანსური მაჩვენებლები შესრულდა გადამეტებით, მოლოდინს გადააჭარბა ბიზნესის ტრანსფორმირების მიმართულებით განხორციელებულმა პროგრესმა, გაიზარდა კონტეინერების რაოდენობა და ყურადღება გამახვილდა საერთო ტვირთზე, რის შედეგადაც EBITDA იყო 141,809 ათასი ლარი, მარჟა 63%. ამონაგები 12%-ით გაიზარდა 2022 წელთან შედარებით და შეესაბამება ნავსადგურში დამუშავებული ტვირთის გაზრდილ მოცულობებს, როგორც ქართული, ისე რეგიონული საკონტეინერო ბაზრის უწყვეტი ზრდის გამო, ასევე ცენტრალური აზიიდან რეგიონული ექსპორტის გარკვეული ზრდის გამო, რომელიც ისტორიულად რუსეთის გავლით მოძრაობდა და უკრაინაში მიმდინარე ომის გამო რუსეთზე დაწესებული სანქციების შედეგად, ნაწილობრივ, ფოთის გავლით შუალედურ კორიდორზე გადაინაცვლა. 2023 წელს, საკონტეინერო ტვირთების მოცულობის ზრდამ გამოიწვია არა-საკონტეინერო ტვირთის მომსახურების შესაძლებლობების შემცირება. შედეგად, მხარდაჭერილი იყო ძირითადი არა-საკონტეინერო მომხმარებლების საქმიანობა, თუმცა ადგილი ჰქონდა არა-საკონტეინერო ტვირთების საერთო მოცულობის შემცირებას.

2. საწარმოს სამომავლო განვითარების გეგმები:

ნავსადგურის მისწრაფების, გახდეს კავკასიის რეგიონის მთავრი კარიბჭე, მხარდასაჭერად კომპანიამ წარადგინა ამჟამინდელი ლოკაციის ჩრდილოეთით გაფართოების პროექტი. 1,800-მეტრიანი ტალღათსაჭრელის მშენებლობის წარმატებით დასრულების შემდეგ, პროექტი მოიცავს დამატებითი, 400-მეტრიანი ნავმისადგომის და 25 ჰექტარი სასაწყობო ტერიტორიის მშენებლობას თანამედროვე სამუშაო მოწყობილობებითა და ინფრასტრუქტურით.

გაფართოების პროექტი მიმართულია ორივე, ნაყარი და საკონტეინერო ტვირთებისკენ და საშუალებას მისცემს ნავსადგურს, მოემსახუროს 250 მ. საერთო სიგრძის და 13.5 მ. სიღრმის წყალშიგის მქონე გემებს. შედეგად ნავსადგურს საშუალება მიეცემა, რომ ინფრასტრუქტურის მაქსიმალური გამოყენებითა და მიწოდების ჯაჭვის გაუმჯობესებით, რომელიც წაადგება ფოთსა და საქართველოს, მომხმარებელს შესთავაზოს უკეთესი ღირებულება უფრო დიდი გემების მიღებისა და უფრო სწრაფი ბრუნვის შეთავაზების შედეგად.

პროექტის მშენებლობის დაწყების თარიღმა 2024 წლის ბოლოს/2025 წლის დასაწყისამდე გადაიწია მიმდინარე მოსამზადებელი სამუშაოებით, პროექტის მოსალოდნელი დასრულების თარიღი არაუგვიანეს 2026 წლის მეოთხე კვარტალია.

გარდა ამისა, PSPC-მ წამოიწყო საშუალო და გრძელვადიანი მცდელობა მულტიმოდალური პროდუქტის შესაქმნელად, რომელიც მოსალოდნელია, რომ მოიცავს ყაზახეთს, უზბეკეთსა და თურქმენეთს, რითაც ფოთი გადაიქცევა ცენტრალური აზიისა და ევროპის დამაკავშირებელ პოტენციურ ცენტრად.

3. საწარმოს მიერ შესრულებული სამეცნიერო კვლევითი სამუშაოების მიმოხილვა:

2023 წელს კომპანია არ იყო ჩართული სამეცნიერო-კვლევით სამუშაოებში.

4. საწარმოს ფილიალების შესახებ ინფორმაცია:

კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები და მისი ადგილმდებარეობა ფოთში, საქართველოშია.

5. მთავარი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები:

	'000 ლარი	2023	2022	განსხვავებების განმარტება
1	ამონაგები	225,970	202,536	გაზრდილი ბრუნვა
2	მთლიანი მოგება	147,793	140,017	გაზრდილი ბრუნვა
3	წმინდა მოგება	113,007	94,441	გაზრდილი ბრუნვა
4	მთლიანი მოგების მარჟა	65%	69%	გაყიდული საქონლის ღირებულების ზრდა

მთავარი არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზი შემდეგია:

		2023	2022
1	გემების შემოსვლის რაოდენობა	სულ: 731 PSPC: 523 მოიჯარეები: 208	სულ: 815 PSPC: 474 მოიჯარეები: 341
2	TEU-ს რაოდენობა	592,589	357,857
3	თანამშრომელთა რაოდენობა 31 დეკემბერს	786	758
4	არა-საკონტეინერო ტვირთის ტონაჟი	912,940	1,266,714

***TEU= ოცფუტიანის ექვივალენტი ერთეული/ კონტეინერი*

(i) ურთიერთობა თანამშრომლებთან. კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობა არის 750-დან 800 - მდე ფარგლებში. კომპანიას გააჩნია კარგად სტრუქტურიზებული დასაქმების პოლიტიკა და კომპანიაში მხოლოდ შესაბამისი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და უნარების მქონე კანდიდატები საქმდებიან.

როგორც დამსაქმებელი, კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური შესანიშნავ დაწინაურების შესაძლებლობას, პოზიტიურ სამუშაო გარემოსა და კონკურენტუნარიან ხელფასს სთავაზობს შრომისმოყვარე ადამიანებს იმ კომპანიაში, სადაც თანამშრომლების უფლებები კარგად არის დაცული.

(ii) ურთიერთობები მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან. კომპანიამ ძლიერი პროფესიონალური ურთიერთობა ჩამოაყალიბა მომხმარებლებთან, ერთგულებისა და მათზე ზრუნვის გამოხატვით.

(iii) ურთიერთობა საგადასახადო ორგანოსთან. კომპანიის საგადასახადო აღრიცხვის სისტემა კარგად ჩამოყალიბებული და მართულია. კომპანიის ბუღალტერიის დეპარტამენტი დაკომპლექტებულია შესაბამისი კვალიფიკაციისა და ადეკვატური გამოცდილების მქონე თანამშრომლებით, რომლებიც რეგულარულად ესწრებიან სხვადასხვა ტრენინგებს, რათა საქმის კურსში იყვნენ საგადასახადო კანონმდებლობის იმ ცვლილებების შესახებ, რომლებიც კომპანიაზე გავლენას ახდენს.

6. დეტალური ინფორმაცია საკუთარი აქციების შესყიდვასთან დაკავშირებით:

2023 წელს კომპანიას არ შეუძენია საკუთარი აქციები.

7. წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები:

2023 წლის 24 ოქტომბერს კომპანიამ ხელი მოაწერა სესხის ხელშეკრულებასსაბოლოო მაკონტროლებელ მხარე A.P. Moller - Maersk A/S-თან. ხელშეკრულების მიხედვით, 2023 წლის 30 ოქტომბერს გაიცა 25,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის სესხი წლიური პროცენტით 5,91161%.

8. საწარმოს საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვა და მათი მართვის მექანიზმები:

კომპანიის გაყიდვების უმეტესობა საბანკო გადარიცხვებით იწარმოება, კლიენტისთვის მომსახურების გაწევამდე; აქედან გამომდინარე, კომპანიას მოთხოვნების ამოღების პროცესში დაბრკოლებები არ გააჩნია. საკრედიტო პირობები კლიენტებთან 0-დან მიმდინარე თვეს+15 დღის ფარგლებშია.

9. მთავარი რისკები და განუსაზღვრელობები, საწარმოოს მიზანი და ფინანსური რისკების მართვის პოლიტიკა

საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია.

კომპანიას გააჩნია საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ გაცემული სესხითა და პარტნიორებთან სხვა ოპერაციების შედეგად, რაც წარმოქმნის ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსის გარეთ სესხთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

კომპანიის საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებშია ასახული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში. გამოშვებული ფინანსური გარანტიებისთვის, კრედიტის გაზრდის ვალდებულებებისთვის, აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების და ექსპორტ/იმპორტის აკრედიტივებისათვის, საკრედიტო რისკის მაქსიმუმი თავად ვალდებულების ოდენობაა.

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის საქმიანობის ყველაზე დიდი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ყურადღებით ახორციელებს საკრედიტო რისკის მართვას.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და გულისხმობს მოდელების, მოსალოდნელი ფულად ნაკადებისა და დროის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტების ალბათობის დამატებით შეფასებას, ისევე როგორც დაკავშირებული განაკვეთებისა და პარტნიორებს შორის დეფოლტის კორელაციის შეფასებას.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის მსესხებელთან, მსესხებელთა ჯგუფთან ან გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან დაკავშირებით მისაღები რისკის ზღვრის დაწესებით. როგორც წესი, ხელმძღვანელობა ამტკიცებს პროდუქტებისა და სამრეწველო დარგების

მიხედვით საკრედიტო რისკის ზღვრებს. მსგავსი რისკების მონიტორინგი რევოლვურ საფუძველზე ხორციელდება და ექვემდებარება წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას.

საკრედიტო რისკის ქულების მინიჭების სისტემა. საკრედიტო რისკის შესაფასებლად და საკრედიტო რისკის დონის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ქულების მისანიჭებლად კომპანია ამზადებს რეგულარული ტიპის ანგარიშებს, რომლის ძირითადი აქცენტიც მომხმარებლის ფინანსური წარმადობაა.

ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ინტერაქცია ისეთ მომხმარებელთან, რომლის გადახდისუნარიანობა უარესდება, მოეხსენება და განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ. კომპანიის ხელმღვანელობა განიხილავს კონტრაჰენტების მდგომარეობას და მათ მიერ ვადაგადაცილებულ ნაშთებზე მოქმედებს შესაბამისად.

საბაზრო რისკი

კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან: (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან მიმართებაში, ამასთან ყველა მათგანს გააჩნია საერთო და სპეციფიკური საბაზრო ცვლილებების რისკი. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას, ამ ზღვრების მიღმა უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

პოლიტიკური რისკები

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკურობის გამო, კომპანიის სამომავლო წარმადობა მჭიდროდაა დაკავშირებული საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნებში არსებულ პოლიტიკურ სიტუაციასთან.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს ვალუტის მიხედვით და მთლიანობაში სადღეღამისო თუ ერთდღიანი პოზიციებისთვის, რისი მონიტორინგიც ყოველთვიურად ხორციელდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2023 წლის 31 დეკემბერი			2022 წლის 31 დეკემბერი		
ათასი ლარი	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	მონეტარული ფინანსური აქტივები	მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
აშშ დოლარი	107,993	2,562	105,431	38,317	9,492	28,825
ევრო	-	848	(848)	1	155	(154)
სულ	**107,993**	**3,411**	**104,583**	**38,317**	**9,647**	**28,671**

ზემოთხსენებული ანალიზი მოიცავს მხოლოდ მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს. ითვლება, რომ ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში და არამონეტარულ აქტივებში სავალუტო რისკის არსებით ზრდას არ გამოიწვევს.

მომდევნო ცხრილი წარმოადგენს მოგებისა და ზარალის მგრძნობელობას შესაძლო უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების შესაძლო ცვალებადობის მიმართ, რომლებიც გამოყენებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან დაკავშირებით, ყველა სხვა ცვლადების უცვლელად დარჩენის შემთხვევაში:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერი გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	2022 წლის 31 დეკემბერი გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით (2022: გამყარება 20%-თ)	21,086	5,765
აშშ დოლარის გაუფასურებაა 20%-ით (2022: გაუფასურება 20%-თ)	-21,086	-5,765
ევროს გამყარება 20%-ით (2022: გამყარება 20%-თ)	-170	-31
ევროს გაუფასურებაა 20%-ით (2022: გაუფასურება20%-თ)	170	31
სულ	-	-

ეს რისკი გამოთვლილია მხოლოდ იმ ვალუტებში გამოსახული ფულადი ნაშთებისათვის, რომლებიც განსხვავდება კომპანიის შესაბამისი საწარმოების სამუშაო ვალუტისაგან.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანიას გააჩნია გავრცელებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენის რისკი. მსგავსი ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟა, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან ზარალი წარმოქმნას მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში. ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ მონიტორინგს აწარმოებს და ზღვრებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ფასწარმოქმნის შეუსაბამობის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების მთლიანი თანხა საბალანსო ღირებულებით, რომელიც დაჯგუფებულია, საპროცენტო განაკვეთის სახელშეკრულებო გადაფასების ან დაფარვის ვადების მიხედვით.

ათასი ლარი	მოთხოვნა 1 თვემდე	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არა-მონეტარული	სულ
2023 წლის 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	120,530	4,472	2,932	23,196	-	**151,130**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(6,155)	(484)	(581)	(5,545)	-	**(12,765)**
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2023 წლის 31 დეკემბერს	**114,375**	**3,988**	**2,351**	**17,651**	**-**	**138,365**
2022 წლის 31 დეკემბერი						
სულ ფინანსური აქტივები	27,709	422	564	29,452	-	**58,147**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(19,531)	(982)	(442)	(6,738)		**(27,693)**
წმინდა საპროცენტო მგრძნობელობის სხვაობა 2022 წლის 31 დეკემბერს	**8,178**	**(560)**	**122**	**22,714**	**-**	**30,454**

კომპანიას არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა და პროცედურები საპროცენტო განაკვეთის რისკების სამართავად, რადგან ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ეს რისკი კომპანიისთვის უმნიშვნელოა.

კომპანიას მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების რისკი დაბალი აქვს. კომპანიას არ აქვს ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს, შესაბამისად, ხელძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მნიშვნელოვნად არ ექვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკს.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი. ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას სირთულეები შეექმნება ფინანსურ · ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებისას. კომპანია ყოველდღიურად იღებს მოთხოვნებს თავის ხელმისაწვდომ ფულად რესურსებზე. ლიკვიდურობის რისკის მართვას ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების მცოცავი პროგნოზის ყოველთვიური მონიტორინგით. კომპანია ცდილობს სტაბილური დაფინანსების ბაზის შენარჩუნებას, რაც ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. კომპანიის ლიკვიდურობის პორტფელი მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად ახორციელებს ლიკვიდურობის მდგომარეობის მონიტორინგს. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის, მათი დარჩენილი საკონტრაქტო დაფარვის ვადების მიხედვით. დაფარვის ვადის ცხრილში ნაჩვენები ვალდებულებების თანხები წარმოადგენენ საკონტრაქტო, არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური

მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხებისაგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

როდესაც გადასახდელი თანხის ოდენობა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ გაცვლითი კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	**მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში**	**1-დან 3 თვემდე**	**3-დან 12 თვემდე**	**12 თვიდან 5 წლამდე**	**5 წელზე მეტი**	**სულ**
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(97)	(194)	(871)	(5,545)	-	(6,707)
სავაჭრო ვალდებულებები	(6,058)					(6,058)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(6,155)**	**(194)**	**(871)**	**(5,545)**	**-**	**(12,765)**

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	**მოთხოვნა 1 თვემდე ვადაში**	**1-დან 3 თვემდე**	**3-დან 12 თვემდე**	**12 თვიდან 5 წლამდე**	**5 წელზე მეტი**	**სულ**
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	(88)	(530)	(442)	(6,738)	-	(7,798)
სავაჭრო ვალდებულებები	(19,443)	(452)	-	-	-	(19,895)
სულ სამომავლო გადახდები, ძირი თანხის და პროცენტის გადახდების ჩათვლით	**(19,531)**	**(982)**	**(442)**	**(6,738)**	**-**	**(27,694)**

ჰულიან ფერნანდესი
მმართველი დირექტორი

ნათელა ნაჭყებია
ფინანსური დირექტორი

2024 წლის 26 მარტი

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N240668165
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	31.05.2024 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	სალომე სალუქვაძე
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული, კომერციული ფართი #4, 3ა
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	577921111
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	89049829707324

ორიათას ოცდაოთხი წლის ოცდათერთმეტ მაისს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, 1 სართული, კომერციულ ფართ #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარჯიმნის ქეთევან ბეჟიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი #01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუფიტორის დასკვნა 2023 წლის 31 დეკემბერი, თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.
გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.4-ე მუხლის თანახმად 104.00 ლარი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსისი 166-ე მუხლის თაანხმად 18.72 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 5.00 ლარი. სულ გადახდილია 127.72 ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

საქართველო * GEORGIA * ГРУЗИЯ NOTARY PUBLIC

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შეწყვეტის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ–გვერდზე: www.notary.ge
ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

